

philippi rex macedo. q̄ primus regnavit in grecia. egressus de terra cethim
 darian regem et meto. Itaq̄ alexandru philippi et olimpiadis filius
 darian regem perlaru atq̄ meto occidisse oibus manifestu est. Qd̄ d̄ dani
 el in uisione sua qua hycu caprarum arietem ventilante cornibus priu il
 se describit: emidenter expressit. Sed querit quomodo dicat alexander p̄
 mus regnasse in grecia cum multi ibidem in diuersis locis ante regnasse re
 periant. Multo enim ante argiuis: atheniensibus: lacedemonijs: corinthi
 is: et liddis: reges p̄sue
 runt. nec nō in macedo
 nia. nō p̄mus rex alex
 ander esse inuenitur s̄
 vicissimus q̄rtus. P̄
 mus enim rex macedo
 nū caranus erat: eo tē
 pore q̄ lxxviii inda
 azarias q̄ et ozias rex
 fuit. et lxxviii israhel
 rex ieroboā. latinorū
 quoz p̄rocaz siluius.
 et lacedemonioz calca
 menes. chorinthioz q̄
 alexander et athenienli
 um thespie. Et ideo
 p̄mus regnasse dicitur
 in grecia alexader q̄
 ceteris regibz in singu
 lis partibus antea re
 gnantibus: p̄mus ip
 se et solus i tota grecia
 regnavit. Quz subuer
 sis thebis. i. perlas ar
 ma corumpens. apd̄ gā
 gici flumi inito certā
 mine dārij duces supe
 ravit. et ad extremum ipsum percussit arietē. et duo eius cornua confregit.
 medos atq̄ perlas militq̄ cum sub pedibus suis. et urūq̄ cornu suo sub
 iugavit imperio. Quod autē dicitur egressus de cethim. de ipsa grecia si
 gnat. Cethim enim fuit de posteris noe. hoc est de filius ianaan. filij iapheth
 filij noe. Et scitū in insulam habuit. que nunc dicitur cypus. ut iosephus
 testis est. et ab ea omnes insule et maritima loca cethim lxxviii nominan
 tur. Legam⁹ varronis de antiquitatibus libros: et siliij capitonis et gre
 cum flegonta. ceterosq̄ eruditissimos viros. et videmus omnes pene in
 sulas. et totius orbis litora. et terras mari vicinas. a grecis accol occupā
 tas. qui ab amano et tauro montibus omnia maritima loca usq̄ ad ocea
 nū possidere britānicā. Constituit inquit p̄glia multa: et oim obtinuit mu
 nitiones. et interfecit reges terre. et accepit spolia multitudinis gentiū. et situ
 it terra in p̄spectu eius. Igit̄ alexander magnus sicut tradunt bysioni post
 dārij mortem byrcanos ac giro domānos subegit. Post hęc parthoz pu
 gnā aggressus est. quos diu renitentes delevit. p̄pe moduz anteq̄ uicit.
 Inde traces emerit: aspera p̄aimenos ac sopios. ceterosq̄ p̄ios. qui in can
 cali radice morabant̄ i subegit. vix ibi alexandria sup̄ amnem tanaim con
 stituta. Sed humani sanguinis iextaturabilis. siue hostiū siue etiā socioz
 recentem tū semp̄ sitiebat crudorem. Itaq̄ p̄tinaci impetu in bella p̄arres.
 doroalinos et aciatas. indomitā gentē in deditōem accepit. Callisten phi
 losophū libiq̄ apud aristotelem condiscipulū cū plurimis aliis p̄ncipibz
 cū cū deposito salutandi more. ut deū non adoraret occidit. Post hęc indi
 am petiit ut oceano ultimo q̄ oriente finiret imperiū. Nisan urbem adit.
 tedaloz montes regna q̄ theophyl regine expugnavit. Que euz se dedisset
 cōcubitu regio regnū redemit. Peragrata p̄domita q̄ alexand̄ india euz
 ad saxū mire asperitatis et altitudinis in quo multi populi loci eo confuge
 rant pervenisset. cognovit herusalem ab impugnatōe eiusdem saxi terre mo
 tu prohibiti. Emulatione p̄motus ut herculis acta suparet cū sumo labo
 re ac periculo saxo potitus. omēs loci eius gentes in deditōem accepit. Cū
 poro fortissimo indoꝝ rege cruentissimū bellū gessit. Postea euz orientales
 populos singularū p̄vintiaz nō sine cruenta victoria cepisset cōcensis na
 uibus. cū oceani litora pagraret ad urbem quandā cui ambira rex p̄erat
 pervenit. Sed in expugnatione civitatis magnā partē exercitus sagittis
 hostiū veneno illitis amisit. Ac post herba que per somnū sibi ostensa est in
 potiū saucis data cū reliq̄s subueiret urbē expugnavit et cepit. Post quā
 circāctam ad occanū et indum flumē ingressus babiloniā celeriter rediit.
 vbi cū cū exterritā totius orbis p̄vintiarū legati expectarent. hoc est car
 taginēsiū. et totius affricę civitatū. s̄ et byspanoz. galloꝝ. sicilię. sardinieq̄
 plurimę p̄terea partes italie. tantus timor in sumo oriēte p̄stitit. duos

populos vltim i occidentis inuaserat. ut inde peregrinā cerneret toto mun
 do legationem quo vix crederes pervenisse rumore. Vñ bene scriptum est.
 Et siluit terra in conspectu eius. quia nullus ei rebellare audebat.
 Et post hęc decidit etc. Quicquid vbiq̄ gentibz vndiq̄ thesaurus
 et opes eaz alexader abstulit. Vnde eo mortuo satellites atq̄ milites eius
 p̄pter opum magnitudinē quas cōgregatas habebat ac potentiā regni. ab
 inuicem dissentiebant sicut pompeius trogus eiusq̄ breui ator instans in
 libris bystoriarū sua
 rum ostendit. scriben
 tes q̄ defuncto alexan
 dro: in thesauris eius
 q̄nquaginta milia ta
 lenta auri reperta sūt.
 et in annuo vectigalis
 tributo tricena milia.
 Deniq̄ alexader iter
 pericula filioꝝ dei nu
 tu fuatus ad extremū
 cū in babilōe vix mo
 raret p̄ insidias suozū
 interfectus est. et maxie
 factōne antipis duct
 eius qui p̄ cassandruz
 filiū suū cū veneno ex
 sicut sicut p̄dictus pō
 peius trog⁹ narrat di
 cens. Quia cū babylo
 nem reuertens. multis
 diebus ocio datis in
 missū olim cōviniū so
 lenter alexader insti
 eret. totiq̄s in letitia
 effusus. cū diei nocteq̄
 puigiles iunisset. rece
 dentem iam a conuiuio medicus thesalsus instaurata cōmestatione et ipsū
 ac sodales eius inuitavit. vbi accepto poculo. media potōe repente velut
 telopfixus ingemuit. elatusq̄ a cōviniū semianimis ita cruciatus est ut fer
 rā in remedia posceret. tactūq̄ hominū velut vulnera indolesceret. Reue
 ra autem infidie fuerunt. Quā memo: atus antipater cū carissimos amicos
 suos interfectos videret ab alexandro. seq̄ magnis rebus in grecia gestis
 non tam gratū apud regē q̄ inuidiosū esse. a mīe quoz q̄ olimpiade va
 rīs se criminatioibus vexatū. ad occupandū regē cassandru filium dato
 veneno subornat. qui cū fratribz philippo et iolla ministrare regi solebat.
 cuius veneni tanta vis fuit. ut nō cre. nō ferro. non testa cōtinere. nec aliē
 ferri nisi in vngula equi potuerit. p̄monito filio ne alii q̄ thesalo et fratri
 bus crederet. Hanc igit̄ causā apud thesallē paratū repetitūq̄ conuiuium
 est. Philippus et iollas p̄gultare ac temptare potiū regis soliti. an aq̄ frigi
 da venenū habuerunt. quā p̄gultate iam potioni supmiserant. Quarta
 die alexander indubitā mortē sentiens agnoscere se fatū domus maiozū
 suoz ait. Quā plerosq̄ e acidarū intra tricesimū annū defunctos. Lumen
 tuātes deinde milites insidiasq̄ perire regem suspicāt es ipse sedavit. eosq̄
 omnes cū prolatus in editissimū locū vrbis esset ad conspectū suū admittē
 osculandā q̄ venterā suā flentibus porxit. Cū lacrimarent omēs. ipse ve
 ro sine lacrimis tū. vix sine ullo tristionis mentis argumento fuit. ut q̄sdā
 impatientius dolentes consolatus sit. quibus mandata ad parentes eoz
 dedit. a deo sicuti in hoste. ita et in morte inuictus ei animus fuit. Cū defice
 re cū amici viderent. q̄rūt que imperij faciāt heredem: Rūdit. Dignissimū
 tanta illi magnitudo animi fuit. ut cū hercule filii cū fratre arideum cum
 roxanem vxore p̄gnantē relinqueret. oblitus necessitudinū dignissimū
 nuncupavit heredem. prolixus quasi nephas esset viro forti. aliū q̄ nūq̄ for
 tem succedere. aut tanti regni opes aliū q̄ probatis relinq̄. hac voce velu
 ti bellū inter amicos cecidisset. aut malum discordie misisset. ita omnes in
 emulationem cōsurgunt. et ambitione vulgi tacitū sermonē et fauorez mili
 tū querūt. Sexta die p̄dusa voce exemptū digito anulū perdidit. tradidit.
 Quē res gliscētē amicoz dīssensionē sedavit. Nam et si nō voce nūcupa
 tus est heres indicio tū electus videbat. Decesse alexader mense vno et an
 nos tres. et tricesimo natus. Hęc autē q̄ in bystoria machabeozum regni
 alexandri mentio est facta. ideo et libris gentiū interpositū. ut lector agno
 sceret nō frustra virtutē alexandri enarrari. s̄ magnanimitate atq̄ actōne
 ipsam esse p̄cipiū. Qd̄ autē alexander dicit̄ diuisisse regnū suū cū adhuc
 vixeret pueris suis qui secū erant a iuuentute nutriti. non tam ipse hoc di
 uisit. q̄ illis diuidendū reliquit. Igit̄ alexader per duodecim annos t̄renē
 tem sub se orbeꝝ oppressit. p̄ncipes vero eius quattuordecim annis d̄nati

funt. et v
 lilep ip
 poma p
 ne s̄rā
 ni acrop
 maior an
 nam cass
 Trajan
 tici mar
 padocia
 ma cumer
 caltrop
 bi filio
 conbus
 bulq̄ cal
 anipatri
 baciana
 indie regi
 en p̄vies
 dro esse
 ferūt. Ser
 os amne
 indum cō
 riles hab
 as in ind
 Eyon at
 li? m̄rit
 fines cau
 iarches ac
 si cedros
 cernunt. ar
 neos scant
 anos amio
 Saldianoz
 sticanoz p
 lip⁹ byrcano
 ferres. armen
 pomus perlas
 ses babilōis
 palafos. ar
 lopitama ag
 Sed in inter
 regna quattu
 eminebant. lo
 p̄ q̄ tenebat
 lomys lagi fil
 cedonū q̄ pb
 q̄ r̄andus fra
 andri possedit.
 alq̄ q̄ tenuit.
 fracto vno com
 tate conua mi
 E. obdru
 regni macedon
 p̄ r̄rauidem
 lic in bystorijs
 scrip̄oz p̄sent
 d̄oz p̄mit ma
 P̄vintiaz itaq̄
 mēto nich anoz
 bar solber ann
 nis quindam.
 am. obdri. annis
 o. annis tribus.
 fms b̄v dicit p̄
 a regnavit ann
 minatus est ann
 datus sine nobi
 gū. annis vnde
 p̄vintiaz. auio
 Am mēto rac
 et ad impietatem
 boꝝ bella narra

sunt. et velut opimā p̄cedam a magno leone prostratā auidi discerpe catu
li: seq̄ ip̄os in riraz irritatos p̄cedē emulatōe fregerūt. Itaq̄ p̄tholomeo
prima egyptus et affrice arabiq̄ pars sorte peruenit. Confinē huic p̄uin
tie syriā laiomeno. thelenus aliciā p̄bilotas illiricos accipiūt. medie maio
ri acropatus miori forther perdice p̄ponit. Sulamana gens scino. frigia
maior antigono philippi filio assignat. Litiam et p̄ amphiliā nearchus. ca
riam cassand. lidiam nenard forniūt. leonātius minores frigiam accipit.

Tracie regiones pon
tici maris lissimaco. ca
padocia cum passage
ma eumeni data. sūma
castroz seleuco antio
chi filio cessit. Sipa
tonibus regis satelliti
busq̄ cassander filius
antipatri p̄ficiat. In
baatana vltiore et
indie regiōibus p̄sefe
ci priores q̄ sub alexā
dro esse ceperunt p̄mā
serūt. Seres inter du
os amnes ydaspem et
indum cōstitutos tha
riles habuit incoloni
as in indis conditas.
Eyon abagenoris fi
lii mittit papamēnos
fines caucasi mōtis or
iarches accipit. aracu
si cedrosiq̄ fibuntū de
cernunt. arācos et ar
neos scantano. bactri
anos amiota fortitur
Saldianos. sychens.
sticanos. parcos. phi
lipp. byzanos. fracta
fernes. armenos. thie
pomus perfas. pensces
ses babylōios. ardxol
palasgos. archila. me
sopotamiā aggressi sūt
Sed tñ inter cetera h̄
regna quattuor tantū
eminebant. hoc est egi
pti qd̄ tenebat p̄tho
lomeus lagi filius. ma
cedonū qd̄ philippus
q̄ et ardeus frater alex
andri possedit. syrie et babylonis qd̄ seleuchus nichanor sibi vendicauit.
afye qd̄ tenuit antigonus. sicut in visione danielis p̄monstratum est. q̄
fracto vno cornu maiore in capite byra illius insignis. orta sint. p̄ eo quat
tuor cornua minora. Unde sequitur.

Et obtinuerunt zc. Precedente igit alexandro magno totū corpus
regni macedonū qd̄ ipse non sine grandi labore coadunauerat. pueri eius
per tyranidem diripuerūt. et multis atq̄ grauib. p̄selys dilaniauerūt.
sic in hystorijis gētū copiosissime scriptū inuenit. Et ex his plimis omis
scriptor. p̄sentis hystorie ad antiochū epiphane puenit. qui plima in in
dgos p̄misit mala. et locū sanctū polluit. ac legem p̄phanauit. De q̄ sequit.
Primus itaq̄ post alexandriā magnū regnauit in syria seleuchus. cogno
mento nichanor annis triginta duobus. Secundus antiochus qui voca
bat forther annis decē et nouē. Tercius antiochus qui vocabat theos. an
nis quindēcim. Quartus seleuchus qui cognomatus est gallericus filius
antiochi. annis viginti. Quintus seleuchus cerannus filius seleuci gallini
ci. annis tribus. Sextus antiochus magnus. quē scriptura antiochi illu
stris hic dicit p̄m esse qui frater erat seleuci ceranni. et filius seleuci gallini
ci. regnauit annis triginta sex. Septimus seleuchus qui et philopator no
minatus est annis duodecim. Post quē antiochus epiphanes qui et p̄e
clarus siue nobilis dicit. frater seleuci philopatoris. et filius antiochi mag
ni. annis vnde cim. De quo modo scriptura narrat q̄ ex eis exierit radix
peccatrix. antiochus illustris filius antiochi regis qui fuerat romē obses.
Qui merito radix peccatrix dicit. qui stirps inutilis ad peccata proditiu
z ad impietatem erat promptissimus. sub q̄ legis dei persectio. et macha
bzoz bella narrat. Colligit enim omne tempus regni grecoz a p̄mo āno

tuus est. Et obtinuerūt pueri eius
regnū vnusq̄sq̄ in loco suo: et ipo
suerunt sibi omēs diademata post
mortem eius. et filii eoz post eos
annis multis: et multiplicata sunt
mala in tra. Et exijt ex eis radix pec
catrix antioch⁹ illustris filius anti
ochi regis qui fuerat romē obses:
et regnauit in anno centesimo trice
simo et septimo regni grecoz. In
diebus illis exierūt ex israel filii ini
qui et suaserūt multis dicētes. Ea
mus et disponamus testamētū cū
gentibus quē circa nos sunt. quia
ex quo recessimus ab eis: inueniūt
nos mala multa. Et bonus uisus est
sermo in oculis eoz. Et destina
uerunt aliquos de populo. et abie
runt ad regē. et dedit illis potestātē
ut facerent iusticiā gentium. Et edi

selenci nichanoris usq̄ ad inissum regni antiochi epiphanis anni centum
triginta septem.

In diebus illis zc. Greca ac romana narrat hystoria. q̄ antioch⁹
epiphanes contra p̄tholomeū p̄bilometozē. deopatre lororis sue filiū. cu
ius ipse auunculus erat. dolos construxit. ut cū regno egypti p̄uaret. Et
cū post mortē deopatre alauus eunuchus nutritus p̄bilometozis et lenē
egyptū regeren. et repeterent syriā quā antiochus fraude occupauerat. oz
tum est inter auunculū
et puerū p̄tholomeū p̄e
lin. Cūq̄ inter peluū
et montem calli cōmū
sissent. victi sūt duces
p̄tholomei. Dono an
tiochus p̄cēs puero
et amicitias simulās al
cēdit mēp̄bis. et tibi ex
more egypti regnū ac
cipiens. pueriq̄ rebul
prouidere se dicēs. euz
modico populo omēs
egyptuz lubiugauit. et
abundātes atq̄ vber
rimas ingressus est ci
uitates. fecitq̄ que nō
fecerat p̄cēs eius. et pa
tres patrū illius. sicut
i danielē de eo scriptū
est. Nullus enim in re
gno syrie ita vastauit
egyptū. et omnes diuiti
as eoz dissipauit. et
tā callidus fuit. ut pu
dētes cogitātes eozū
qui duces pueri erant
sua fraude subūteret.
**Et cōuertit an
tiochus zc.** Consequē
ter aūt de eodē rege in
p̄dictis hystorijis nar
rat q̄ postq̄ reuersus
est expulsus ab egypti
is venisse eū in iudeaz
hoc est aduerus testa
mentū sanctuz. et spoli
asse templū et auruz tu
lisse quāplimum poli
toz in arce p̄sidio ma
cedonū reueruz in ter
ram suam: et post bienniū rursus contra p̄tholomeū exercitū congregasse
ad austrū. cūq̄ duo frēs p̄tholomei deopatre filij. quoz auunculus erat
antiochus. obsiderent alexandriē. legatos venisse romanos. quoz vnus
marcus publius lecias cū eum stantē inuenisset in litore. et senatuscōlultū
redidit quo videbat ab amicis ppli romani recedere. et suo impio conten
tum esse. et ille responū ad amicos cōsiliū tetulisset. ortez dicit fecisse mar
chus in arenis baculo quez tenebat manu. et circūscripsisse regē atq̄ dixit
se. Senatus et populus romanus p̄cipiūt ut in isto loco r̄ndēas. qd̄ con
siliū geras. Quibus dictis ille perterritus ait. Si hoc placet senatui et po
pulo romano recedendū est hinc: atq̄ ita statim mouit exercitū. His cōlen
tanea iosephus scripsit. q̄ reuersus. p̄pter romanoz timorē ab egypto rex
antiochus ad hierosolimā duxerit exercitū. quo perueniens anno centesi
mo quadragesimo tercio. post regnū p̄mi seleuci. cētēsimā quinquagesimā
tercia olimpiade die vicesimo et quarto mensis casten. que macedones ap
pelleon nominant. ceperit eā sine conflictione cuiuspiā aperientibus ei por
tas. qui voluntati eius consentiebant. ingressusq̄ ciuitatem hieroso
limoz multos interemit sibi contraria sapientes. necnō etiā eos qui portā
aperientes ciuitates ei tradiderūt. p̄pter tēpli diuitias interfecerit. mltasq̄
auferens ab eo pecanias ad antiochiā reuersus sit. Postq̄ autē spoliavit
templū ita ut vasa dei et lucernas aureas asportaret. et aram aureā. et men
sam et sacrarū. neq̄ de vasis abstinerit. que ex billo et cocco erant. et bau
riens autem et thesauros nihil penitus derelinquēs: ad maximuz iudeos
luctū propter hec usq̄ perdurerit. naz et quotidianas immolatōnes quas
deo p̄m leges offerebant celebrare prohibuit. Dep̄edans autem totā ciui
tatem quosdam interfecit. alios captiuos cū vxoribus et filiis reduxit. ita

ficauerunt ginasiū in hierosolimis
scdm leges nationū. et fecerūt sibi
p̄pucia et recesserūt a testamento
sancto. et iuncti sunt nationibus et
venūdati sunt ut facerent malum.
Et paratum est regnū in conspectu
antiochi. et cepit regnare in tra egi
pti. ut regnaret sup duo regna. Et
intrauit egyptū in multitudine gra
ui in curribus et elefātis et eq̄tib.
et copiosa nauū multitudine. Et cō
stituit bellū aduersus p̄tholomeuz
regē egypti. et veritus ē p̄tholome
us a facie ei. et fugit. et ceciderunt
vulnerati multi. Et cōp̄hendit ci
uitates munitas in terra egypti. et
accepit spolia trē egypti. Et cōuer
tit antiochus postq̄ percussit egi
ptū in centesimo et quadragesimo
et tertio anno. et ascēdit in hieroso

ram suam: et post bienniū rursus contra p̄tholomeū exercitū congregasse
ad austrū. cūq̄ duo frēs p̄tholomei deopatre filij. quoz auunculus erat
antiochus. obsiderent alexandriē. legatos venisse romanos. quoz vnus
marcus publius lecias cū eum stantē inuenisset in litore. et senatuscōlultū
redidit quo videbat ab amicis ppli romani recedere. et suo impio conten
tum esse. et ille responū ad amicos cōsiliū tetulisset. ortez dicit fecisse mar
chus in arenis baculo quez tenebat manu. et circūscripsisse regē atq̄ dixit
se. Senatus et populus romanus p̄cipiūt ut in isto loco r̄ndēas. qd̄ con
siliū geras. Quibus dictis ille perterritus ait. Si hoc placet senatui et po
pulo romano recedendū est hinc: atq̄ ita statim mouit exercitū. His cōlen
tanea iosephus scripsit. q̄ reuersus. p̄pter romanoz timorē ab egypto rex
antiochus ad hierosolimā duxerit exercitū. quo perueniens anno centesi
mo quadragesimo tercio. post regnū p̄mi seleuci. cētēsimā quinquagesimā
tercia olimpiade die vicesimo et quarto mensis casten. que macedones ap
pelleon nominant. ceperit eā sine conflictione cuiuspiā aperientibus ei por
tas. qui voluntati eius consentiebant. ingressusq̄ ciuitatem hieroso
limoz multos interemit sibi contraria sapientes. necnō etiā eos qui portā
aperientes ciuitates ei tradiderūt. p̄pter tēpli diuitias interfecerit. mltasq̄
auferens ab eo pecanias ad antiochiā reuersus sit. Postq̄ autē spoliavit
templū ita ut vasa dei et lucernas aureas asportaret. et aram aureā. et men
sam et sacrarū. neq̄ de vasis abstinerit. que ex billo et cocco erant. et bau
riens autem et thesauros nihil penitus derelinquēs: ad maximuz iudeos
luctū propter hec usq̄ perdurerit. naz et quotidianas immolatōnes quas
deo p̄m leges offerebant celebrare prohibuit. Dep̄edans autem totā ciui
tatem quosdam interfecit. alios captiuos cū vxoribus et filiis reduxit. ita

vt numeris multitudinis captiuorum: nesci decem milia criffere videret. Di-
stice autem antiochus hic qui intravit in terram sanctam cum supbia: et deua-
stavit templum: et locum sanctum polluit suppositione gentili: typum tenet antichri-
sti: qui contra ecclesiam christi crudeliter bellum gerit: et animas credentium que
vere templum dei sunt: errore suo pollueret et tendit. De quo in danieli prophetia sub
figura istius antiochi ita scriptum est. Cor eius aduersus testamentum sanctum
et faciet ac reuertet: et indignabitur contra testamentum sanctuarium: et faciet
et ac reuertet: et cogitabit aduersus eos qui de reliquerunt testamentum
et brachia ex eo stabunt et polluent sanctuarium fortitudinis: et auferet iuge sacrificium: et da-
bunt dominationem in desolationem: et impij in testamento simula-
bunt fraudulenter: populus autem sciens deus suum: obtinebit et faciet et reliqua. Nulli dubium est quin hec que sub
antiocho epifane iymagine precesserunt: hoc est ut rex sceleratissimus per-
secutus sit populum dei: leuicia prefigurent antichristi: qui christi populum persequetur: qui in
dignabitur contra testamentum dei: et cogitabit aduersus illos que vult legem dei relinque: pol-
luetque sanctuarium dei: homines videlicet ad ymaginem dei creatos diuersis vicis corrum-
pendo: auferet iuge sacrificium: quoniam hostiam laudis christo dei filio offerre ecclesia prohibebit
abominatorem desolationis in loco sancto statuet: quoniam diuinum cultum a christi-
aniam sibi extorquet exhiberi: ita ut in templo dei sedens ostendat se tamquam ipse sit deus. Un-
de multi non putant obfensio et turpitudinis magnitudine: domicilium autem hunc neronem antichristum fore. Sed licet
ipsi antichristi fuerit quantum ad eius corpus pertinent: et membra ipsius sunt
tamen ipse omnium iniquorum caput iuxta finem mundi venturus est: quoniam iuxta veri-
tatis sententiam erit tribulatio talis qualis non fuit ab initio mundi usque modo
nec fiet postea. Verum iuxta iohannis vocem antichristi iam multi sunt: quia
per membra sua idem malignus hostis iam mysterium operatur iniquitatis per he-
reticos videlicet scismaticos: atque paganos: et seducit multos: tunc etiam
si fieri poterit ipse scandalizat electos: quia soluit sathanas de carcere suo: et
totum furor suum quantum permittit in christicolos pfundit. Tollit ergo anti-
ochus de hierusalem altare aureum: quoniam eos qui perfectiores esse videbantur:
et pro populi statu non mediocriter dominum exorare: suam maligno euellit de
ecclesia. Tollit et candelabrum luminis: et vniuersa vasa eius quoniam eos qui pre-
dicationis officio fungebantur: et veluti luminaria per diuersas species dogma-
tum in populo dei lucere debuerunt: sine per metum sine per cupiditatem terrenam de
ordine suo precipitant. Tollit ergo mensam propositionis ac vasa eius: quoniam
scripturas sacras cum iniqua interpretatione confundere per hereticos sata-
git: et eos qui in meditatione legis dei velut vasa mensę dei: ac panes propo-
sitionis commanere videbantur: astutia nequitię sue corripit: atque in errorem
seducere contendit. Velum quoque et coronas et ornamentum aureum quod in facie
templi erat: idem antiquus hostis tollit et comminuit omnia: quoniam legem dei
in qua sapientia diuina ac mysteria celestia latent: et ubi corona perpetue mer-

limam in multitudine graui. Et intra-
uit in sanctificationem cum superbia
et accepit altare aureum: et candelabrum
luminis: et vniuersa vasa eius
et mensam propositionis: et libatoria
et fialas et mortariola aurea: et ve-
lum et coronas: et ornamentum aureum
quod in facie templi erat: et comminuit
omnia. Et accepit argentum et aurum:
et vasa concupiscibilia et accepit the-
sauros occultos quos inuenit: et
sublatiis omnibus abiit in terram suam.
Et fecit cedem magnam hominum: et locu-
tus est in superbia magna. Et factus
est plangens maguus in israel
et in omni loco eorum. Et ingemue-
runt principes et seniores: iuuenes
et virgines infirmati sunt: et speciosi-
tas mulierum immutata est. Omnis ma-
ritus suscipit lamentum: que sedebant
in thoro maritali iugebant: et com-
mota est terra super habitantes in
ea: et vniuersa domus iacob indu-

cedis et bene laborantibus: et precepta dei seruantibus in regno celesti ac da-
ritate perpetua percipienda promittit: contritis sententijs ac sensu deprava-
to in alienum intellectum conuertit: animasque sibi obediens hoc modo de-
cipit. Nam aurum argentumque et thesauros occultos nihil aliud intelligo quam elo-
quij venustatem: ac sensum puritatem cum thesauro virtutum que in occultis
cordis apud fideles collocantur. Hec omnia dyabolus de regno christi auferre
molitur: cum possessores eorum his bonis spoliatos in baratrum sine perditionis se-
cu trahere conatur: hinc
quotidie plangit et ge-
mitus in ecclesia nasci-
tur: cum de causa proximo-
rum per compassionem cetul
fidelium non mediocriter
contristat. Un sequitur.
Et fecit cedem et.
Omnia dignitas et om-
nis etas atque omnis sexus
dolet tumultuante per-
secutore: quia nulla per-
sona immunis est a per-
secutione: gemit quisque
tam pro sue tranquillita-
tis detrimento quam eti-
am de fide cadentium
dano. Quia sic paulus
ait. Solliciti sunt in christi
corpore pro seinnicez
membra: et si patitur vnus
membrum: compatuntur om-
nia membra. Un videtur
apostolus contra eos scribens
qui vanam gloriam ama-
bant: enumeratis labori-
bus suis que ipse corpora-
liter sufferret: subiu-
xit dicens. Propter illa que
intrinsicus sunt infirmita-
tia mea quotidiana: soliti-
tudo omnium ecclesia-
rum. Quis infirmatur et
ego non infirmor: Quis
scandalizatur et ego non
vior: si gloriam operor
que infirmitatis meę sunt
glorior. Et alibi: gau-
dete cum gaudentibus:
flete cum flentibus: id ipsum
inimice sentientes non al-
ta sapienter: sed humi-
liter consentientes.
Et post duos
annos etc. Dixit su-
per quod antiochus tene-
ret typum antichristi: similiter idem perditionis filius hoc in loco pnceps tri-
butorum accipi potest: que princeps huius mundi et rector tenebrarum hanc dyabo-
lus ad hoc incitat ut ciuitatibus inde hoc est in ecclesijs christi tributum pecca-
torum sibi soluere exigat: tunc hoc non vbiq; vni agendo persecutionum exposu-
lat: sed aliquando tormentis: aliquando blandimentis: aliquando minis et agta scruicia: ali-
quando aut fraude et dolo. Un scriptum est. Locutus est ad eos verba pacifica
in dolo. Sed qui crediderit ei libimet ipsi perditionem preparat. Agit enim
hoc idem hostis nequissimus suam maligno: et signis atque prodigijs me-
daabus ut cum homines deum esse credant: et diuinum cultum illi exhibeant: Qui
ergo sibi credunt hos in anima spiritali occidit. Qui autem resistit corporali
cruciatu eos affligit. Un euenit quod cum magno dolore metis legendus est ut
perdat populum multum ex israel: cum plurimos de christiana religione i aposto-
liam conuertit. Accipit spolia ciuitatis cum ornamenta ecclesie tollit. Succed-
ditque ea igne cum persecutione deuastat: destruit domos eius et muros: in cir-
cuitu cum plebes credentium dissipat: ac defensores eorum hoc est doctores enecat
captiuasque ducit mulieres et natos et pecora: quia illi qui mollicie animi hnt
et pueri sunt sensibus: ac carnalibus desiderijs seruientes morte butoz anima-
lium viuunt: captiuitati ac laqueo antiqui hostis maxie patent. Denastatis
ecclesijs christi et dispersis propter persecutionem ministris ipsius hostis in a-
lignis in loco eorum arce impietatis erigere: et blasphemos cultores substituire

Et post duos
annos etc. Dixit su-
per quod antiochus tene-
ret typum antichristi: similiter idem perditionis filius hoc in loco pnceps tri-
butorum accipi potest: que princeps huius mundi et rector tenebrarum hanc dyabo-
lus ad hoc incitat ut ciuitatibus inde hoc est in ecclesijs christi tributum pecca-
torum sibi soluere exigat: tunc hoc non vbiq; vni agendo persecutionum exposu-
lat: sed aliquando tormentis: aliquando blandimentis: aliquando minis et agta scruicia: ali-
quando aut fraude et dolo. Un scriptum est. Locutus est ad eos verba pacifica
in dolo. Sed qui crediderit ei libimet ipsi perditionem preparat. Agit enim
hoc idem hostis nequissimus suam maligno: et signis atque prodigijs me-
daabus ut cum homines deum esse credant: et diuinum cultum illi exhibeant: Qui
ergo sibi credunt hos in anima spiritali occidit. Qui autem resistit corporali
cruciatu eos affligit. Un euenit quod cum magno dolore metis legendus est ut
perdat populum multum ex israel: cum plurimos de christiana religione i aposto-
liam conuertit. Accipit spolia ciuitatis cum ornamenta ecclesie tollit. Succed-
ditque ea igne cum persecutione deuastat: destruit domos eius et muros: in cir-
cuitu cum plebes credentium dissipat: ac defensores eorum hoc est doctores enecat
captiuasque ducit mulieres et natos et pecora: quia illi qui mollicie animi hnt
et pueri sunt sensibus: ac carnalibus desiderijs seruientes morte butoz anima-
lium viuunt: captiuitati ac laqueo antiqui hostis maxie patent. Denastatis
ecclesijs christi et dispersis propter persecutionem ministris ipsius hostis in a-
lignis in loco eorum arce impietatis erigere: et blasphemos cultores substituire

molit. q. ter
in ote p. gen
lotu et multu
Et effi
dne tenet
ant et cand
felleone d.
ut remanere
terra sancta
exterior. q.
dubiti per m
ronandis in
do multiph
rus perfectu
foti eius co
in luctu. q.
berim. reli
fiang no p
su fulgore
sabbata cin
bui. ca. sp.
in futura ai
abole. vel
dit fideliu-
riam eius n
est ignomin
dar a gla. co
um ignomin
mico domina
celestia factoz
stas diuinoz
impis blasph
bus marimus
opprobrium.
Et scrip
Scriptura et
spialis antioch
loloopi sunt
hereticos atq
tia christianoz
ritas legi chri
stianum catholice
subuertere capi
dolo e cultus d
religio christi
quo magis per
studet sibi bo
nitate. eo magi
unt illos abinu
codare. qa nec i
terle in me. coo
s vniuersis d
entis discipat-
mms se obseq
rio vnitae. cofe
ppalant. Inter
bos enim scrip
se temp iurga su
iura veritatis si
one regni in sei
dualium desola
odi in hierusale
sunt holo cauti
pna car. m. ar.
culti diuini scu
ti que per dilec
tio offerat. nec s
un oratione atq
mua crea tou: et bo
tam. quia negan
Vatut edificar.
hymnu capite e
est inuad am du-

molit. q̄tenus si possibile sit per prauos homines nomē christianiū q̄d solū in orbe p̄ualuit funditus deleat. ⁊ dyaboli voluntas in pollutione ydolorū ⁊ multiplicitate peccatorū expleat. Unde sequitur.

Et effuderunt 2c. Igit̄ habitatores hierusalem fugiunt q̄n persecu- tione feruente. alij corporaliter fugiūt. ut non scandalizent. alij mente fugi- unt ⁊ scandalū gratie in animabus suis patiunt. alij usq̄ ad mortē in con- fessione christi perseverant. ⁊ liberi a persecutorū manibus in celos effugiūt ut remunerentur. sitq̄ terra sancta habitatio exterorū. q̄n mēbris christi per martiriū co- ronandis in toto mū- do multiplicat̄ nume- rus persecutorū. dies festi eius conuertuntur in luctū. q̄n ritus cele- berrim⁹ religiois chri- stiane nō p̄mittit hie sui fulgoris ornatus. ⁊ sabbata eius ī oppro- briū. cū spes quas hnt in futura aiaz requie abolet. vel ab hoste elidit̄ fidelū. Scdm glo- riam eius multiplicata est ignominia eius. Fe- dat̄ ei gl̄a ecce infidelū ignominia. q̄n in- mico dominante. gl̄a celestiu sacrorū ⁊ hōne- stas diuinorū officiorū impijs blasphemanti- bus maximus sustinet. opprobrium.

Et scripsit 2c. Scriptura et epistola spūalis antiochi pbi- losophi sunt gentiliū ⁊ hereticū atq̄ scisma- ticū christianoꝝ qui ve- ritates legi christi atq̄ statum catholicę fidei subuertere cupiūt. q̄b̄ dolor ē cultus diuinus ⁊ religio christiana. S̄ quo magis per erroꝝ student sibi hōies ad- unare. eo magis faci- unt illos abinuiūe dis- cordare. q̄a nec ipsi in- ter se inuicē cōcordāt. s̄ varijs scēis dissenti- entes discipulāt. et t̄do minus se obsequētes. ⁊ in vnitāte cōsociare p̄ualent. Inter super- bos enim scriptura te- ste semp iurgia sūt. Et iuxta veritatis līniam omne regnū in seipsuz diuulsum desolabit. ⁊ domus sup domū cadet. Mandant̄ libri ⁊ eplē anti- ochi in hierusalem ⁊ in ciuitatibus iude ut sequant̄ leges gentiū terre. ⁊ de- sint holocausta ⁊ sacrificia. ⁊ placationes facere in templo dei. quia ma- xima cura: maximūq̄ studiū est hereticis atq̄ paganis. ut in ecclia christi cultū diuinū seu confundant. seu penitus extinguant. ne sinceritas recte fi- dei que per dilectionem opat̄ in ara cordis credentis gratū holocaustum deo offerat. nec sacrificia miltica corporis ⁊ sanguinis domini cū sacra fidei- um oratione atq̄ placatione honorum actuum in vero templo dei om- niū crea torū. ⁊ bonorū largitori digne exhibeant. prohibēt celebrare sabba- tum. quia negant in celesti regno sanctarū requiem futuram esse animarū. Vident̄ edificari aras. ⁊ ydola. quia mentes fidelū malignorum spūitū cupiūt efficere vasa. imolari carnes suillas. ⁊ pecora cōmunia. s̄ est imundam ducere vitam. ⁊ b̄ntoz animalū more in luxuria. atq̄ con-

Et effuderunt sanguinem innocen- tem per circuitū sanctificationis. et cōraminauerūt sanctificationē. Et fugerunt habitatores hierusalem ppter eos. et facta est habitatio ex- terorū. et facta ē extera semini suo: et nati eius reliq̄runt eā. Sanctifi- catio eius desolata est. sicut solitu- do. dies festi eius cōuersi sunt in lu- ctū. Sabbata eius in opprobriuz honores eius in nihilum. Scdm gloziam eius multiplicata est igno- minia eius. et sublimitas eius con- uersa est in luctū. Et scripsit rex an- tiochus omni regno suo: ut ess̄ om- nis populus vnus. Et reliquerunt vnusquisq̄ legē suaz. et cōsenserūt omnes gentes scdm verbum regis antiochi. Et multi ex israel cōsense- rūt ei. et sacrificauerūt ydolis: ⁊ co- inquinauerūt sabbatū. Et misit rex antiochus libros p̄ manus nūcio- rū in hierusalem. et in omēs ciuita- tes iude ut sequerent̄ leges gentiū terre. et prohiberent holocausta ⁊ sacrificia et placationes fieri in tem- plo dei: et prohiberēt celebrari sab-

atq̄ opa tempore. ita ut obliuiscant legem diuinā. ⁊ imitent iustificatōes dei in diuerso ⁊ scelerū facturam. Et hęc omia non solū sermōnū suaz. s̄ etiā diuersarum penarū fieri cogunt tormento. Unde sequitur.

Et quicunq̄ 2c. Incēditat crudelitas q̄n feruet impietas. sentit im- manitas q̄n estuat cupiditas. omni regno suo antiochus per scripturas indicat tormēta ⁊ mor- tem ingerere cultoribz dei. Sic ⁊ antiochus per ministros suos sce- lissimos varia exq̄- rit penaz genera. qua- ten⁹ chisticolas a sta- tu religiois sacissime euellat p̄terat. atq̄ dis- perdat.

batū. et dies solēnes. Et iussit coin- q̄nari sancta et sanctuz populū isra- el. Et iussit edificari aras. et templa et ydola. et imolari carnes suillas. et pecora cōmunia: et relinquere fi- lios suos incircūcisos. et coinq̄na- ri aias eoz in omnibus imundicijs et abominationibus: ita ut obliuif- cerent̄ legē: et imutarent oēs iustifi- catōes dei. Et quicunq̄ nō fecissent scdm uerbū regis antiochi: mozerēt Scdm omia s̄ba hęc scripsit omi regno suo et p̄posuit p̄ncipes po- pulo q̄ hęc fieri cogent. Et iusse- rūt ciuitatibus iude sacrificare. et cōgregati sunt multi de populo ad eos qui dereliquerūt legē dñi. ⁊ fe- cerūt mala sup terram. ⁊ effugae- rūt populum israel in abditijs ⁊ in absconditijs fugitiuozum locis. Die- quitadecima mensis casleu q̄nto ⁊ quadragesimo ⁊ centesimo āno edificauit rex antiochus abomi- nandū ydolū desolationis sup al- tare dei. ⁊ per vniuersas ciuitates iude in circuitu edificauerūt aras ⁊ ante ianuas domozū ⁊ i plateis

⁊ libamina. ⁊ in templo desolationū abominatio erit usq̄ ad cōsumatōez tempis. ⁊ cōsumatio dabit̄ sup solitudinem. De hoc ap̄lus loquit̄. Q̄ hō- mo iniquitatis aduerarius eleuandus sit cōtra omne q̄d dicit̄ deus ⁊ co- litur. ita ut audeat stare in templo dei: ⁊ ostendere q̄ ipse dñs sit. cuius ad- uentus s̄m opationem sathane destruet eos. ⁊ ad solitudinem rediget qui se suscipiunt. Pōt̄ aut̄ simpliciter aut de antichristo accipi. aut de ymagi- nelaris quā pilatus posuit in tēplo. aut de adriani equestri statua. que in ipso sancto sanctoz loco usq̄ in p̄sentem diēz stetit. Abominatō quoq̄ s̄m veritatem scripturarū ydolū nūcupat. ⁊ idcirco addit̄ desolatio q̄ in desolato tēplo atq̄ deserto ydolū positiū sit. Statuto aut̄ ydolo zeli in tē- plo dei. per vniuersas ciuitates iude ministri regis necēssimū edificant aras in circuitu ⁊ ante ianuas domozū ⁊ in plateis incendūt thura ⁊ sacrificant. quia regnante in mūdo antichristo. astipulatores eius. ⁊ omnes iniq̄re

Die quinta 2c. Mensis casleu idē est apud grecos q̄ apud latinos dicit̄ decēber. In huius mensis die quita decima anno cē- tesimo quadragesimo quintō regni grecorū q̄d a p̄mo anno seleu- ci cōputare incipiunt. antiochus epiphanes abominandū ydolū desolationis in templo statuit dei. s̄ est symu- lacrum iouis olimpij. p̄ncipatus aut̄ sui an- no octauo. quo uideli- cet āno in samaria su- per verticē mōtis gari- zim. iouis pegrini siue hospitalis delubū edifi- cauit. ipsi samarita- ni ut idē faceret. p̄ epi- stolas p̄ccantibz licet iosephus testis ē. S̄ legim⁹ in euāgelio s̄m mattheū. saluatorē di- scipulis interrogātibz de signo aduentus sui ⁊ cōsumatōe seculi int̄ alia respōdit. Cūz s̄ videritis desolationis abominatōem que di- cta est a dāiele. p̄ba stantes in loco sancto qui legit̄ intelligat. q̄n ad intelligentiam pro- uocatur. milticū mō- strat esse q̄d dicit̄ est. Scriptum est autē in dāiele d̄c mō. Et in medio ebdomadis au- feret̄ sacrificiū meuz

tione ipsius tantū dicta sunt. ceterū de diuinitate eius. qua equalis est patri et spiritui sancto: simul cū patre et spiritui sancto ipsam dispensationem facere credi oportet. Sicut et spiritus sanctus donū dei legit. Sed tū cum pater et filio vnus deus credit. atq; adoratur. Unde in euangelio. et missus legitur et sponte venisse. ut est illud dicitur. Rogabo patrem et alius paraditū dabit vobis. Et item. Cū autem venerit inquit paraditū quē ego mittam vobis a patre spiritum veritatis. qui a patre procedit. ille testimonium perhibebit de me. Et alibi. ipsa veritas ad nichodemum ait. Spiritus ubi uult spirat. et uocem eius audis et nescis unde ueniat. aut quo vadat. Sic ergo mathathias narrat filius esse iohannis filij symeonis sacerdos ex filijs ioharim. Iohānes interpretatur gratia dei. symeon: audiens. ioharim: dñs exaltat. Recte ergo hęc interpretatōes huic mysterio cōpetunt. quia mediator dei et hominum grā dei uia potest. Et est illud apostoli. Si dei pro omnibus gustauit mortē. Et audiēs. quia ipse in euangelio ait. Que audiui a patre hec loquor in mundo. Et dñs exaltans: de quo propheta ait. exalta e dñe in uirtute tua. Ipse enī merito sacerdos notat. de q̄ scriptū est. Iurauit dñs non peccā tu es. in eis. se. or. mel. Quis mathathie filij sunt oēs sancti q̄ corpus eius et mēbra dicitur. Sed quomodo quinario numero designari possint. non in cōuenienter queritur. Tot enim legunt filij mathathie hystorice fuisse. hoc est iohannan: qui cognominabatur gaddis. et symeon: q̄ cognominabatur thasi. et iudas qui cognominabatur machabeus. et eleazar: qui cognominabatur abaron. et ionathas: qui cognominabatur aphus. Videmus ergo si alicubi iste numerus in nouo testamento eandem rem exprimere inueniat. Legimus quoq; paulum ap̄m ad ephesios de christo ita dicentem. Qui descendit ipse est et qui ascendit sup omnes celos ut impleat omnia. et ipse redit quosdam ap̄los. quosdam autē prophetas alios uero euāgelistas. alios autē pastores et doctores. ad confirmationem sanctorum in opus ministerij ad edificationem corporis christi. Species tenentur in illis personis quas diuina uocatio ad magistrum ordinauit ecclēsię. Sed consideremus quomōdō ipsi filij mathathie cū interpretatōibus nominū suorum his speciebus possint aptari. Primus ergo filiorum illius nuncupatur iohannan: qui cognominabatur gaddis. iohāna q̄q; domus gratia eius. Gaddis autē hebreus sine temptatio mea. Bene ergo hęc nota ordini ap̄lorum nisi fallor: cōueniunt. qui per dñi gratias ad culmen honoris huius electi sunt. sed tū a peccatoribus multas p̄pelli sunt tentationes atq; iniurias. q̄ idem saluator predicere eis uidet cū in euangelio ait. Ego uos elegi de mundo ut carnis et fructus plurimū afferatis. et fru. u. maneat. Et itē. Ecce ego mitto uos sicut o. in me. luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes. et simplices sicut colūbe. et reliqua. Ecce qui grā dñi sunt repleti malorum omniū demonstrant cōtumelias non mediocriter afflicti. Secundus autē filiorum mathathie fuit symeon qui cognominabatur thasi. qui in sequentibus pleriq; locis symon nominatur. Symon ergo siue symeon interpretatur: audiens. siue audiuit tristitia. thasi exploratio gaudij. Rec in cōuenienter hęc prophetarū ordini cōueniunt. qui spiritus sancti gratia illuminati et futuras penas malorum p̄uident. et uentura premia sanctorum consolatione interna gustando p̄uident. alijsq; futura mala p̄cauere. et futura bona appetere persuadent. Tercius in ordine filius iudas machabeus fuit. iudas enim confitens. uel glorificans interpretatur. et machabeus bellator. Satisq; bene hęc denominatio cōuenit euāgelistis. qui euāgelij pacis et glorie christi predicant toto orbe terrarū expugnantq; errores nefandos paganorum atq; hereticorum. Quare autē filius hęc est eleazar qui cognominabatur abaron. et in priore noie dei adiutorium. in sequenti uero generatione excellens sonat. nō in merito pastoribus figurā assumit. qui adiutorio dei satis roborati excellens fide ac uirtutibus p̄positi in ecclēsiā constituunt.

ciderūt gladio inimicorum. **Quęgens non hereditauit regnū eius. et non obtinuit spolia eius: Omnis cōpositio eius ablata est. Quę erat libera facta est ancilla. Et ecce sancta nostra. et pulchritudo nra et claritas nostra desolata est. et coinquinauerūt eā gentes: nobis ergo qđ adhuc uiuere. Et scidit mathathias et filij eius uestimēta sua. et operuerūt se cilicio. et planxerūt valde. Et uenerunt illuc qui missi erant a**

rege antiocho ut cogerēt eos qui confugerant in ciuitatem modin. imolare et accendere thura. et a lege dei discedere. **Et multi de populo israel consentientes accesserunt ad eos. Sed mathathias et filij eius constanter steterunt. Et respondētes qui missi erant ab antiocho dixerūt mathathie. Princeps et clarissimus et magnus es in hac ciuitate: et ornatus filijs et fratribus. Ergo accede prior et fac iussum re**

nisi corpa supplicij tradere. **Et quid operiri alio. nisi multos quasi peccatores punire tormento. Cilicium quoq; sit et hedis asperū fetigerūq; tegumentū. Nam hedi ad delicta iure referunt. qm̄ in iudicio dñi in peccatorum partes sunt positi. Ergo dñs quia carnē peccati assumpsit: cilicium se induisse cōmemorat. Nā si hystorice accepimus nullq; eū legimus usum fuisse cilicio. Ergo dñi iudex per cōtumelias et insidias essent molesti. ille diuinitatem suā carnis uelamine tenebrosis mentibus occultabat. quia nō merebatur agnoscere. quē tali impietate tractabāt occidere. p̄pter enī peccata populoꝝ redemptor humani generis carnē suā tradidit ad mortē. et p̄doluit nō infirmitati. De quo ipse dñs per ysaiā ait. Propter scelus ppli mei p̄cullis eū. et iniquitates eoz ipse portabit. ideo uilpartia ei plurimos. et fortitū dimidet spolia. p̄eo q̄ tradidit i morte aīaz suā. et cū sceleratis deputatus est. et ipse p̄ca multoz tulit. et p̄ trāsgressorib; rogauit. Sicut et filij eius hoc est apli et martyres: ipsius exemplo edocti non dubitabant pro legitimis dei salute fratrum suoz temporaliter mori. quatinus regni celestis gaudij cū sanctis angelis. p̄ hoc possent mereri. Unde iohānes ap̄s ait. In hęc cognoscimus caritatem dei. qm̄ ille. p̄ nobis animā suā posuit: et nos debemus pro fratribus animam ponere.**

Et uenerunt et. Mitit nāq; antiochus spiritalis in ciuitatem modin. que interpretatur iudicium. in ecclēsiā uidelicet sanctā ubi iudicia legis dei diligentissime custodiunt. ut eos qui cōfugerant illuc remediū aīarū suaz q̄rentes a lege dei discedere cogāt. peccatoꝝq; uictimā et cultū impietatis dyabolo exoluant. Sed hoc qđ subūigē. nō sine gemitu legere possumus quia multi de populo israel consentientes accesserūt ad eos. uiz alios uidentur tormentis coactos a religione pietatis apostatare. alios cupiditate istius mundi illectos retro sū relabi. alios hereticoz astutia seductos decipi. alios etiā luxuria atq; libidine p̄p̄ia ad p̄stinas uitioꝝ fordes reuerti. Atq; illud ualde letificat qđ sequit. quia mathathias et filij eius constanter steterūt: cū sine dubio illi in ueritate atq; iusticia p̄sistūt. q̄ ueri mathathie. hoc est iesu christi filij esse meruerūt. eujsq; fidem atq; mandata seruantes eterne uitę premia constanti animo per eius grām adipisci cōcupiscunt.

Et respondentes et. Siue per uoluz siue p̄ vim semp machinat antiquus hostis quomodo euerat cultū pietatis in ecclēsiā christi. Ipse enī qui ad temptandū redemptorē nostrū in deserto accessit dicens: Si filius dei es. dic ut lapides isti panes fiāt. Et postq; cū sup pinnaculū tēpli in sancta ciuitate constituit dixit: Si filius dei es mitte te uolū. Scriptum est enī quia angelus suis mandauit de te. et in manibus tollēt te. ne for. off. ad lapi. pe. tuū. In deq; eū transferens in montē excellē. ostēdit ei omnia regna mūdi. et gloriā eoz et dixit ei. hęc oīa tibi dabo si. p̄c. dēs adoraueris

renā desideria fugere. atq; sempiterna gaudia q̄rere doceant. q̄tinus ibi iuxta millenarij numeri signantiam deo retribuente et plenitudine mercedis accipiant. et uerā beatitudines cū christo et āgelis sine fine possideāt. Qđ autē hic sequitur. **Et uiderūt mala que fiebant in populo iuda et hierusalem etc. Quia isti utiq; scandala diuersa que ab iniquis in ecclēsiā dei p̄petrantur cōdolendo agnoscunt ac muerōe spiritali uindicare gestūt. semetipsos hostiaz ponere: ac pro suoz salute morti tradere non metuant. Unde sequitur. **Et scidit mathathias etc. Quid est ergo uestimēta scindere****

z non inuenit. Iheruz
cū septem spiritibus ne
quioribus se pustinaz
domū vacante ac sco
pis mūdātā z ornātā
repetisse. Tales q̄pe
ab hostibus spiritali
bus facile obruunt. qz
scuto fidei. galea salu
tis. lorī cā iusticie. z gla
dio spūs. cū quibz ini
micis resistere debue
rant. armari non cura
bant. Unde subiūgit
qz mathathias z ami
ci eius luctū habuerūt
sup hoz interituz. qz
grādi dolore afficit ec
clia. qñ aliq̄s de nu
mero suoz per insidi
as atqz plecutōz mali
gnoz hostiū in pecca
toz p̄cipitiū agnoscat
corruisse.

Et dixit vir zc.
Valde igit detestant
boni ociositatem que
inimica est animę. z iō
potius eligunt contra
inimicos spirituales q̄
tidie virtutibus cōfli
gere q̄s desidia inerti
ociose torpere. maxie
cū spes victorie non a
les. sed p̄ auxiliū p̄sū
mant habere diuinū.
neclibi securitatem in
p̄senti. sed in futuro
promittunt. qñ destruc
tis auctis aduersita
tibz nouissime ipsa de
struet mors. nec erit ul
tra luctus neqz clamor
neqz dolor. qm̄ prima
abierūt. qñ letificabū
tur facti i gaudio vul
tus dei. z delectatione
saluberrima fruēt in
dextera eius usqz in fi
nem.

Tūc cōgregata
est zc. Narrante scri
ptura manifestū est qz
saluatore z ap̄lis eius
predicante euāgelium
multi de iudeoz p̄lo
ueniebāt ad fidem cre
dentes legi z p̄betis
de aduentu. ch̄isti te
stantibus. necnō de p̄
sclitis atqz de aduēis
p̄simi relinquētes ydo
la sua ac superstitionē
gentilitatis cōsuebāt
vndiqz ad audiendū
verbū dei. z additi sūt
ad numerū credentiū.
p̄casserūtqz p̄ccōres i ira sua. z viros iniq̄s in indignatōe sua. cū zelo fidei
instigati malignos spūs ab obsessis p̄ errorem hoibz eijciētes expulerūt. z
fraudis sug venena ipsis patefecerūt. Inde q̄qz cōp̄lli fugerūt ad natōes
in illud euāgelij. q̄ sanatis homibus demones p̄missi sunt a saluatore ire
in porcos. ut imundi possessores vasa immundicie possiderent.

Et obtinuerunt zc. Obtinebat milites ch̄isti legem de manibus

Et cognouit mathathias et amici
eius. et luctū habuerūt super eos
valde. **Et dixit vir primo suo.** Si
omnes fecerimus sicut fratres no
stri fecerūt. z non pugnauerimus
aduersus gentes pro animabz no
stris. z iustificationibus nostris.
citius disperdēt nos a terra. **Et co**
gitauerūt die illo. dicētes. **Omnis**
homo quicūqz venerit ad nos in
bello die sabbatoz. pugnemus ad
uersus eū. z non moriemur omēs
sicut mortui sunt frēs nostri in oc
cultis. **Tunc cōgregata est ad eos**
synagoga iudeoz fortis viribz ex
israel. omis volūtarius in lege. et
omnes qui fugiebant a malis ad
ditū sunt ad eos. z facti sūt illis ad
firmamentū. **Et collegerunt exerci**
tū. z percusserūt peccatores in ira
sua. z viros iniquos in indignatō
ne sua. z ceteri fugerūt ad natōes
ut euaderent. **Et circūiuit matha**
thias z amici eius. z destruxerunt
aras. z circūciderunt pueros incir
cūcisos quotquot inuenerunt in fi
nibus israel. in fortitudine. **Et per**
secuti sūt filios superbie. z prospe
ratum est opus in manibus eozū.
Et obtinuerūt legē de manibus gē
tium. z de manibus regū. z nō de
derunt cornu peccatori. **Et appro**
pinquauerunt dies mathathie mo
riendi. z dixit filiis suis. **Nūc con**
fortata est supbia z castigatio et tē
pus euerisionis. z ira indignatōis.

Nūc ergo o filij emulatores estote
legis. z date aias vestras pro testa
mento patrū. z mementote operuz
patrū que fecerūt in generationibz
suis. z accipietis gl̄iam magnam z
nomē eternū. **Abraā nōne in temp**
tatōne inuentus est fidelis. z repu
tatū est ei ad iusticiā. **Joseph in tē**
pore angustie sue custodiuit māda
tū. z factus est dñs egypti. **Phine**
es pater noster zelando zelū dei ac
cepit testamentū sacerdotij eterni.
Iesus dū impleuit verbum factus
est dux israel. **Caleph dum testifica**
tur in ecclesia accepit hereditatem
David in sua misericordia cōsecu
tus est sedem regni in sc̄la. **Helyas**
dū zelat zelum legis recepit est in
celum. **Ananias azarias et misael**
credētes liberati sūt de flama. **Da**
niel i sua simplicitate liberatus est
de ore leonū. **Et ita cogitate per ge**
nerationē z generationē. quia om
nes qui sperant in eū non infirmā
tur. **Et a verbis viri peccatoris ne**
timueritis. quia gloria ei⁹ stercus
z vermis est. **Hodie extollit z cras**
non inuenietur. quia conuersus ē
in terram suaz. z cogitatio eius pe
riit. **Tos ergo filij confortamini et**
viriliter agite in lege. quia cū fece
ritis que vobis p̄cepta sunt a do
mino deo vestro in ipsa gloriofi eri
tis. **Et ecce symeō frater v̄z scio qz**
vir cōsiliū est. ipsū audite semper. et
ipse erit vobis pater. **Et iudas ma**

Supra diximus qz symeon audiens interpretat. z bene dixit symeones vi
rum esse cōsiliū. quia qui sp̄s sancti gratia docente auditu instruit inter
no. vtilis per omnia atqz habiles sunt consilio. **Cū psalmista ait.** Audiā
quid loquat dñs in me. qm̄ lo. p. in ple. f. zc. **Et in apocalipsi.** Qui audit
inquit dicat veni. **Portat nos magister celestis** quatinus illos audiamus
quos ipse interius docēs salubres nob esse fecit magistros. **Et iudas in q̄t**

regum. qñ in veritate
euangelij persistentes
nullo cedebant errori.
quin potius errātes p̄
dicatione sua subiac
bant veritati. **Inde fa**
ctū est qz plimi eozū q̄
p̄ fastū mundanū elati
p̄secutores ante fue
rant ch̄istianę religio
nis. idem postmoduz
p̄uersi essent assertores
firmissimi veritatis. et
nō dederūt cornu pec
catori. quia nō consen
tiebant iniquitati. **Iu**
xta illud helier q̄i ora
tione sua dixit. ne tra
das dñe scriptū tuuz
bis qui non sunt.

Et appropin
quauerunt zc. **Exhort**
tatio h̄ mathathie q̄
exhortabat filios q̄
os ut emulatores esset
legis dei. z darent ani
mas suas pro testamē
to patrū. bene cōuenit
euangelicę doctrine q̄
ipsa veritas discipul
uos verbis z exēplis
instruebat. quomodo
resisteret vniuersis er
roribus iudeoz. paga
noz. atqz hereticoz. z
mundū p̄dicatōibz
suis ad fidez conuerte
rent. **Ipsamqz doctri**
nam suaz attestacione
legis z p̄phaz affirma
bat ostendens eundez
esse auctores noui qui
z veteris testamēti.

Tos ergo zc.
Legimus in euāgelio
iobis qz saluator ad
passionem. p̄perans ea
dem nocte q̄ traditus
est post cenā mysticam
z lauatoz pedū quā
discipulis suis p̄actū
linterio exhibuit pluri
ma exhortatōnis lue p̄
buerit documēta. inē
que z passionem q̄ eis
in mūdo erat futura p̄
dixit. z gloriā futuri re
gni ac gaudiū celestis
patris promisit. **Sed**
quia mors mathathie
passionem p̄figuratur
redemptoris. quō ecō
tra magisteriū ordina
uerit p̄ omne t̄ps p̄sen
tis vite audiamus.

Et ecce symeō.

machabeus fortis viribus sit vobis princeps militie ipse aget bellu ppli. Quid per iudam machabeus: nisi primi predicatoris designant euangelij qui ab ipso saluatore eruditi y donec fuerit ad agendu bellu christiani populi. Sed quia iudas confessio interpretat: 7 pleriq; in locis typuz tenet ipsius saluatoris. sciamus tunc ordinaliter agi belluz nostrum qn ipse dignatur dirigere consiliu: 7 actu nostru. Un ipa veritas discipulis ait. Manete in me 7 ego in vobis. Sicut palmes no pot ferre fructum a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos: nisi in me manseritis: q; sine me nihil potestis facere. Et ecce ego su vobiscu omib; diebus usq; ad consummationem seculi.

Et benedixit etc. Scriptu inuenitur in euangelio quo saluator postq; finiuit cenam quam cum discipulis suis an passione sua habuit. vltimaz predicationem qua instruebat ipsa nocte discipulos ad extremu orationes ad patre directam finierit. suosq; discipulos ipsi seruandos comendauerit dicēs. Pater sancte serua eos in nomine tuo. quos dedisti mihi ut sint vni sicut 7 nos. Et paulo post. Sanctifica inq; eos in veritate. sermo tuus veritas est. sic me misisti in mundu: 7 ego misi eos in mundu. 7 pro eis sanctifico meipsum ut sint 7 ipsi sanctificati in veritate. 7 reliq;. Talibus enim locutionibus mathathias noster suos alumnos instruxit. ac benedixit. Sicq; positus est ad pates suos. quia per omnia sicut de eo scriptu erat sancto; patruz victa passione sua ac resurrectione atq; ascensione implendo confirmavit.

Et defunctus. Supradictum est q; mathathias in centesimo quatuoragesimo quinto anno gentibus templu dei pphanantibus surrexit 7 filij eius celare legem dei 7 vindicare facta. Punc quoq; scriptura refert eundem mathathiam centesimo quatuoragesimo sexto anno defunctum esse. Un apparet q; no apli q; vno anno cu filiis suis post incepta vltionem pariter vixerit. licq; defunctus est. Iste enim numerus annorum. bene couenit per mysteriu dominice passioni. quia post plenitudinem tpsis qua deus filiu mittere creauit. fm attestationem legis 7 euangelij sexta etate seculi. homine qui sexto die creatus est: sexta die passus sanguinis sui precio perfecte redemit ac reparauit. Qu aut sepultus dicit a filiis suis in sepulcro patrum suoz significat passionis suz memoriā quotidie a fidelib; in sancta ecclesia: vbi iudicij 7 equitatis locus est congrue venerari. planctuq; salubrem ibidez celebrari. quia eterne vite desiderio sancti viri accensi pro eius adeptu in cordib; suoz cubitalis student salutaris lacrimis copugi. Ca. III.

Surrexit etc. Mathathia decedente iudas machabeus filius eius successit in locu ipsius que adiuuabant omnes frēs eius et vniuersi qui se iunxerant pui eius. Quid ergo in hoc facto nobis inuit: nisi q; redemptor noster postq; passione ac resurrectione sua completa ascendit in celos: successores sibi in euangelica predicatione misso de celo spiritus sancto aplos primu ordinauit. qui merito iude nomine: hoc est confidentes ce-

chabeus fortis viribus a iuuentute sua sit vobis princeps militie. 7 ipse aget bellu populi. Et adducetis ad vos omnes factores legis: 7 vindicatis vindicta populi vni. Retribuite retributionem gentibus. 7 intendite in preceptu legis. Et benedixit eos: 7 appositus est ad patres suos. Et defunctus est centesimo 7 quadagesimo sexto anno. 7 sepultus est a filiis suis in sepulcris patrum suoz in modum. 7 plare iut cu omis israel planctu magno

Ca. III. Surrexit iudas qui vocabatur machabeus filius eius pro eo 7 adiuuabant eu omnes frēs eius. 7 vniuersi qui se coniunxerant pui eius. 7 preliabant preliu israel cu leticia. Et dilatauit gloriā populo suo. 7 induit se lo-

sentur. quia de ipsis lucas in euangelio ait. Erant temp in templo laudate 7 benedicentes deu. Vos ergo omnes frēs sui: 7 vniuersi qui se iunxerant patri eius adiuuabant: quia minoris ordinis viri. 7 omnes credentes qui dogmate christi ad fidem eius conuenerunt. in attestatione euangelij. p viribus choro aploz collaborabant. Et preliabantur preliu israel cu leticia: 7 dilatauit gloriā populo suo. q; ipse aplicus cētus: ipsi sancti gratia repletus instanter vbiq; verbu dei predicabat gaudentes in tribulationibus in necessitatibus 7 i

ricam sicut gigas. 7 succinxit se arma bellica sua in preliis. 7 protegebat castra gladio suo. Similis factus est leoni in operibus suis. et sicut canis leonis rugiens in venatione. Et persecutus est iniquos percutans eos: 7 qui conturbabant populu suu: eos succedit flammis. Et repulsi sunt inimici eius p timore eius. Et omnes operarij iniquitatis conturbati sunt. 7 directus est salus in manu ei. Et exacerbat reges multos. 7 letificabat iacob in operibus suis. 7 in seculu memoria eius in benedictione. Et perambulabat ciuitates iuda. 7 perdidit impios ex eis. 7 auertit ira ab israel. Et nominatus est usq; ad nouissimum terre. et congregauit pereuntes. Et congregauit appolloni gentes. 7 a samaria virtutem multam et magnam ad bellandu contra

fidem rapiabant. Taliter ergo iudas mysticus persecutus est iniquos 7 q; conturbabant populu suu: incendit flammis. quia sine persecutores hoies siue etiam malignos spiritus tali studio taliq; actu persequendo conturbationem non minima flammis inuidiq; succentis ingerebat. Et repulsi sunt etc. Et exacerbat reges multos. illos videlicet q; resistere euangelio chusti moliebantur. 7 letificabat iacob in operibus suis q; credentium pplm confortauit verbo 7 exemplis. 7 in seculu misericordia eius in benedictione. fm illud sapien. Sapientiam inquit sanctorum narrabunt omnes populi: 7 laudem eoz pronuntiabit omnis ecclesia scorum. Et perambulabat ciuitates iude. 7 perdidit impios ex eis. q; explorando ecclesiarum fidem hereticos qui contraria recte fidei sapiebant anathemate perculerat. 7 nominatus est usq; ad nouissimu terre. quia in oēs terram exiit sonus eoz: 7 in fir. ver. eorum. Et congregauit etc. Quid per appolloniū: nisi iudeoz q; gentia expulsi qui ex samaria virtutem multam contra israel congregauerant. q; per obseruantiam littere legalis fidem chusti quasi contraria pceptis dei rebel- lare certabant. Sed obuiam appolloni iudas exiit. percussitq; 7 occidit eum. quia chustus in aplis suis iudeoz errorem attestatione ipsius legis 7 ppharu debellans contriuit ostendendo q; umbra legis 7 pphetaruz prefigurabat veritatem euangelij. Ecce deruntq; ex eis vulnerati multi. q; q;

per inuidiam fauicia est saltem sibi ab e iudas cum omnes c pui chusti ad spirit lem illum conuerteb Et gladius appolloni abulit iudas. et er pugnant in eo obit dicit. Gladiu appolloni non aliu itelligi q; sermone legis 7 pphetaru que predi cōsueti tollēt in eo pntat. ca a carnali pulo bystoziam du legis spiritali sensu polioica traditōe pperatā auferētēs o gentiu debellat e res oibulq; diebo il huius gaudij vi sancte ecclesie glori simā parit victori Et audiuit Per leron pncip eccratuz syriq; signatur potentatuz il mundi qui bene syri nomine cenlet. Syri eni insperat libulum sine dum extans. qu mandas ite superbi etulit. luxuriaq; g nat. dispōnit itaq; rōn debellare iudan eos qui cu iplo sun cū falsis mundanu doctozibus sanctis fideliū pto insidiat molit. castraq; impi rum ad hoc congregat ut p plurimoz solatiu expumat innocentes coadens magis i p tētia regni q; in vir tute dei. Sed p opin onē has illi euent. q; lapis abulans re mō teline manibus cont ret flama superba cō minatq; aurū argētē es eternū dabit regnū glo loz. Uicit leo v tōn iuda radix da uid. qui omis potesta in glo data est 7 i ter ra. Et appropinquauit alq; dethoron. et iudas obuiū il cū paucis. Bene dicit q; ceterū leron appo pparat dethoron. vniuersam suā a ctu pter cū tumultu. B thoron eni insperat t mō. Qui iudas ob uiat cū paucis. qu opas sanctor non p am dū p patienti atq; humilitatem re colationis aduersa non tollere malo.

per inuidiam fauciati multi ex iudeis conuerunt. Reliqui vero fugerunt. Et est salutem sibi ab ecclesiastico regnate requisierunt. Quorum spolia accepit iudas. cum omnes ceremonias legis quas illi carnaliter habuerant uicium puli chusti ad spiritalem usum conuertebat.

Et gladius appollonij abstulit iudas. et erat pugnans in eo omnibus diebus. Gladii appollonij non alium intelligimus quam sermonem legis et prophetarum quem predicatorum facti tollentes omnibus diebus in eo pugnant. cum a carnali populo hystoriam diuine legis spiritali sensu apostolica traditio interpretata auferentes omnium gentium debellant errores omnibusque diebus secuti huiusmodi virtutis sancte ecclesie gloriosissimi parit victoriam.

Et audiuit et cetera. De seron principem exercitus syrie significatur potentatus istius mundi qui bene syrie nomine censetur. Syria enim interpretatur sublimis sine humectans. quia mundas iste superbia extollit. luxuriamque grauat. disponit itaque seron debellare iudam. et eos qui cum ipso sunt. cum fastus mundanus doctoribus sanctis et fidelium populo insidias molitur. castramque impiorum ad hoc congregat: ut plurimorum solatium opprimat innocentes. confidens magis in potentia regni quam in virtute dei. Sed pro opinione suam illi euenit. quod lapis abscessus de morte sine manibus conteret statum superbia comminuetque aurum argenti et ferrum dabit regnum populo sancto. Hinc leo dicitur tribu iuda radix dauid. cui omnis potestas in celo data est et in terra. Et appropinquauerunt usque bethoron. et exiit iudas obuiam illi cum paucis. Bene dicitur quod exercitus seron appropinquaret bethoron: quod uniuersum suum actum profert cum tumultu. Bethoron enim interpretatur domus irae. Cui iudas obuiam cum paucis. quia contra sanctos non peritram: sed per patientiam atque humilitatem responderet inimicis: cui preceptum est a domino dicente. Esto contentiens aduersario tuo cito cum ieris in via cum eo. Ego autem dico vobis non resistere malo. Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam: prebe

israel. **Et cognouit iudas. et exiit obuiam illi. et percussit et occidit eum. et ceciderunt vulnerati multi. et reliqui fugerunt. et accepit spolia eorum. Et gladium appollonij abstulit iudas. et erat pugnans in eo omnibus diebus.**

Et audiuit seron princeps exercitus syrie quod congregauit iudas congregatum et ecclesiam fidelium secum et ait. Faciam tibi nomen: et glorificabor in regno: et debellabo iudam. et eos qui cum ipso sunt. qui spernebant verbum regis. Et preparauit se et ascenderunt cum eo castra impiorum fortes auxilia rii: ut facerent vindictam in filios israel. Et appropinquauerunt usque bethoron: et exiit iudas obuiam illi cum paucis. Ut viderunt aures exercitus venientem sibi obuiam dixerunt iude. Quomodo poterimus pauci pugnare contra multitudines hanc tantam et tam fortem? Et nos fatigati sumus ieiunio hodie. Et ait iudas. Facile est concludi multos in manu paucorum. et non est differentia in conspectu dei celi liberare in multis. et in paucis. quam non in multitudine exercitus victoria belli: sed de celo fortitudo est. Ipsi veniunt ad nos in multitudine contumacis et superbia ut despiciant nos et viros nostras et filios nostros. et ut spoliemur nos. Nos vero pugnabimus per aiabum nostris et legibus nostris. et ipse dominus

et alteram. et ei qui vult tecum contendere in iudicio et tunicam tuam tollere: dimitte ei et pallium.

Ut viderunt et cetera. Verba timentium fragilitatem expriment quomodo subditus qui magis in beallitatem sua confiderantes pertimescunt casus quam per robur fidei fiducia habent in deo. Et talium formidine doctorum solertia pise extorta tonibus copescens de furore dei adiutorio certam illis tribuit spem qui protector est omnium fideliter in se sperantium.

Et contritus est. Quia sepe patientia sanctorum furor emittit. gat psequenti. et mansuetudo humilitatis preternit audaciam superbiorum. Inde est quod paulus docet dicens. Si esurierit inimicus tuus ab illi. si sitis: potum da illi. hinc enim faciens carbonem ignis congeres super caput eius. Poli uincit a malo: sed vice in bono malum.

Et ceciderunt. Bene per octonarium numerum summa conduduntur salubriter cadentium. quod illi qui voluntarie cedunt veritati et circumsione spiritali oes a se abscedunt spiritualiter voluptates. et octo beatitudinum studet in se recolligere virtutes. ceteri autem qui fugerunt veniunt in terram philistinorum: quod cum quidam persecutorum licet resistere nullo modo veritati possint. tamen magis eligunt fugere ad latibula errorum suorum quam cedere atque obedire utili consilio spiritalium iungorunt. et bene dicitur esse fugisse eos in terram philistinorum. philistinorum enim interpretatur ruina duplex. duplicem enim habet ruinam. id est primam concidit peccato. et deinde per se metipsum desperans per seuerat in malo.

Et cecidit timor. Timor iude et fratrum eius super oes gentes cecidit cum potentia chusti per virtutes atque miracula in membris eius emicuit et puenit ad regem nomen eius. quod potentatum huius mundi innotuit predicatio euangelij eius. et de philistinorum iude narrabat omnes gentes cum victorias redemptoris nostri de morte ac mortis auctore totius orbis predicant nationes.

Ut autem audiuit et cetera. Antiochi huius hystoria affectus quibus immoderanter estuabat. hoc est ira. cupiditas. superbia. Hinc exprimit actio. bi

Spiritalis mores. quibus validissime totū infestat mundū. sed nūc per mēbra sua. Juxta autem finē mūdi per se metipsū. qū tribulatio talis erit. q̄lis non fuit antea nec post futura erit. Irascit autē qū audit gloriā sanctorū et virtutem atq̄ constantiā eorū. congregat exercitum. dāns illi stipendia in annū. cū per presentis vitę cōmoda et honores ambiciosos quosq̄ incitat ad persecutionem fidelium. intentusq̄ fastu mūdano ac cupiditate optima tes suos eligit. ut prouideant regni negocia. qū ministros suos atq̄ sequaces ad hoc ordinat. ut p̄sentū rerū illecebras suggerant ac prouocādo ad voluptates terrenas. consentientes sibi pertrabant. filiorū enīz noīe illi censent q̄ imitatores sunt anti-christi. hos enī p̄ optimates suos nutrit. cū per scelestissimos q̄sq̄ varijs vicjs cōtūpēdo pabulū ignis p̄tini efficit. Hoc p̄cipue suis magistratibz precipit. ut extirpent virtutem israel. et reliquias hierusalem. et constituant alienigenas p̄ eis q̄ nulla intentio nullūq̄ studiū magi dyaboli est q̄ ut cūtat ecclesiaz chūsti. et robur fidei in electis mollescet. atq̄ in loco virtutū vicia subitroducat.

Et elegit lisias. Quid per lisias nisi falsus mundanus delignat. qui p̄ tres viros hoc est p̄ tres ordines p̄secutorū bellū chūsti ecclesie ingerit. hoc est per paganos. p̄ hereticos. et p̄ falsos chūstianos. quibz sabrogat q̄draginta milia viroū. et septē milia equitū. ut dispant iudaz fm̄ h̄bū regis. Quid p̄ quadragenariū numerū nisi vniuersitas temporis designat. q̄ p̄secutores in mūdo tolerat eccia. Quattuor enī p̄ncipales ptes sūt orbis. h̄ est oriēs. occasus. septētrio. et meridiēs. i q̄bz dilatata cōsistit ecclesia. quam ut congregaret filius dei descendit in mūdū. vbi q̄ passionē suā q̄draginta diebz et q̄draginta noctibus ieiunauit ut ostenderet temptationem nostram in carne sua q̄nā de nostra mortalitate dignatus est p̄cipare voluisse. Unde ab hora mortis ei⁹ usq̄ ad diuulū resurrectionis p̄stāt hōz q̄draginta. si ipsa nona cōnumeret. Post resurrectionem quoq̄ nō amplius q̄ dies q̄draginta cū discipulis in hac terra esse voluit. hūc eorū vitę ad hūc humana cōuersatione cōmixtus et cū illis alimenta mortalitū q̄uis iam non moriturus accipiens. ut p̄ ipsos quadraginta dies significaret se occulta p̄ntia q̄ p̄misit impleturū q̄n ait. Ecce ego vobiscū sū omibz diebz usq̄ ad cōsumationem seculi. Per septenariū vero numerū quo equitū milia describunt. nō aliud q̄ plenitudo persecutiōnū demonstrat. quia sicut per septenariū numerū septiformis grā sp̄s sancti ostendit. sic et cōtrario legit̄ in euāgelio q̄ sp̄s nequā in hōies

nere regali sup negocia regia a flumē enfraten usq̄ ad flumē egypti. et ut nutriet antiochum filiū suūz donec rediret. Et tradidit ei medūm exercitū. et elefantos. et madauit ei de omnibus que volebat. et de inhabitantibus iudeā et hierusalē. et ut mitteret ad eos exercitūz. ad conterendā et extirpandā virtutem israel. et reliquias hierusalem. et auferendā memoriā eorū de loco. et ut cōstitueret habitatores filios alienigenas in omnibus finibus eorū. et forte distribueret terrā eorū. Et rex assumpsit partē exercitus residui. et exiit ab antiochia ciuitate. regni sui āno cētesimo et quadragesimo septimo. et transfretauit eufraten flumiū. et pambulabat superiores regiones. Et elegit lisias p̄tholomeūz filiū dorminiū. et nichanoz rē et gorgiā viros potentes ex amicis regis. et misit cū eis quadraginta milia viroz. et septē milia equitū ut venirent in terram iuda et diuiderent eā scdm̄ verbū regis. Et processerunt ut irent cū vniuersa virtute

secū introduerat septē sp̄s nequiores se. Et alibi: a muliere peccatrice legitur dñs septē demonia eiecisse. Omēs ergo p̄secutores recte dyabolo instigante ad hoc coadunant. ut ecclesiā chūsti destruant. et confessores om̄ipotētis dei blasphemare p̄pellant. et h̄ nō segunt h̄ tota virtute p̄ficiunt.

Et processerunt etc. Quid p̄ ammaum nisi amatores mundi exprimunt q̄ p̄ cupiditatem seculi negligunt h̄c amicitiam dei. Vñ scriptum est Qui vult amicus esse huius seculi. inimicus dei constituit. Et iobis inquit Qui diligit mundum non est caritas dei in eo. Et merito h̄ noīe tales nūcipat. Inter p̄tat enī ammaus sp̄s abiectus. Abiectione quippe digni sunt qui amore p̄ntis seculi p̄ferunt dilectiōi dei. Vñ ipsa veritas in euāgelio ait. Qui amat patrem suū aut matrem suā plus q̄ me non est me dignus. Nec incongrue amans in terra campestri esse dicit. q̄ lata ac spaciola est via q̄ ducit ad mortē et multi intrant p̄ eā.

Et audierunt. Mercatores istos qui ambiunt seruitiū bebrerū non alios meli⁹ significare arbitror q̄ malignos sp̄s qui considerant interitū fidelium. et hoc gestit: ut p̄ cupiditatem terrenaz celestē nobis auferant gloriā. et libertatē quā habemus i gl̄ia chūsti in cultū ac seruitutem p̄uertāt dyaboli. Vñ in euāgelio legit̄ q̄ ipse dyabol⁹ caput nostrū mediatorē videlicet dei et hominū ducens in montē excelsum ostendit ei oīa regna mūdi ac gloriā eorū atq̄ tēptādo dicit. P̄c omnia tibi dabo. si p̄cides adoraueris me. Et h̄n dicit q̄ additi sunt ad eos exercit⁹ syrię. et terre alienigenarū. quia luxuriosi q̄q̄ et alieni a vero dei cultu iungunt inimicos nostris. et moliendo interitū nostrum coopatores sunt imundorū spirituum.

Et vidit iudas. Estuanti bus p̄secutozibus et pugnā contra fideles disponentibz ipsi magis ad exemplū iudę ac fratru eius incitant ad augmentū fidei. et p̄fectū virtutū. in x̄ illud psalmistę qui ait. Dñs sup̄bit impius. incendit paup̄. Talis ę intentio debet esse seruorū dei. ut pugnent p̄ p̄plo et sanctis suis. q̄ p̄ statu fidei chūstianę religionis. atq̄ p̄ fraternā salute debent cōtra spirituales nequias et cōtra prauos hōies instanter dimicare. adiutoriq̄z dei assidua ordē implorare. q̄ ipse est de quo scriptū est. Adiutor in oportunitatibz in tribulatione cuius lo h̄ derelictus est pauper. et pupillo tu eris adiutor. q̄ p̄na pietate laboręz et dolorē considerat inoz. cōterit brachiū peccatoris et maligni iudicat pupillo et humili ut nō apponat ultra magnificare se homo super terram.

Et congregati sunt etc. Illi qui ad dimicandū contra hostes con-

grati fuerant. veni
erat in masphat. q̄
cāgelio chūsti. Illi
verant. quatinus e
ritales p̄gulari dōb
causa vniuersa p̄ lū
p̄ euāgelio. Ieiun
runt illa die q̄ cōtin
ne opam dabant.
dicitur se clicijs et
re in capite suo. q̄
nitentiā p̄ peccatis
is q̄ per carnis frag
tatem cōtraxerūt a
re vero digne decern
Et desiderēt vestimē
ta sua. cū corpus cal
gāt. et carnalia i se
derna mortificāt. q̄
vult sequi q̄ expar
rūt liberos legi. de
seratibz autē gētes
litudinē simulacra
sinoz. ostendit q̄ m
rū dūmoz p̄cept
bonis actibus. de
fite. qui digne mil
re probant. lex enī
muni irreprensibili
cōtēntis aīas elect
ny. exprobat male
p̄p̄ndoz. et tēptat
dyaboloz cultura. et
cōtradict̄ impietate
fuerat. Atollit sa
toralia ornāmēta q̄
sacerdotij ecclesiastic
gē facit officia. p̄m
nas et decimas don
qui intitū et p̄fection
bono opibz deo depū
it. suscitāt nazareo
q̄ impleuerāt dieb
p̄ castitatis mundici
grati vñ omni tēpō
re deo cibare stud
Et dicitur voce ma
gna in celis. qui diuini
tatis p̄p̄s p̄cebz ac be
nevolū p̄ misericor
diā p̄p̄ocant. Et enī
dicitur impioz. quēn
blasphemia et prauit
opibz p̄p̄erit. deus iri
tut. Et p̄fessio et f. de
lanoz q̄q̄ p̄ dilecti
am opat. amicitate
dūnam in omni ten
Et post hec etc.
p̄p̄o dicitur vocā
opagata. et decur
suo quatinus nil in
fugit. Et p̄m. at
Et enī. Remo in q̄
Et dicitur h̄z. et
suo cōde p̄uidō n
p̄uare faciat corda
bus. et non possit
mūne. arripere ecc
fidei firmitate ment
causā p̄fectōe r
volentes a pugna

gregati fuerant. venerunt in masphat contra hierusalem. 7 qd p masphat qui iudicium interpretat. nisi vetus testamentum significat. locus oronis erat in masphat. qd pspicit semp ad nouu testamentu. 7 testimoniu pbet euangelio chusti. Illuc eni necesse est ut spirituales milites dei cordis intendez veriant. quatinus ex lectione diuina instruant. qualiter contra hostes spirituales pleari debent. locus eni oronis erat in masphat. ante in israel. qa oracula diuina p libros legis 7 pphetaru pumiu nobis innotuerunt. deide p euangeliu. Ieiunauerunt illa die qd cotine...

quia locus oronis erat in masphat. ante in isrl. Et ieiunauerunt illa die 7 induerunt se cilicijs. 7 cinerem imposerunt capiti suo. 7 sciderunt vestimenta sua. Et expanderunt libros legis de quibus scrutabantur genesim similitudinem simulacrorum suorum. 7 attulerunt ornamenta sacerdotalia. 7 primitias et decimas. 7 suscitauerunt nazareos qui impleuerant dies. Et clamauerunt voce magna in celum dicentes. Quid faciemus istis et quo eos ducemus: Et sancta tua concalcata sunt. 7 contaminata sunt. 7 sacerdotes tui facti sunt in luctum 7 in humilitatem. Et ecce nationes conuenerunt aduersum nos ut nos disperdant. tu scis quid cogitant in nobis. Quo poterimus subsistere ante faciem illorum nisi tu deus adiuues nos. Et tubis exclamauerunt voce magna. Et post hoc constituit iudas duces populi: tribunos 7 centuriones et pentacontarchos 7 decuriones. Et dixit his qui edificabant domos...

Et post hec etc. Tribunos appellat eos qui militibus mille pferant. qd greci chiliarchos vocant. Centuriones qui centum. penta contarchos qui quinquaginta. 7 decuriones qui decem. Didicit eni p dicatorum sancti subicere suos quatinus nil in eis inordinatum reperiat. sed militum chustis ronaliter p fungat. An pau? auditoribus suis ait. Omnia vna honeste 7 fm ordine fiat. Et iteru Remo inquit coronabit nisi qui legitime certauerit. Et dixit his etc. Scriptu est cu in teuteronomio. Homo formidolosus 7 corde pauido no egrediat ad bellu. vadat 7 reuertat in domum suam ne pauere faciat corda fratru suorum. sicut 7 ipse timore pteritus est. Quibus verbis edocet non posse quemq professionem contempnat. vel spiritualis militie arripere exercitum. qui adhuc nudari terrenis opibus ptimeat. ne rursum infirmitate mentis ad pristinas fordes reuertat. suosq expleo. alios ab eu angelica pfectio reuocet. 7 fidelium vigore infirmet. Pulent itaq tales ut discedentes a pugna reuertant in domum suam. qd non pnt duplici corde be...

la domini pleari. Vir eni duplex animo incostans est in omnibus vjs suis. Tales quippe oportet ut nec inuitu renouationis arripiat. quibus melius est ut in actiua vita consistant. qd tepide contemplatione exquentes maiori discrimine seiplos inuoluant. Melius est eni non vouere qd vouere 7 non reddere. Similiter 7 ille a tali militia suspendit qui vxore duxerit. qd plantauerit vineam velut ppagines filiorum. No eni pot seruire diuine militie seruus vxoris. nec pot assequi studiu contemplationis. qui adhuc in delectatione consistit carnis. Remo inquit aplos militas deo implicat se negocijs secularibus ut ei placeat cui se probauit.

Et mouerunt castra etc. Recte exercit? iude ad austrum ammaum castra collocare dicunt. quia milites christi cu contra hostes suos pleari disponunt calore fidei magis se aia re qd frigore infidelitatis torpere eligunt. Et ait iudas accingimini etc. Talis debet esse doctrina scorum p dicatorum. talisq exhortatio ut incitet animos auditorum suorum. roborentq corda illorum ad resistendum dyabolo et exercitui eius. spes quoq victoriae soli deo committant.

Et assumpsit gorgias quique milia viros et mille equos etc. Et mouerunt castra nocte ut applicarent ad castra iudeorum 7 pcuterent eos subito. Et filij qui erant ex arce erant illis duces. Et audiuit iudas 7 surrexit ipse 7 potentes eius. pcutere uirtute exercituum regis qui erat in ammau. Adhuc eni dispersus erat exercitus a castris. Et venit gorgias in castra iude nocte. et nemine...

sibi subiectis explere concupiscit ut nullo modo pvideant. qualis sibi ruina ex consensu peccati imminet. Et filij etc. Hic non alitudinem virtutis. sed extollentiam vane glorie significat. Illi eni peccatoribus ducatu pbebet qui in supbia se erigere audet. Possunt 7 maligni spūs in his duabus aduerti. qui ad eius ptem pntent qd dixit. In celum ascendam. 7 ponam solium meum ad aquilonem. 7 ero similis altissimi mo. Isti enim duces iniquitatis in fontem 7 voraginem scelerum consentientes sibi nunq trahere desistunt. Et audiuit iudas etc. Nota lector qd ps aduersa q iuncta sunt gorgie tota dispositionem sui belli in nocte facit. et iudas atq sui sequaces in die quia operatores scelerum 7 executores errorum comitant semp rectores tenebrarum. luce odiendo diuino pceptorum. 7 obscuritatem diliger. do secularium voluptatum. Unde p paulu dicit. Qui dormiunt nocte dormiunt. 7 qd ebrij sunt nocte ebrij sunt. Nos aut qd diei sumus. no sumus noctis filij neq tenebrarum. Veru iudas hoc est confessor dei. omnem apparatus belli in luce...

fidei atq; meditatione legis dei ordinat. Unde cu tribu milib; viroz tm in capo apparet cu illis videlicet qui no i mundana poteta sed in fide pa tris 7 filij 7 spūsan et fiducialiter agentes cu simplicitate mentis vitā bo nestam in hoc mundo ducere student.

Et leuauerunt 2c. Venientib; ex aduerso hostib; in plū locū iude tubā canunt. 7 cōterū tur gētes q; p tube so nitū vox predicatōis exprimit. Milites iude tuba canunt cu pze dicatores chūsti euang elium in toto mun do annūciant. Unde pterū hostes q; huic fidei chūsti hūcū gē tes necō et spiritales inimici pte pterun tur chūsti atq; gladio spiritūsancti trucidati mergunt in profundū abyssi.

Et persecuti sūt eos 2c. Roma loco nūq; quo pccatus est iudas hostes suos de monstrat virtutis sug efficacitā. Hazeron enī interpretat iuxta lumen mē ydumea ruffa si ne frenā azotus ignis patrnelis yānia mare lue dextera et. Et qd p hazeron nisi lumē fū dicit qd p ydumeā nisi gentilitas. Quid aut p ignem patrnelē nisi ardor caritatis et quid p iamniā nisi p funditas scē 7 effūis boni opis demonstra tur. Tam diu ergo p sequit chorū scōz do croz gentilem populū donec illi ab errore gē tilitatis ad lumē fidei pducat 7 igne carita tis in eo accendat pro uocetq; eū ad medita tōez diuine legis atq; studium boni operis. Hec enim psecutio sa lutifera est 7 interfectō salubris. Un subūgē Et ceciderunt ex ill ad tria milia viroz. Sic enī tria milia fuerunt socioz iude q; psequē bant. sic 7 ceciderunt ex hostiū parte tria mi lia. Ceciderūt enī non ut funditus interirent sūt p calū erecti meli us starent q; ibunt scē trinitatis fide ad eoz societate ptingē stude bāt quos se pio animo psecutos esse agnoscebāt.

Et reuersus est iudas 2c. Milites quoq; chūsti neq; q; imminen te bello cito debent esse securi de victoria. s; tā diu debēt pūari: donec certi sint de pūione hostiū spūaliū. Cū enī psequēdo hoies pccōres seu infide les eos pūterint ad pūiaz pccōz 7 ad fidē chūsti q; p dilectōez opaf bona opa tūc optet ut eoz colligāt spolia. s; est eoz vitā scā ac pū labozis cō munitent industria. In auro enī possumus accipe sapiām. In argento elo quētiām. In iacōto celestē pueriatōem. In purpura p martyriū lāguinis

inuenit. Et querebant eos in mon tribus: qm dixit fugiūt hi a nobis. Et cū dies factus ess; apparuit iu das in capo cū tribus milibus vi rozum tm q; tegumenta 7 gladios non habebant. Et viderunt castra gentiuz valida 7 loricated 7 equi tatus i circuitu eoz. et hi docti ad pzelū. Et ait iudas viris qui secū erant. Ne timueritis multitudinē eoz. 7 impetū eoz ne formidetis. Memōtote qualiter salui facti sūt ptes nri in mari rubro: cū sequere tur eos pharao cū exercitu multo. Et nūc clamemus in celū 7 misere bif nostri dñs. 7 memor erit testa menti patrū nroz. 7 conteret exer citū istū ante faciē nostrā hodie: et scient omēs gētes quia est deus q; redimat 7 liberat israel. Et leuaue runt alienigenē oculos suos. 7 viderūt eos veniētes ex aduerso. Et exierūt de castris in pzelū: 7 tuba cecinerūt hi qui fuerāt cū iuda. Et cōgressi sūt. 7 cōtrite sūt gentes. et fugerūt in campū. Nouissimi autē ceciderūt in gladio. Et psecuti sūt eos usq; hazeron. 7 usq; in capos ydumēz. et azoti. et iamniē. et ceci derūt ex illis ad tria milia virozū.

effusioez. Tūc enī fructuose colligim; has opes cū in fide rca inuenim; eas esse acceptabiles. Si aut ad spiritales hostes hāc trāfferimus victoriā. tūc debem; esse securi. cū post finē pūis vite nō est uccē hostiū istidias vereri. Tūc enī salubrit colligim; spolia. qn labozis nri a chūsto cōdigna accipie mus pūia. Un bene dicit iudas lios exortari ut nō pcupiscerēt spolia

Et reuersus est iudas et exercitus eius sequēs eū. Et dixit ad populū Nō pcupiscatis spolia q; bellū cō tra nos ē. 7 gorgias ē. 7 exercit; ei; in mōte prope nos. Sed state nūc cōtra inimicos nostros 7 expugna te eos. 7 post hęc sumetis spolia se curi. Et adhuc loquente iuda hęc ecce apparuit pars quēdā prospici ens de monte. Et vidit gorgias q; in fugam cōuersi sūt sui. et succēsa sunt castra. fumus enī qui videbaf declarabat qd factū est. Quibus il li cōspectis timuerūt valde. aspici entes simul 7 iudā 7 exercitū in cā po paratum ad pzelū. Et fugerunt omnes in capo alienigenarū. 7 iu das reuersus est ad spolia castroz 7 acceperūt aurū multum 7 argen tum. 7 iacinctū 7 purpurā marinā 7 opes magnas. Et puerū hymnū canebant: 7 benedicebant deuz in celum qm bonus est: qm in seculū misericordia eius. Et scā est salus magna in isrl in die illa. Quicūq; autē alienigenarū euaserunt: vene rūt 7 nuncianerunt lisig vniuersa q; acciderant. Quibus auditis ille cōsternatus aio deficiebat q; non qualia voluit talia cōtrigerūt in isrl

sti meruerunt generari. Hi ergo militū chūsti audientes victoriā cōsternū tur animo deficiuntq; quia non qualia voluerūt talia cōtrigerūt in israel. 7 qualia mandauit rex. eoz enī voluntas talis erat: ut nō pūaleret euāge gelij p sanctos doctores pūcatō. neq; in dño creditū augeret militudo 7 talia etiam suis rectoribus. hoc est imundis spiritibus placere sciebāt q; in propbanis ydoloz simulacris diuino cultu ab hominib; venerati. hoc eis psuadebant ut fidem chūsti non recipient. sed non pūalebant q; pater glonā filij sui in vniūsis natōib; longe lateq; manifestabat.

cū inimicōz seua imi nebāt bella. atq; penit; iimici supati erant. tūc cū suis reūsus ē ad spo lia castroz colligenda q; necē est ut pūicator qsq; admoneat audi tores suos ut iimicōz pūcatēt iacula q; diu tps est belli. cū aut per uenerit tps pacis ipse videlicet pacis quā sal uator dīspūis suis p misit dices. Pacē me am do vob. Tūc pūlati sil 7 sūditū gaudiū eter nū habebūt te pcepta remuneratōe. q; neq; ulf pūmelēt. te sequē ti laboz ac lacrimarū dolore. q; tūc deo ad intou suo laudē canē di tps ē. Un scriptū ē

Et cōuersi hym nū 2c. Salus mag; est in isrl qn numerus cre detū multiplicat i dño p pūoz. q; saluator ag; noscūt fide. pūitēt ore. atq; i bona glificat opa tōne. Sine aliē. Tūc i isrl salus erit mag; qn in ecclia chūsti aduersi tas erit nlla. Et signā ter additū ē in illa die In die utiq; resurre ctōis qn spōsa nobiliti lima i celesti regno su perno iūget spōso. qn oēs sū in pūpū dei nō solū d aiay reqe suaz: s; etiaz te eozoz gau debunt immortalitate.

Quicūq; alie nigenarū 2c. Venit; alienigenē euadentes victoriā iude annūci ant lisig. q; nō p san toz doctozū mīseria chūsti saluberrima ca piūt pūda pceptozū bus suis a quib; nutri unt ad mortē. licet iū ti qui a veritate coacti glonā anūciant chū sti. Lisias enī qui iter pūcat generans signi ficat mundi potentes. q; licet sint generati nō tamē bapūimate chū

Et sequenti a... tam quinq; milia a... qd se cranio distin... incitant; tenebra;... lupare contendit a... illa iudas cū de cē... ceteris. q; per om... stader diuinit; ob... perare pceptis. a... dūal; pccos ad... mīnū mittens eius... fozat manu. in cui... m anime confidit p... tam. 7 tam diu inli... pūo. donec inimici... atq; adūlaria tur... spiritali ad pūctū... galent gladio. Un... pūce iude subūgē... Deice eos... Quinq; sūt libu le... dei. 7 quinq; sūt sē... ut pūdicimus cor... qui enī sū doctri... legis restringit p... pūctū carnis au... do oculos suos ne... dant vanitatē. ol... rando aures suas... andiant linguā. re... bēat. 7 obfca car... na ad vīos midan... quibus frequēt an... tūquāt intioz b... q; dōtat atq; gu... sū pūnet ne illeceb... vāt voluptatū. q; c... eret linguā suā a m... loz labia s; nelo. 7... dūerit a malo 7 f... bōz inquirat pacē... pūctū. 7 iste inimico... suos superans victo... am capet salubrim... 7 triumpho gaudeb... largim; s; sed lūsa... spiritalis licet sē. bis... teroz contritus fuga... ment. nō non delisti... a opū nequicia. s; re... dūna pūri refūcāta... pūia. Un scriptū est... Chūcū autē l... 2c. Bene dicit i... iudas contritus hosti... būl; ang; sopitis ad... pus bellis. hōt at fūo... q; mandarent sanct... acnouarēt. q; mar... nū stadiuz hōt sanc... doctores. ut in qū... ang; lēa ab hostib;... sūuoz; sibi fuerit... dūa ad pūnā sta... sanat; cōsūctatōis i... nū restāret. In t... pūctū aut nō cē est... cūlo dūgnatam... nō sūnt mundo cord... nōa pollutum est... In eoz 7 dērtat... mūligerē possūmu... tang; eius 7 lēctis

Et sequenti anno 22. Et elegit lissas sexaginta milia viroy 7 equi
 tum quinqs milia ad bellandū contra israel. cū omni tempe istius mundi
 qd sex etatibz distinguit: p quinqs sensus corporeos pncps bñius seculi
 incitantibz tenebray haz rectoribz milites christi diuersis vicijz laniando
 supare contendit. ac p malos hoies bonoy meditat' necem. Sed occurrit
 illis iudas cū decē milibz viris. qz regis nostri exercitus in hoc est validior
 ceteris. q per omnia
 studeat diuini obtem
 perare pceptis. assi
 dualqz preces ad do
 minū mittens eius cō
 fortat' manu. in cuius
 maxime confidit potē
 tati. 7 tandem insitit
 p̄lio. donec inimici sui
 atqz adūfaria turma
 spiritali ad pfectuz iu
 gulent' gladio. Vñ in
 prece inde subiungit.
Deice eos 22
 Quinqs sūt libri legis
 dei. 7 quinqs sūt sēlus
 ut p̄diximus corpe
 qui enī sūt doctrinam
 legis restringit p̄cipi
 sctiam carnis auert ē
 do oculos suos ne vi
 deant vanitatē. obtu
 rando aures suas ne
 audiant linguā tetra
 bētē. 7 obscena carmi
 na ad vsus mūdanos
 quibus frequēt' audi
 tis. quinā in infior hō.
 q odoratū atqz gustū
 suū p̄tinet ne illecebra
 vta' voluptatū. q co
 ercet linguā suā a ma
 lo: 7 labia s. nelo. do.
 Diuertit a malo 7 fac
 bonū. inquit pacē et
 p̄seq' eā. iste inimicos
 suos superans victori
 am capiet salubrimaz
 7 triumpho gaudebit
 largissimo. Sed lissas
 spiritalis licet sē. bis
 terqz contritus fugaz
 inierit. tñ non desistit
 a cepta nequicia. s̄ re
 diuina iterū resuscitat
 p̄relia. Vñ scriptū est
Uidens autē li
 ssas 22. Bene dicit q
 iudas contritis hosti
 bus. atqz sopitis ad tē
 pus bellis. hortat' suos
 qz munda rent sancta
 ac renouarēt. qz maxi
 mū studiu' hñt sancti
 doctores. ut in qbul
 canqz lesa ab hostibz
 subiectoy sibi fuerit ec
 clesia. ad p̄tinū statū
 sancte cōuersatōis ite
 rus restaret. Jux tro
 pologiā autē necē est ut
 vñsqzqz fidelis mētē suā
 quā bñ montis syon y o
 cabulo designatam possumus accipe. quia syon speculū interpretat'. 7 bea
 ti sunt mundo corde. qm̄ ipsi deum videbūt. si aliquid p fraudem hostis
 in ea pollutum est factū instanti nisu expurget donec ad integrū renouet.
 Ibi enim 7 desertam sanctificationē. 7 altare pphanatū. 7 portas exustas
 intelligere possumus. qz ibi laudis hostia in altare fidei deo immolabat'.
 7 inqz illas qz lesas vitę meditabat'. In atrijs vero virgulta nascant'. cū in

et qualia mandauit rex. Et sequenti
 anno cōgregauit lissas electorum
 viroy sexaginta milia. 7 eqtū qnqz
 milia ut debellaret eos. Et vene
 rūt in iudeā 7 castra posuerunt in
 bethozon. 7 occurrit ill' iudas cu'z
 decem milibus viris. Et viderunt
 exercitū fortes 7 orauit 7 dixit. Be
 nedictus es saluator israel qui cō
 triuisti impetū potētis in manu ser
 uī tui dauid. 7 tradidisti castra alie
 nigenarū in manū ionathę filij saul
 7 armigeri eius. Conclude exerci
 tū istū in manu populū tui israel. et
 confundant' in exercitu suo 7 equi
 tibus. Da illis formidinem: 7 tabe
 fac audaciā virutis eoy. 7 cōmo
 ueant' p̄ritione sua. Deice eos gla
 dio diligentium te. 7 collaudent te
 omnes qui nouerūt nomen tuū in
 hymnis. 7 cōmiserunt ceciderunt
 de exercitu lissę quinqs milia viroy
 rum. Uidens autē lissas suoy fugā
 7 iudeoy audaciā. 7 qz parati sunt
 aut viuere aut mozi foritē: abiit an
 tiochiā. 7 elegit milites ut multipli
 cati rursus venirēt in iudeā. Dixit
 autem iudas 7 frēs eius. Ecce con
 triti sunt inimici nostri. ascendam'
 nūc mūdare sancta 7 renouare. Et

cordibus humanis supfluarū cogitationū multitudo generat. Pastoso
 ria inquit viderūt diruta. Pastosoria grece dicunt' thalami vel cubicula
 in quibus leuic' excubabant in atrijs domus dñi. quoy cōmemoratio fit
 in ultima visione ezechielis prophete. Pastosoria ergo diruit' cū secreta
 mentis per desideria illicita dilaniant'. Sed hec omnia maxime opus est
 ut per penitentā peccatoy: 7 emendationem mozi ac pias preces ad dñm
 instātissime purificent'
 Vñ recte de exercitu
 inde scriptū est. Vñ
 viderent sanctificatōy
 desertā sciderūt vesti
 mēta sua. 7 planxerūt
 planctu magno 22.
Tunc ordinauit
 iudas viros 22. Apte
 dictū est qz oidiacne
 iudas viros ut pugna
 rent aduersus eos qui
 erāt i arce: donec emū
 darent sancta qz. s̄ or
 dinat redēptor noster
 per p̄dicatores suos. q
 tuus milites ip̄ius ad
 uersus eos qui inhabi
 tant in arce supbie. s̄
 est hoies instātōis sp̄i
 ritu elatos. vñ etiā ma
 lignos sp̄us supbia tu
 mētē instāt' pugnet'
 donec corda electoy
 ab omni late iniquita
 tis expurgēt. Et elegit
 sacerdotes sine macu
 la voluntatē hñtes in
 lege dei. 7 mūdauerūt
 sancta. qz eicctis his
 de officio ecclesiastico
 qui erroris lepras. vel
 scelez maculā in se ha
 bebant. voluntarios
 atqz moibz probos in
 fide dei elegit' admini
 stratores verbi. ut san
 ctę ecclesie p̄uentialia
 ab omni erroris conta
 gio efficiat aliena. s̄
 subiuictū est qz tulit
 lapides cōtaminatōis
 in locū imundū. qz he
 reticos qui noluerunt
 p cōuersionē rectę fi
 dei. 7 sanę doctrine la
 pides p̄iosi fieri: ana
 themate p̄cissos atqz
 a cōione eccleie eicctos
 omnibz patecat qz es
 sent reprobi.
Et cogitauit 22.
 Altare olocaustoy est
 fidel' pura doctrina re
 cta 7 conuersatio mun
 da christi ministrorū
 Sed hoc altare li pro
 phanatū fuerit hereti
 ca prauitate: vñ scelerū
 imanitate iam destru
 endum erit. hoc est a sacerdotij dignitate deponendus: ne forte opprobriū
 sit sanctę ecclesie qz habent prauos 7 facinorosos doctores qui a dyaboli
 ca astutia seducti sunt. Vñ dñs in enāgelio discipulis suis ait. Vos estis
 sal terre. qd si sal euannerit: in quo saliet' ad nihilū valet ultra. nisi ut mit
 tat foras 7 cōculcet' ab hominibus. De quo 7 paulus scribens ad tytū ait
 Hereti cū hominem post primam 7 secundā increpationem tenuit. sciens
 qz subuersus est qui bñoi est. 7 deliquit cū sit. p̄prio iudicio condemnatus.

congregatus est omis exercitus et
 ascenderūt in mōtes syon. Et vide
 runt sanctificationem desertā 7 al
 tare p̄phanatū. 7 portas exustas
 7 in atrijs virgulta nata sicut in sal
 tu vel in mōtibz. 7 pastosoria di
 ruta. Et sciderūt vestimenta sua. et
 planxerūt planctu magno. et impo
 suerūt cinerem sup caput suū. 7 ce
 ciderunt in faciē sup terras. 7 excla
 mauerūt tubis signoy. 7 clamaue
 runt in cęlum. Tunc ordinauit iu
 das viros ut pugnarent aduersus
 eos qui erant in arce. donec emun
 darent sancta. Et elegit sacerdotes
 sine macula voluntatem habentes
 in lege dei: 7 mūdauerunt sancta
 7 tulerunt lapides cōtaminatōis
 in locū imundū. Et cogitauit de
 altari olocaustoy qd p̄phanatū
 erat: quid de eo faceret. Et incidit
 illi consiliū bonū ut destrueret illd
 ne forte esset illis in opprobrium.
 quia cōtaminauerūt illud gētes. 7
 demoliti sunt illud. Et reposuerūt
 lapides in mōte domus in loco ap
 to quo ad usqz veniret propheta 7
 responderet de eis. Et acceperunt
 lapides integros scdm legē. 7 edi
 ficauerūt altare nouum scdm illud

Hinc ad quosdam relinquentes ait. Per vos nomen dei blasphematur inter gentes. Taliter ergo, deposito altari mystico reponi debent lapides isti in monte domus in loco apto quo ad usque veniens propheta respondeat dicens. quia peccantes redigi debent sub penitentia; donec per sanctos doctores diiudicet per commissio criminis conueniens satisfactio perpetrata. In loco autem eorum lapides integri secundum legem substitui debent. ut fiat altare nouum secundum illud quod fuit prius. quia homines fide catholica sani scientia sanctarum scripturarum imbuti. bonis moribus religiosi in locum regimini. vnde ceciderunt pigri uaricatores subrogari debent. secundum auctoritates utique diuine legis ut sine reprehensione in nouitate vite et norma iusticie exhibeatur ministerium deo in sancta ecclesia. quia sibi acquiescit christus pro sanguinis sui sponsas non habent maculam neque rugam.

Et edificauerunt sancta ecclesia. Edificati sunt predicatorum facta intra domum intrinsecus et eadem quam subiectam plebem et intrinsecus ornant scientia fidei. et foris fecerunt honesta conuersatione. Atria sanctificauit quam nouiter uenientes ad fidei faciem diuinis imbuendo dicit. Facite uasa sancta noua. quia corda hominum ad accipiendum uerbum dei reddunt habitabilia. Inferunt candelabrum et altare incensorum et mensam in templum. quia doctrinam spirituales lucem sancte orationis puritatem. et scripturarum sanctarum meditationem in ecclesia dei exercitant. In candelabro ergo in quo lucere debent lucerne recte sermonem euangelice doctrine possumus aduertere. in quo sancti doctores igne sancti spiritus accensi lucere debent. ut qui ingrediuntur lumen uideant. Vnde ueritas ipsa in euangelio ait. Nemo accedit ad patrem et non est sub modio. sed super candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt. Per altare incensorum nihil melius quam perfectam sanctorum uitam accipere possumus unde quotidie fragrat odor uirtutum et sacre orationis in conspectu altissimi. Mensam ergo domini non aliam quam sanctam scripturam intelligimus. in qua refectio animarum consistit. Quod autem dicitur quod appenderunt uela. et consumauerunt omnia opera que fecerant. In appensione uelorum exprimit occasum miseriarum. Non enim omnibus omnia patefacienda sunt diuine legis misteria. sed pro captu ingenij quorundamlibet et profectu sancte atque uirtutum. Vnde dominus apostolus precepit dicens. Nolite sanctum dare canibus; neque mittatis margaritas ustras ante porcos. Et paulus rudibus discipulis ait. Facite uobis uelut potus non escam. Non enim potestis. sed nec adhuc quidem potestis. De perfectorum ergo scientia alibi ait. Et nos reuelata facie glorie dei contemplantur in eadem ymaginem transformati. tanquam a domini spiritu. Consumant ergo omnia opera que facienda sunt in domo dei. qui fide sermone et opere studet secundum ordinem implere omnia mandata domini. nec deest quicquam in perfectione ubi humana uoluntas diuine per omnia obtemperat uoluntati.

Et ante matutinum etc. De hac autem renouatione iosephus ita narrat dicens. Quinta uero et uicesima mensis casleu que macedones appellent uocant. accenderunt lumina super candelabrum. et adoluerunt olocausta que obtulerunt in nouo altari. Hec autem facta sunt post tres annos eodem die quo mutata est eorum religio ad prophetanum ydolorum consuetudinem. Nam templum destructum ab antiocho sic tribus annis permansit. Quinto enim anno et quadragesimo et centesimo in templo facta sunt. Quinta et uicesima die appellet mensis olympia de ceteris et quadragesima materia. Renouatum uero est eodem die quinta et uicesima appellet mensis octano et quadragesimo ac ceterisimo an-

quod fuit prius. Et edificauerunt sancta. et que intra domum erant intrinsecus et eadem et atria sanctificauerunt. Et fecerunt uasa sancta noua. et intulerunt candelabrum et altare incensorum. et mensam in templum. Et incensum posuerunt super altare. et accenderunt lucernas que super candelabrum erant et lucebant in templo. Et posuerunt super mensam panes. et appenderunt uela. et consumauerunt omnia opera que fecerunt. Et ante matutinum surrexerunt quinta et uicesima die mensis noni. hic est mensis casleu centesimiquadragesimo octauo anni. et obtulerunt sacrificium secundum legem super altare olocaustorum nouum quod fecerunt

no olympia de ceteris et quadragesima materia. Delatione vero templi potest fieri secundum danielis predictionem quam ante quadringentesimo et octano predicterat anno per quam significauit ut macedones illud destruerent. Celebrauit autem iudas cum ciuibus suis pro renouatione templi sacrificia per dies octo; nullum genus deliciarum relinquit. sed preciosissimis uapibus eos pascebat. Deum autem laudibus et psalmis glorificabat. sedque mutuo cantibus delectabatur. Pro renouatione uero sollempnium post multum tempore inspirata religione receptores legis posuerunt ut per octiduum dies hanc renouationem templi celebrarent. Unde et ab illo tempore hactenus hanc festiuitatem celebramus uocantes eam lumina. eo quod propter spiritum sanctum nobis splendidum lumen colende religionis apparuit. Diligite autem renouatio templi conuersio est hominum ad penitentiam peccatorum qui aliquibus erroribus atque facinoribus contaminati erant. Tunc enim cantandum gaudendum letandum atque iubilandum atque laudandum quibusque fidelibus est quam uiderit. primos suos per conuersionem morum atque meditationem legis dei in semetipsis instaurare. quod autem in per negligentiam uiderent. Vnde etiam sanctus euangelium narrat saluatorem dixisse in celis gaudium nasci super uno peccatore penitentem agere. Sed uero quanto magis de multis exultatio erit conuersis. ad ueracem cultum dei. quia sicut scriptum est. In multitudinem plebis dignitas est principis illi

Secundum tempus et secundum diem in qua conuenerunt illud gentes in ipsa renouatum est in canticis et cytharis et cymaris et cymbalis. Et cecidit ois populus in faciem. et adorauerunt et benedixerunt in celum eum qui prospexit eis. Et fecerunt dedicationem altaris diebus octo. et obtulerunt olocausta cum leticia et salutaria laudibus. Et ornauerunt faciem templi coronis aureis et scutulis. et dedicauerunt portas et pastoforia et imposuerunt eis ianuas. Et facta est leticia in populo magna ualde. et auersus est opprobrium gentium. Et statuit iudas et fratres eius et uniuersa ecclesia israel. ut agatur dies dedicationis

Et statuit iudas etc. Hanc quidem sollempnitatem ipse saluator in euangelio predicatione sua legit decorasse. ubi scriptum est. Facta sunt enim in hierosolymis. et hyemis erat. et ambulabat iesus in templo in portis salomonis etc. Vnde sciendum est quod cuncta hec que lectione euangelica facta cognouimus. non ad primam templi dedicationem. sed ad uictimam pertinet. quod ex eo facile colligitur. quia hyeme facta referunt. Prima siquidem eius dedicatio a salomone tempore autummi. media a corobabel et iesu sacerdote tempore ueris. vltima a iuda machabeo tempore hyemis est facta. quam specialiter presertim esse legitur. ut eadem dedicatio per omnes annos in memoria sollempnibus renouaret officijs. in quibus usque ad tempus dominice incarnationis obseruata fuisse. super dicta sententia euangelij agnouimus. Hec autem fuit causa secunde et tertie dedicationis. quia salomon quidem templi opus quod domino perdidit. septem annis profecit. octano autem anno decima die septimi mensis que a nobis october appellatur in magna gloria dedicauit. Per hoc templum post annos quadringentos triginta incenderunt chaldei. et hierosolymorum urbem destructa populum israel in babiloniam abduxerunt captiuum. qui post annos septuaginta regnantibus persis in patria est remissus. Rursumque edificatum est templum per annos quadraginta sex. et tertia die mensis duo decimi que nos uocamus martium. opus ad finem usque perductum. cui uidelicet tunc operi presuerunt duces plebis strenuissimi ut diximus corobabel de regno genere. et iesus sacerdos magnus. et propheta aggeus et zacharias et diuinites eos atque aduersus insidias impediendum opus hostium eorum populis roborantes. Inde post annos ferme trecentos et quinquaginta sex rex nefandissimus grecorum antiochus fraude capta hierusalem templum idem sordibus ydolorum prophetanum auferens inde et confringens altare domini aureum. mensam propitiarum. candelabrum luminis. et cetera que super commemorata sunt. Sed et iudas machabeus cum esset de genere sacerdotali. collecto exercitu iustorum aduersus antiochi duces arma corripens. eosque de iudea expellens. profecit. sanctissimum finem imposuit. ac templum ab ydolorum ymaginibus emundauit

noua rursus a
reponens. vnde
quinta die me
nere nulli uob
encioy. i. in
r. facti locas
ra facti sunt no
tione uiscerum
lomon quippe
interpretat pa
ipso redemptio
pie delicti. D
as ait. Multip
et impiu et pac
fuit. Templu q
cauit catholica
dela e. qua de
lis p. octe crede
qi de uinis lap
vna sig. fidei r
is pagam ag
Qua aut septem an
ficatu e. replu li
totum hui. secu
qd septem dieb
tur. sancte strua
delic. nu. q. crede
nit. Octano an
dicatu est. et celeb
illa ac marima sol
tas a salomone reg
tis filijs israel tpe
plebe dedicationis e
bita. insinuat my
q. perfectio in fine
di numero electoru
nu. uelidate imm
talitatis secura e
stuitas. et pacto vn
salis reuocatis mi
domot. o. q. ad pa
fio. ueri. reg. i. salom
nis regni p. uer. etc.
na. ay. eo. gaudia. pri
q. d. uer. octano di
id. est. post. septim. sal
natus. nolite. q. uo. q.
b. h. in. c. u. r. u. r. u.
tem. domo. sap. pie
enatus. que. nunc. inf
liber. tranquilla. v. n.
bolis. antiqui. peridit
ad. hoc. p. uer. uideba
f. u. u. u. u. u. u. u. u.
ponis. q. de. uirgine. a
Voluit. inquit. templu
l. u. u. u. u. u. u. u. u.
ph. u. q. corpus. bo. i. s.
u. m. u. u. u. u. u. u. u.
curati. est. ac. eo. anno. q.
pus. u. u. u. q. p. templu
sic. curata. p. omes. an
nomen. u. u. u. u. u. u. u.
tes. u. u. u. u. u. u. u. u.
q. u. u. u. u. u. u. u. u.
Et. edificauerunt
tem. q. u. u. u. u. u. u. u.
Per. circuitu. muros. al
pus. u. u. u. q. p. u. u. u. u.
nate. ponere. p. u. u. u. u. u.
rum. i. spiritum. nequicia
ait. Et. collocant. in

nona rursus altaria et cetera vasa vel ornamenta faciens. atque in templo reponens. dedicavit ea simul cum templo. quod purificavit et renouavit vicefima quinta die mensis noni. qui apud nos appellatur decemb. et ad hyemem pertinere nulli dubium constat. Statuitque decretum ut proximis annis omnibus diem enceniorum. i. innovationis ac dedicationis templi festa deuotione celebrari. sicut locus iste nunc testatur. Quae profecto omnia sicut apostolus docet in figura facti sunt nostri. et propter nos utique scripta. Ideo ne solertius spirituali ratione discutienda. Salomon quippe rex qui interpretatur pacificus. ipsum redemptorem nostrum typice designat. De quo ysaia ait. Multiplicabitur impius et pacis non erit finis. Templum quod edificauit catholica eius ecclesia est. quae de vniuersis per orbem credentibus quae de vniuersis lapidibus vnae fidei et caritatis propagem aggregat. Quae autem septem annis edificatum est templum signat quod per totum huius seculi tempus quod septem diebus enoluitur. sancte structura ecclesiae nunquam crescere desinit. Octauo anno de dicatum est. et celebrata illa ac maxima solennitas a salomone rege cuius filius israel tunc completus dedicatus exhibita. insinuat mystice quod perfectio in fine mundi numero electorum. diu desiderate immortalitatis securitatem est fecerunt. et pacto vniuersalis resurrectionis miraculo. mox oes qui ad pacem veri regni. scilicet salomonis regni pertinet. eternam cum eo gaudia praeparata celestis inebunt. Quae quod dominus non octauo die id est post septimam sabbati resuscitari a morte voluit. recte numerus octo narius nostrae quoque resurrectionis festa ventura designat. De templo ab hostibus incensum rursus domino miserante constructum. quod ab idolatriae coquina tum denuo super pietatis auxilio mundatur. varios sanctae ecclesiae insinuat euentus. quae nunc infidelium persequutione premittit. nunc a persecutoribus reddita liberior tranquilla domino seruitute famulatur. Quae in quibusdam suis membris hostis antiqui perdidit infidelium. nunc instante solertia doctorum fidelium quos ad bonam partem videbat per penitentiam iam castigatos recipit. Quae pro templum secundo quadraginta et sex annis edificatum est ad significationem officii corporis quod de virgine assumptis. spiritualiter respicit. De quo ipse iudeus ait. Soluite inquit templum hoc. et in tribus diebus excitabo illud. quod videlicet solutum passione corpus suum. ipse die tertia resuscitavit ad vitam. Ferunt siquidem phisici quod corpus hominis quadragesimo sexto die post conceptionis initium in membrorum distinctione formetur. atque ideo non casu gestum. sed diuinitus procuratum est. ut eo anno numero templum edificaret. quo dierum numero corpus dominicum quod per templum figurabat in vtero virginali perficeretur. Quae autem encenia per omnes annos celebrare sanctum est. hoc profecto nos ammonet ut memoriam dominice resurrectionis quam iam factam credimus semper animo retinetes. nostram resurrectionem futuram sperando taliter agamus ut non ad iudicium. sed sicut dominus his qui bona egerunt. permittit. resurgere mereamur ad vitam.

Et edificauerunt in tempore. Edificant sancti doctores montem syon qui sancta ecclesia verbo atque exemplo ad perfectum virtutum prouocant. Per circuitum muros altos construunt. quoniam eam catholicam fidei ac ope precum vniuersis muniant. Turres firmas erigunt. quoniam spem totam in dei bonitate ponere precipiunt. ne quoniam getes eam more pristino calcet. ut non malignorum. scilicet spirituum nequicia. vel prauorum hominum malicia eos amplius nocere permittat. Et collocavit inquit illic exercitum ut seruetur eam. exercitus in syon

altaris in temporibus suis ab anno in annum per octo dies a quinta et vicefima die mensis casleu cum letitia et gaudio. Et edificauerunt in tempore illo montem syon. et per circuitum muros altos et turres firmas. nequando veniret gentes et conculerent eum sicut antea fecerunt. Et collocavit illic exercitum ut seruetur eum. et munivit eum ad custodiendam bethsuram ut haberet populus munitionem contra faciem ydumeorum.

Ca. V.

Et factum est

ut audierunt gentes in circuitu quod edificatum est altare et sanctuarium sicut prius. irate sunt valde et cogitabant tollere genus iacob. qui erant inter eos. et ceperunt occi-

ad seruandum eam locat. cum ministrorum turba. ad seruandam legis dei ac sacramentorum celestium ritum in ecclesia subministrant. Munuit eam ad custodiendam bethsuram cum exhortationibus validis incitant ecclesiasticos ut regulariter cultura seruet diuinam. Bethsura enim domus robusti interpretatur. ut habeat populus munitionem contra faciem ydumeorum. hoc est ut fidei constantiam seruet aduersus hostes et furentis mundi pertinaciam.

Et factum est etc. Irritant gentes cum vident culturam dei renouari facturam. quod siue hostes inuisibiles seu etiam visibiles. qui inuidie estibus fidei ac virtutum profectum anelant. irascuntur cruciantur ac persequuntur seruos dei. ad nihilum eos redigere volentes quoniam considerant illos in altari recte fidei bonorum operum restaurare velle obseruantiam. In die quo cogitabant tollere genus iacob qui erant inter eos. et ceperunt col occidere. quod clarescente in mundo euangelio christi et hominibus fidei dei recipientibus. torquebantur persecutores. et per eos tractantes inde auertere studebant. Similiter et hostes spirituales cum viderint aliquos ex vicia negligentie se restitutum velle in cultu pietatis molientes eos gladio impietatis occidere. ac morte peccatorum trucidare. Sicut dicitur fortiter cum sacro fidei hostibus resistens debellat filios esau in ydumeam quae choris sanctorum doctorum ydolatrias quae spinetis viciis sunt asprimi. et functionis sacrificii atque luxuria mundana fetidissimi. gladio spiritus interimens de prius efficit subiectos. ac de hostibus facit amicos.

Et eos qui erant etc. Qui in memoratis locis hoc est agrabatban et bean habitabant et circumfidentes filios israel in laqueum et scandalum fuerunt insidiantes eis. significant iudeos atque hereticos qui contra ecclesiam dei scandalum et insidias semper disponunt. Sed tales a iuda et locis eius in turribus suis concludunt. cum in superbiae suae machinationibus per doctorum industriam capiunt. et errores eorum anathematizant. quorum turres incendunt igni cum omnibus qui in eis sunt quoniam auctores scelerum et inuentores errorum per peccatis suis et nunc exurunt ardore diuini sermonis et in futuro examine nisi condignam poenitentiam ante egerint. igne concremabunt perpetue vltionis.

Et transiit etc. Quid per filios ammon. qui interpretatur filius populi mei nisi scismatici et heretici exprimentur. qui quondam filii sanctae ecclesiae esse videbantur sed inde recedentes. et in errorem mittentes facti sunt filii dyaboli. Vnde iohannes bannes apostolus ait. Ex nobis exierunt. sed non erant ex nobis. Si ergo essent ex nobis permansissent utique nobiscum. hi sunt thimothaei duces. hoc est heresiarchas. qui iuxta nominis sui interpretationem apud eos laudantur. sed in intelligentie veritate apud nos neque esse deprehendunt. Thimothaeus enim beneficium interpretatur. Sed hoc opinio de heresiarchis apud deceptos est. apud nos autem beneficii melius quam beneficii nuncupantur. quod maleficiis suis venenatum erroris auditoribus suis miscunt. contra quos iudas consurgens et superior existens viciosa capit. erroresque eorum destruendo in iudicium hoc est in professionem laudis dei cum triumpho regreditur hostium.

Et congregate etc. Gentes quae sunt in galaad aduersus israelitas congregantur ut tollant eos. cum multitudo hereticorum atque scismaticorum ad se conuenit. ut scripturarum testimonium. secundum sensum suum deperatis expugnet catholicae fidei. quae est in sancta ecclesia. Galaad enim interpretatur aceruus testimonium quod nomen bene conuenit his qui scripturarum meditationi insistant. Sed

Ca. V.

facturam. quod siue hostes inuisibiles seu etiam visibiles. qui inuidie estibus fidei ac virtutum profectum anelant. irascuntur cruciantur ac persequuntur seruos dei. ad nihilum eos redigere volentes quoniam considerant illos in altari recte fidei bonorum operum restaurare velle obseruantiam. In die quo cogitabant tollere genus iacob qui erant inter eos. et ceperunt col occidere. quod clarescente in mundo euangelio christi et hominibus fidei dei recipientibus. torquebantur persecutores. et per eos tractantes inde auertere studebant. Similiter et hostes spirituales cum viderint aliquos ex vicia negligentie se restitutum velle in cultu pietatis molientes eos gladio impietatis occidere. ac morte peccatorum trucidare. Sicut dicitur fortiter cum sacro fidei hostibus resistens debellat filios esau in ydumeam quae choris sanctorum doctorum ydolatrias quae spinetis viciis sunt asprimi. et functionis sacrificii atque luxuria mundana fetidissimi. gladio spiritus interimens de prius efficit subiectos. ac de hostibus facit amicos.

fugunt israelite in munitionem cum fideles quique ad fidei confugiunt verita- tem. auxiliisque sibi afferri possunt a iuda et fratribus eius. quia euangelio christi per sanctorum predicatores ministeria defendi gestiunt contra timotheum spiritalem de quo supra diximus et socios eius. Quod autem conuenit israelite de in- terfectione suorum et captiuitate: ostendit non modicum apud fideles esse gemi- tum quoniam viderint aliquos suorum a veritate secedere et in errore suorum conuere.

Et ecce alii etc.

Illi qui de variis locis alienigeni conueniunt ad consumendum popu- lum dei manifeste desi- gnant gentium plebes que in infidelitate adhuc sunt bella ac persecutio- nes aduersus christia- nos commouere. Et au- ditis sermonibus quos diuise legationes ad iu- dam et socios eius de- tulerunt: conuenit ecclesia magna cogitare: quid facerent de fratribus suis qui in tribulatione erant et expugnabantur ab inimicis: quia totius sancte ecclesie sollicitudo ac cura est maxima quoniam contra diuinos ho- stes. hoc est iudeos. pa- ganos. hereticos atque schismaticos filios suos defendat. hoc quod prou- denti consilio a toto nisu cum his qui erudi- tiores ac fortiores vi- dent esse in fide ac vir- tutum ope agit quod ho- stibus resistat: et suos opportune defendat.

Dixitque iudas

Sicut diuersi sunt im- pugnatores ecclesie ab hostibus. sic et distin- cta debent esse prelia spi- ritualium bellatorum. Di- rigit symon in galilea cum tribus milibus viris: sicut in sequentibus osten- dit. ut liberet fratres suos. Iudas autem et iona- thas erant in galadithim cum octo milibus. Et quod per symonem qui in gali- lea hoc est rotam mittit nisi predicatores in ge- tes directi insinuantur. Qui cum tribus milibus est cum sancte trinitatis fide contra aduersarios ire parantes per euange- licam predicatorem ho- stes deicere: et creden- tes liberare decertant.

Iudas autem et ionathas illos doctores expriment quoniam in iudea christi dei predican- tes. et sine iudeos sine etiam hereticos scripturarum testimoniis abutentes per ve- ritatem sani intellectus debellare studet. Et non quod per gentiles solus symon cum suis mittit. Contra iudeos autem et hereticos duo pergere cum pluribus molitur. quia in gentibus sola ydolatria cum errore pagano debellanda erat. In iu- deis quoque et hereticis partim veteranus versus partim noua suspitio per duorum testamentorum spiritalem scientiam corrigenda fuerunt. Vbi octo milia viros sumunt quoniam ibi sine circumsilio legis spiritaliter obseruanda. sine resur- rectione christi veraciter credenda esse docetur.

Et abiit symon etc.

Committit symon prelia multa cum gentibus cum pre- di-

uerfus israhelitas qui erant in fini- bus eorum ut tollerent eos. et fugerunt in dartheman munitiones. et miserunt litteras ad iudam et fratres eius dicen- tes. Congregate sunt aduersus nos gentes per circuitum ut auferant nos et parant venire et occupare muni- tionem in qua confugimus. et timo- theus est dux exercitus eorum. Nunc ergo veni et eripe nos de manibus eorum. quia cecidit multitudo de no- bis. Et omnes fratres nostri qui erant in locis tubin interfecti sunt. et ca- ptiuas abduxerunt uxores eorum et natos et spolia. et peremerunt illic fe- re mille viros. Et adhuc epistole lege- bant. Et ecce alii nuntii venerunt de galilea comissis nuntiati- tes secundum verba hec. dicentes con- uenisse aduersum se a ptholomaida et tyro et sydone et repleta est omnis galilea alienigenis ut nos presumat. Ut audiuit autem iudas et populus sermones istos. conuenit ecclesia ma- gna cogitare quid facerent fratribus suis qui in tribulatione erant: et ex- pugnabantur ab eis. Dixitque iudas symoni fratri suo. Elige tibi viros et vade libera fratres tuos in galilea.

catores sancti per totum mundum ydolatriam et confusos gentium debellare certant errores. contrite sunt gentes a facie eorum. cum per in acia resistendi euangelio dei deponunt. Persecutus est eos usque ad portas ptholomaidis cum in suis ad- inuentionibus quibus per studia vana machinabantur contradicere verbo dei ipsa veritate superati: capiuntur. atque confessione recte fidei subiungunt. Unde apte subiungitur. Et ceciderunt de gentibus fere tria milia viros qui de

ego autem et frater meus ionathas ibimus in galadithim. Et reliquit iosephum filium zacharie et azariam du- ces populi cum residuo exercitu ad custodia in iudea. et precepit illis di- ces. Preestote populo huic et no- lite bellum committere aduersus gentes donec reuertamur. Et dati sunt sy- moni viri tria milia: ut iret in gali- leam. iudeus autem in galadithim octo milia. Et abiit symon in galilea: et commisit prelia multa cum gentibus. et contrite sunt gentes a facie eius et per- secutus est eos usque ad portas ptho- lomaidis. Et ceciderunt de gentibus fere tria milia viros. et accepit spo- lia eorum. Et assumpsit eos qui erant in galilea et in arbaris cum uxoribus et natis et oibus que erant illi et addu- xit in iudeam cum leticia magna. Et iudas machabeus et ionathas fra- ter eius transferunt iordanem. et abie- runt viam trium dierum per desertum. et occurrerunt eis nabuthgei: et susce- runt eos pacifice. et narrauerunt eis omnia que acciderunt fratribus eorum in galadithide. et quod multi ex eis con- prehensi sunt in barasa et bosor. et in alimis. et in cassor. et mageth. et

dei. Deinde viam trium dierum per desertum abeunt: quoniam sancte trinitatis fidem quam in baptismo fideles quique profitentur. toto tempore incolatus istius mundi cum bonis operibus obseruanda esse affirmant. Quod autem nabuthgei occurrerunt ei pacifice. et narrauerunt que acciderunt fratribus in galadithide. significat quod dicta sanctorum prophetarum doctoribus sanctis opportune solatio conferunt cum om- nia que credentes in christum passuri sunt tormenta. attestatone sua manife- sta faciunt. Nabuthgei enim prophetantes interpretantur. erroresque quos filii perdi- tionis contra veritatem euangelii christi opponere machinantur. vero vaticinio predicant. Vnde osee. vacas bethauen et habitatores samarie insequuntur. et amos sacrificantes de fermentato laudem vitupat. nemo enim eos qui conuer-

unt in ab- in porta. de- for. nabuth- taf. eni bara- em qui vol- coz in iur. apocalipti tam facere s- ms est scop- curi boiem. qua sicut se- venen in ca- tant. ita her- sim. atone fr- lia occultat- incantos ne- fronte. sed la- inlidia noce- Et cou- In lapidib- nitates gala- in quibz pp- iudei muni- magnas. q- tuit in vna- bendere et o- vnitatem sp- sancti destrui- nunt oes mu- fallari doctri- hereticis const- decipias ai- centu et capti- roribz suis. Qu- erat iuda i del- for occupasse b- nitate. et occide- malculu in ore- et auferre spolia- et succedere ea- qz hoc magno- det sancti doct- occupata muni- reno: omne v- iniquaru secta: p- michi philolo- qz mane fallat- tui gladio sp- quod est vbi de- ant. quatinus id- ostentationem s- fuerunt esse p- ip- illi domo stent- esse et fruolu. Ac- aut spolia eoz: cu- monia scriptura- ctaru quibz abut- ab os quasi ab i- possessio auct- sumz colectione- ttemate ppetuo- runt. Quod aut- sequ- fuerunt in noc- monstrat eos fu- tentia erroris. Et tunc est- litaliano atqz- gnare et subuer- te vspone tribu- fide. sine tripli- mat tubis in cel- re p- ampliato- Et cognou-

Et iudas machabeus etc. Contra eos qui captiuos iudeos in galadithide tene- runt. iudas macha- beus et frater eius iona- thas cum comitibus suis directi transferunt ior- danem. et abierunt via- trium dierum per desertum. Ita predicatores sancti ad conuocandos ho- mines ad fidei christi et ad expugnandos in- daicos atque schismaticos errores in mundum dire- cti primam transeunt ior- danem cum per baptismi sacramentum de tenebris infidelitatis in gratiam christi primam transeun- dum docent. attestante ipsa veritate quod nisi qui renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non pos- sit introire in regnum dei. Deinde viam trium dierum per desertum abeunt: quoniam sancte trinitatis fidem quam in baptismo fideles quique profitentur. toto tempore incolatus istius mundi cum bonis operibus obseruanda esse affirmant. Quod autem nabuthgei occurrerunt ei pacifice. et narrauerunt que acciderunt fratribus in galadithide. significat quod dicta sanctorum prophetarum doctoribus sanctis opportune solatio conferunt cum om- nia que credentes in christum passuri sunt tormenta. attestatone sua manife- sta faciunt. Nabuthgei enim prophetantes interpretantur. erroresque quos filii perdi- tionis contra veritatem euangelii christi opponere machinantur. vero vaticinio predicant. Vnde osee. vacas bethauen et habitatores samarie insequuntur. et amos sacrificantes de fermentato laudem vitupat. nemo enim eos qui conuer-

tunt in absentia iudicium et iustitiam et accipiunt munus. deprimuntque pauperes in porta. detestatur. **Q**uod autem comprehensos esse quosdam ex iudicibus in barasa et boso. nabuchy indicat. bene nois eorum interpretatio effectum rei exprimit. Interpretatur enim barasa et boso: tribulationes et angustia. quod omnes iuxta pauli vocem qui voluit pie vivere in christo persecutionem patiuntur. nec effugiet hereticorum iniuria qui sancte fidei servare contendit doctrinam. Quos iohannes apostolus in apocalypsi sua cruciatum facere sicut cruciatum est scorpionis. cui percutit hominem: describit quia sicut scorpiones venenum in cauda portant. ita heretici in conversatione fraudis malicia occultant. quod magis incantatos non aperta fronte: sed latentibus insidiis noceant.

Et convertit iudam. In superioribus narrat civitates galadithidis: in quibus comprehensi sunt iudaei munitiones fuisse et magnas. quod iudas statuit in una die comprehendere et tollere. quod per unitatem predicatorum sancti destruere disponunt omnes munitiones falsarum doctrinarum quod heretici constituerunt ad decipiendas animas innocentium et captivandas erroribus suis. **Q**uod autem dicit iudas in deserto boso occupasse boso civitatem. et occidere omnem masculum in ore gladii. et auferre spolia eorum et succendere eam igni. quod hoc magno studio sancti doctores ut occupata munitione heretico et omnem vigorem iniquarum sectarum quas per mundi philosophias et inanem fallaciam constituerunt gladio spiritus sancti quod est verbum dei destruant. quatinus id quod per ostentationem suam illi fingerunt esse precipuum. isti demonstrant nugae esse et frivolum. **A**ccipiunt autem spolia eorum cum testimoniis scripturarum sanctarum. quibus abusi sunt ab eis quasi ab iniustis possessionibus auferunt ipsamque confessionem anathemate perpetuo comburunt. **Q**uod autem sequitur quod surrexerunt in nocte. demonstrat eos fuisse in tenebris erroris sui relictos.

Et factum est diluculo etc. Quid per scalas atque machinas gentium. nihil exaltatio atque contumacia superborum exprimit. per quam ecclesiam christi expugnare et subvertere cupiunt. Sed iudas noster qui totum apparatus belli in luce disponit. tribus ordinibus contra eos pugnat. hoc est sancte trinitatis fide. siue triplici dogmate. i. historico. allegorico. atque tropologico. **E**t dicitur mat tubis in celum. quod forti predicatione exaltat vocem. et intimo cordis clamore dei auxiliatorem advocat in oratione.

Et cognoverunt etc. Castra timothei cognito machabeo fugerunt a

carnaim. **D**e omnes civitates multas et magne. Sed et in ceteris civitatibus galadithidis tenentem comprehensi. **E**t in crastinum constituerunt admoveere exercitum civitatibus his. et comprehendere et tollere eos in una die. **E**t convertit iudas et exercitus eius viam in desertum boso repente et occupavit civitatem: et occidit omnem masculum in ore gladii. et accepit omnia spolia eorum et succendit eam igni. **E**t surrexerunt in nocte et ibant usque ad munitionem. **E**t factus est diluculo cum eleassent oculos suos et ecce populus multus cuius non erat numerus. portantes scalas et machinas ut comprehenderent munitionem et expugnarerent eos. **E**t vidit iudas quod cepit bellum. et clamor belli ascendit in celum: sicut tuba. et clamor magnus de civitate. **E**t dixit exercitui suo. **P**ugnate hodie pro fratribus vestris. **E**t venit tribus ordinibus post eos. et exclamaverunt tubis. et clamaverunt in oratione. **E**t cognoverunt castra timothei: quod machabeus est. et refugerunt a facie eius. **E**t percusserunt eos plaga magna. et ceciderunt ex eis in illa die fere octo

facie eius. quod heretici agnita virtute et veritate domini nostri iesu christi perterriti fugerunt. et percipiunt plagam magnam. quod in eis secundum iustitiam per doctores sanctos exercet anathematis vindicta. caduntque ex illis fere octo milia virorum. cum omnis cumulus errorum. quo contra veracem intellectum spiritualis circumscriptionis. seu contra fidem resurrectionis domini nostri iesu christi et membris eius contra ire moliebant. ipsa veritate vincente destruitur.

Et diuertit iudas in maspha et expugnavit et cepit eam et occidit omnem masculum eius et suscipit spolia eius. et succendit eam igni. **I**nde perrexit et cepit casbon et magged. et boso. et reliquas civitates galadithidis. **P**ost haec autem verba congregavit timotheus exercitum alium. et castra posuit contra raphon trans torrentem. **E**t misit iudas speculari exercitum. et renuntiarunt ei dicentes. quod convenerunt ad eum omnes gentes quae in circuitu nostro sunt. **E**t exercitus multus nimis et arabas conduxerunt in auxilium sibi et castra posuerunt trans torrentem parati ad te venire in prelium. **E**t abiit iudas obviam illis. **E**t ait timotheus principibus exercitus sui. **C**um appropinquaverit iudas et exercitus eius ad torrentem aquae. si transierit ad nos prius: non poterimus sustinere eum. quod potens poterit adversum nos. **S**i vero timuerit transire et posuerit castra extra flumen: transiretemus ad eos. et poterimus adversus illum. **U**t autem appropinquavit iudas ad torrentem aquae statuit scribas populi secus torrentem. et mandavit

rit ad nos prius non poterimus sustinere eum. quod potens poterit adversum nos. **S**i vero timuerit transire. et posuerit castra extra flumen. transiretemus ad eos. et poterimus adversus illum. ostendit quod omnes heretici fiducia atque constantia presumunt recte credentis populi. et eo se infirmiores agnoscat. quod illos in unitate fidei considerant fortiores. **S**i autem aliquos de catholicis prospererint in cogitatione legis dei. atque in exercitio boni operis fieri tardiores. horum sibi triumphum atque captivitatem pollicentur gratulantes.

Ut autem appropinquavit etc. Transiens iudas torrentem aquae statuit scribas populi qui turbam post se exhortarent ire in prelium. **C**um redeptor

gelio solues typicum sabbatum. prima sabbati que et octava dies est post septimam resurrectionis sue nobis patefecit sacramentum. **P**er paulus apostolus docet circumscriptionem non manufactam in expoliatioe corporis carnis: sed spiritu dei vini in cordibus crediturum agere debere. unde et lex veritatis spiritus cordis docuit esse circumcidendum. **P**ost haec autem timotheus semel atque iterum victus est non cessavit augere nequias sed multiplicavit malicia. **D**enuo instans exercitum contra iudam et socios eius. quod hereticis non satis est seculum atque iterum in parvo numero contentiones agere. sed nova adversus ecclesiam semper excitat bella. ac perfidie sue multiplicia effundunt venena. castra ponunt contra raphon trans torrentem quod summo nisu superbie sue excitat furor emouentque bello repetentes. necnon et arabas qui interpretatur campefires ducunt in auxilium. quod voluptuosos quod luxuriosos huius seculi sequuntur. in auxilium erroris sui assumunt. **U**nde et iohannes in iohanne non medio cre contra ecclesiam erroris sui extrudere nequitiam. **S**ed iudas horum mittit speculari exercitum cum doctores facti auditores suos amonent praevocare precauerunt tumultum. ne fraudis sue actum ad interitum simplicium producat animas. **Q**uod autem timotheus qui collecturam facies ait principibus exercitus sui. **C**um appropinquavit iudas et exercitus eius ad torrentem aquae. si transierit ad nos prius non poterimus sustinere eum. quod potens poterit adversum nos. **S**i vero timuerit transire. et posuerit castra extra flumen. transiretemus ad eos. et poterimus adversus illum. ostendit quod omnes heretici fiducia atque constantia presumunt recte credentis populi. et eo se infirmiores agnoscat. quod illos in unitate fidei considerant fortiores. **S**i autem aliquos de catholicis prospererint in cogitatione legis dei. atque in exercitio boni operis fieri tardiores. horum sibi triumphum atque captivitatem pollicentur gratulantes.

nā adies passionē crucis. apóstolos ordinavit qui credentes in se docerēt contemnerē tormentus corpore mortis: et confidere de potentia supne virtutis. Vñ est illud qđ in euāgelio discipulis p̄cepit dicens. cū audieritis p̄silia et seditiones nolite terri. Et iter. Nolite timere eos qui occidūt corpus animā autē non possunt occidere. Sed potius eū timete: qui pōt aīas et corpus p̄dere i gebennā. Et iterū. In paciētia inq̄t v̄a possidebitis aīas v̄ias. Qui autē p̄severaverit usq̄ in finē: hic salu⁹ erit. Et alibi. Beati ait qui persecutionem patitur. p̄pter iusticiā: qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ.

Uinc bñ sabian gatur transfretavit ad illos por. et omis p̄s post eū. qz oportebat ut mediator dei et hominuz p̄mū passionis sup expleret misterium. et sic eius exemplo p̄fortari iure cū pro ipso paciēdo mortē contemnerē discerent ex vniuersis gētibz fideles. Et contrite sunt aū faciē eozū omēs gentes. cū diuisi boim potentia virtutis dei cōterūt erroꝝ. Proiecerūt arma sua et fugerūt ad phanū qđ est in carnaim. cū desertis p̄tentionū obstraculis. p̄secutores veritatis resistere nō audentes. in delubris errorū suoz se condēdo inde quærunt tutelam vñ hnt ruinā. Carnaim autē interpretat cornua. Cornua vero ap te. p̄ regno atqz defensione accipi p̄nt. Sed nō adiuuit eos eozū opinio. imo fefellit. qz occupavit iudas ipsā ciuitatē. et phanū succendit igni. cū omnibz q̄ erant in ipso. qñ nō solū oēs machinatōes erroꝝ hereticoꝝ atqz p̄secutoꝝ destruit. imo oēs qui in eo confidāt saluator: nolter igne iuste comburit vltionis. Unde dominus in deuteronomio p̄cepit dicens. Si audieris in vna vrbiū tuaz qđ dñs deus tuus dabit tibi ad habitādum dicentes aliquos egressi sūt filij belial de medio tui. et auerterunt habitatores vrbis tue. atqz dixerūt. Eamus et seruiam⁹ dijs alienis. quos ignoratis. quere solite et diligenter rei veritate perspecta. si inuenis certus esse qđ dicit et abominationem hāc ope p̄petratāz statim p̄cites habitatores vrbis illius in ore gladij. et delebis eam oīaqz que in illa sūt usqz ad pecora. Quidquid etiā suppellectilis fuerit cōgregabis in medio platearū eius. et cū ipsa ciuitate succēdes ita ut vniuersa cōsumas dño deo tuo et sit cumulus sempiternus.

Et congregavit iudas rē. Iudas israelitas de galadithide congregat. cū redemptor noster p̄ doctores suos verbo euāgelij eos qui ab hereticis capti sunt. ad catholicā fidem reuocat. hoc est enim venire in terraz iuda recta fide et bonis opibus deū laudare.

Et venerūt usqz effron rē. Diuersa gentiū p̄silia varia viciōuz atqz erroꝝ significat bella. Diximus qz gentes ille que fuerūt in terra gala ad et israelitas captiuare cōtendebant. significarent hereticos atqz iudgol Sed mō bis oppressis qui fuerūt in carnaim. iterū illi qui fuerūt in effron resistere inde et locijs eius moliant. qz cōtritis diuersis hereticis adhuc illi qui lrām sequunt veteris testamenti. aditū spiritalis intellectus apire nolunt. Quid enī p̄ effron. q̄ puluis meroris siue puluis matilis interpretat. nisi supvacua obseruantia legis tempibz gratie insinuat. in qua iudei confidentes se includunt et obstruūt portas lapidibz qui vmbzē dēdiu bysto-

eis dicēs. Neminē hoim reliqueritis. sed veniāt oēs in p̄liū. Et transfretavit ad illos p̄rioꝝ. et oīs populus post eū. Et cōtrite sūt omēs gētes ante faciē eoz et proiecerūt arma sua. et fugerūt ad phanū qđ est in carnaim. Et occupavit ipsam ciuitatem. et phanū succēdit igni euz omnibus que erant in ipso. Et oppressa est carnais. et nō potuit sustinere contra faciē iude. Et cōgregavit iudas vniuersos israelitas qui erāt in galadithide a minimo usqz ad maximū. et vxores eoz et natos. et exercitū magnum valde. ut venirēt in terrā iuda. Et venerūt usqz effron. et hęc ciuitas magna in igressu posita. munita valde. Et nō erat declinare ab ea dextera vel sinistra sed p̄ mediū iter erat. Et incluserūt se qui erant in ciuitate. et obstruxe-

ricā traditionem legis q̄ in lapidibz scripta est euāgelij p̄dicatoꝝ opponunt. nec consentiūt ab ea vilo mō diuelli. nec alios rectioꝝ sensū p̄cedūt sequi. Vñ ipsa veritas ad tales in euāgelio ait. Ne vobis legis p̄tis qui tulistis danem scientie. ipsi nō introistis. et eos qui introibāt prohibuistis. Sed mittit ad eos iudas verbis pacificis dicens. Transibimus p̄ terram vestrā: ut eamus in terrā nostrā. et nemo vobis nocebit. Quia p̄dicatores sancti iux mandata dñi primū pacē offerūt aduerse p̄t ut fiat illud qđ scriptū ē. Si ibi fuerit filius pacis. requiescet sup illū par via. Sin autē ad vos reuertetur. Trāsemus inquit p̄ terrā vrām ut eam? in terrā nrāz. Ac si dicat. Legamus libꝝ vfo rū bystoriā: ut ibi allegorico sensu p̄missam in celis repiamus nobis patriāz. Et nemo vobis nocebit. qz noster trāsitus innocuus vobis erit. Im pedibz trāsibimus qñ gressu bonoꝝ operū regnum supnū adire cupimus. Qui nolebāt apire cū in tradita sibi lege nolebant cū euāgelij p̄dicatoꝝ cōmunicare.

Et p̄cepit iudas. Quid est qđ iudas p̄dicare p̄cepit in castris ut applicarent ad ciuitatē vnusqz in quo erat loco. nisi qđ doctores facti auditoribz suis liberā in scripturis sacris tribuūt intelligētiā. vt vnusqz qđ in lectione diuina siue p̄ allegoriā siue p̄ tropologiaz siue per anagogen in vōtū desiderij sui sibi apiri q̄rit. sup na grā annūere intrādi accipiat facultatē. Et nō qđ viri virtutis ibi applicare dicunt. et oppugnare ciuitatē tota die et tota nocte. qz nisi qđs vir virtutis sit. ut id ope implere desideret qđ didicerit magis. editōe et istant legē rei meditet tota die et tota nocte. h̄ ē omi tpe. victor p̄dicē ciuitatis nō erit. Vñ psalmista beati virū ait. q̄ in lege dñi meditat die ac nocte. et nō abiit cū p̄silio ipioꝝ et in via p̄cepō nō stetit. et in cathedra p̄silicitię nō sedit. Qđ autē dicit p̄missis eos oem masculū in ore gladij. et eradicaſse ciuitates. sicqz accepisse spolia ei⁹. cū trāsiret p̄ totā ciuitatē sup infectos. et deinde trāsiret iordanē ostendit nob ut si legis dñi velim⁹ esse possessores et ei⁹ spolia. h̄ est diuisos intellec? fm fidē rectā p̄cipe. Sicut eamus p̄mū cōterere supficiē lig. et p̄demnare oēs hereticoꝝ erroꝝ. Sicqz trāsgrediam⁹ iordanē in capū magnū. h̄ ē p̄ baptūmi mūdātōem. in libertatē glie trāsemus. vbi nob luceat sol iusticie. in cuius p̄nis vera est sanitas. q̄ illuminat abscondita tenebrarū: et reuelat occulta misterioꝝ. bis qđ eū nō simulaōnis fictione. h̄ fidei req̄rit veritate. Cū sapia admonet dicēs. Venite de dño in bonitate et in simplicitate cordis q̄rite illū. qm̄ inuenit ab his qđ nō tēpant illū. Apparet autē eis qđ fidē hnt in illū. p̄se enī cogitatōnes sepant a deo. pbata autē virtus corripit insipientes. qm̄ in malinolā aiām nō introibit sapia. nec habitabit in corpe subdito p̄cās. Sp̄s enī sc̄is discipling effugiet fictū. et auferet se a cogitationibz que sunt in intellectu.

Et erat iudas rē. Qđ iudas regrediens cū exercitū suo i terra iuda cōgregans extremos. exhortabat p̄sīm p̄ totā viā donec venerūt in terraz iuda. doctores sancte ecclesie suo exemplo instrū. q̄z sollicitudinē quātū cunqz studiū debeāt habere erga subiectos. ut in via p̄nis vitę verbū exhortationis illis impendere nō negligat. sed docendo. admonendo. in cre-

ricā traditionem legis q̄ in lapidibz scripta est euāgelij p̄dicatoꝝ opponunt. nec consentiūt ab ea vilo mō diuelli. nec alios rectioꝝ sensū p̄cedūt sequi. Vñ ipsa veritas ad tales in euāgelio ait. Ne vobis legis p̄tis qui tulistis danem scientie. ipsi nō introistis. et eos qui introibāt prohibuistis. Sed mittit ad eos iudas verbis pacificis dicens. Transibimus p̄ terram vestrā: ut eamus in terrā nostrā. et nemo vobis nocebit. Quia p̄dicatores sancti iux mandata dñi primū pacē offerūt aduerse p̄t ut fiat illud qđ scriptū ē. Si ibi fuerit filius pacis. requiescet sup illū par via. Sin autē ad vos reuertetur. Trāsemus inquit p̄ terrā vrām ut eam? in terrā nrāz. Ac si dicat. Legamus libꝝ vfo rū bystoriā: ut ibi allegorico sensu p̄missam in celis repiamus nobis patriāz. Et nemo vobis nocebit. qz noster trāsitus innocuus vobis erit. Im pedibz trāsibimus qñ gressu bonoꝝ operū regnum supnū adire cupimus. Qui nolebāt apire cū in tradita sibi lege nolebant cū euāgelij p̄dicatoꝝ cōmunicare.

Et p̄cepit iudas. Quid est qđ iudas p̄dicare p̄cepit in castris ut applicarent ad ciuitatē vnusqz in quo erat loco. nisi qđ doctores facti auditoribz suis liberā in scripturis sacris tribuūt intelligētiā. vt vnusqz qđ in lectione diuina siue p̄ allegoriā siue p̄ tropologiaz siue per anagogen in vōtū desiderij sui sibi apiri q̄rit. sup na grā annūere intrādi accipiat facultatē. Et nō qđ viri virtutis ibi applicare dicunt. et oppugnare ciuitatē tota die et tota nocte. qz nisi qđs vir virtutis sit. ut id ope implere desideret qđ didicerit magis. editōe et istant legē rei meditet tota die et tota nocte. h̄ ē omi tpe. victor p̄dicē ciuitatis nō erit. Vñ psalmista beati virū ait. q̄ in lege dñi meditat die ac nocte. et nō abiit cū p̄silio ipioꝝ et in via p̄cepō nō stetit. et in cathedra p̄silicitię nō sedit. Qđ autē dicit p̄missis eos oem masculū in ore gladij. et eradicaſse ciuitates. sicqz accepisse spolia ei⁹. cū trāsiret p̄ totā ciuitatē sup infectos. et deinde trāsiret iordanē ostendit nob ut si legis dñi velim⁹ esse possessores et ei⁹ spolia. h̄ est diuisos intellec? fm fidē rectā p̄cipe. Sicut eamus p̄mū cōterere supficiē lig. et p̄demnare oēs hereticoꝝ erroꝝ. Sicqz trāsgrediam⁹ iordanē in capū magnū. h̄ ē p̄ baptūmi mūdātōem. in libertatē glie trāsemus. vbi nob luceat sol iusticie. in cuius p̄nis vera est sanitas. q̄ illuminat abscondita tenebrarū: et reuelat occulta misterioꝝ. bis qđ eū nō simulaōnis fictione. h̄ fidei req̄rit veritate. Cū sapia admonet dicēs. Venite de dño in bonitate et in simplicitate cordis q̄rite illū. qm̄ inuenit ab his qđ nō tēpant illū. Apparet autē eis qđ fidē hnt in illū. p̄se enī cogitatōnes sepant a deo. pbata autē virtus corripit insipientes. qm̄ in malinolā aiām nō introibit sapia. nec habitabit in corpe subdito p̄cās. Sp̄s enī sc̄is discipling effugiet fictū. et auferet se a cogitationibz que sunt in intellectu.

Et erat iudas rē. Qđ iudas regrediens cū exercitū suo i terra iuda cōgregans extremos. exhortabat p̄sīm p̄ totā viā donec venerūt in terraz iuda. doctores sancte ecclesie suo exemplo instrū. q̄z sollicitudinē quātū cunqz studiū debeāt habere erga subiectos. ut in via p̄nis vitę verbū exhortationis illis impendere nō negligat. sed docendo. admonendo. in cre-

pando atq
temp eis po
ant nullam
suo contra
perire. quā
est p̄mittatē
fuerit ut col
mero in sua
p̄p̄siti
iura p̄mū
ad montē sy
tate dei vi
iudalem cele
toꝝ milia ar
quentā et co
mitioꝝ qu
sunt in celis
omniā dñi
tar. qz tu
laudibz grā
ius dono ac
eis ac pacia
poterunt.
Et in d
bus. et. p̄
vnoꝝ p̄mū
pbū. et a
emulatione
inde p̄pocari
nā sibi nomen
adquiri volū
p̄pocari p̄
signat. Qui nō
d̄ attentione. h̄
arrogāte virt
eoz imitari ap
Sed sicut illis
sp̄e eueniūt
nō dono anim
tant ita et istis
p̄silio nō vera
sed lampiterna
ignis inia. qz
rum nō merent
na gaudere. h̄ m
gehunt de sua
dominatione p̄p
Uñ recte labu
Et facta est
Dicit qđ magn
geparit calli. qz
inde spiritalis sa
audū cōsiliū. et
erit de numero
rum qđ ip̄a dei in
nō opa virtutū ge
sua ip̄udenti an
nupter cōfusi in
nis cū p̄cedūto
Et viri iud
Dicit dicit qđ vi
da magificati sūt
in cōspectu oim
q̄ illi qui recte fi
rā ita tenent con
nes. vt id implē
quod p̄dicatō
nos fūta acclan
laudes iude refer
ecclē. ait. Beati
dñs deus eoz. h̄
laude iude vestra
p̄mū vestri qui

pando atq; cōsolādo
semp eis pdesse stude
ant nullumq; relabi a
suo comitatu atq; de
perire. quātū in ipsi
est pmittāt. s̄ magis se
stinet ut cōseruato nu
mero in suā curā susce
ptoz. s̄ in terrā iuda
iuxta pauli sententiaz
ad montē syon ⁊ ciuitatē
dei uiuentis. hic
rusalem celestē ac mul
toꝝ milū angeloz fre
quentiā ⁊ ecclesiā pu
mitūoz qui cōscripi
sunt in celis. ⁊ iudicem
omniū dūm reuertan
tur. cūq; tunc dignis
laudib; grās agant cu
ius dono ad sedē qui
etis ac pacis peruenire
poterunt.

**Et in diebus q̄
bus. zc.** Quid p hos
duos principes iose
phum. s̄. ⁊ azariam q̄
emulatione virtutum
indē pnotati p iactan
tiā sibi nomen in p̄liis
adquiri voluerūt nisi
p̄pocitari p̄sona de
signat. Qui nō simpli
ci intentione. sed fastu
arrogatiē virtutes sā
ctoꝝ imitari appetunt
Sed sicut illis nō pro
spere euenerūt ea que
nō bono animo gesse
runt ita ⁊ istis de cona
tu suo nō vera gloria;
sed sempiterna sequit̄
ignominia. qz de suo
rum nō merent victo
ria gaudere. s̄ magis lu
gebunt de sua suozq;
damnatione perpetua
Vnde recte subiungit̄.

Et facta est zc.
Verito q̄ magnē pla
ge patit̄ calū. qui non
iudē spiritalis salubre
audīt cōsiliū. ⁊ qz nō
erāt de numero electo
rum q̄ spū dei instiga
ti opa virtutū gerūt. p
sua ipudenti audacia
turpiter cōfusi in extre
mis cū pccōib; gemūt

Et viri iuda zc.
Bene dicit q̄ viri iu
da magnificati sūt valdē
in cōspectu oīm gētiū
qz illi qui recte fidei ve
rā ita tenent confessio
nez. vt id impleāt opa
quod p̄dicāt oze. merito omniā gentiūz voce laudantur. ⁊ veniunt ad
eos fausta acclamantes hoc est p̄ custodiam mandatorū eius beatificātes
laudes iudē referūt regi celesti. iuxta illud psalmistę quo cōsideratis bonis
ecclesię ait. Beati dixerūt populū cui hec sunt: beatus populus cuius est
dñs deus eoz. Hinc etiā saluator noster i enāgelio suo p̄cepit dicēs. Sic
luceat lux vestra coram hominibus ut videāt opa v̄ia bona. ⁊ glorificent
p̄rem vestrū qui in celis est.

obtrulerūt olocausa q̄ nemo ex eis
cecidisset donec reuerterentur i pa
ce. Et in diebus quibus erat iudas
⁊ ionathas in terra galaad. ⁊ simō
frater eius in galilea contra faciem
p̄tholomaidis. audiuit iosephus
zacharię filius. ⁊ azarias p̄cipeꝝ
virtutis res bene gestas et p̄zeliā
que facta sunt ⁊ dixit. **Faciamus**
⁊ ipsi nobis nomen. ⁊ eamus pu
gnare aduersus gentes. que in cir
cuitu nostro sūt. Et p̄cepit his qui
erāt in exercitu suo. ⁊ abierūt iam
niā. ⁊ erūt gorgias de ciuitate ⁊ vi
ri eius obuiā illis in pugnā. Et fu
gati sunt iosephus ⁊ azarias usq;
in fines iudę. ⁊ ceciderunt illa die
de populo israel ad duo milia viri.
Et facta est plaga magna i populo
qz non audierūt iudā ⁊ frēs eius.
existimātes se fortit̄ facturos. Ipsi
aut̄ nō erant de semine viroz illo
rū. p̄ quos salus facta est in israel.
Et viri iuda magnificati sūt valde
in conspectu omnis israel. ⁊ gētiūz
omniū. vbi audiebat̄ nomen eozū.
Et cōuenerūt ad eos fausta accla
mantes. Et exiuit iudas ⁊ frēs eiꝝ
⁊ expugnabant filios esau in terra
que ad austrū est. ⁊ percussit chebrō
⁊ filias eius. ⁊ muros eius et frēs
succēdit igni in circuitu. Et mouit
castra: ut iret in trā alienigenarū ⁊
pambulabat samariā. In illa die ce
ciderūt sacerdotes in bello. dū vo

lūt fortiter facere: duꝝ sine consilio
ereūt in p̄liū. Et declinauit iudas i
azotū in terra alienigenarū. ⁊ diru
it aras eoz. ⁊ spolia deoz ipsoꝝ
succēdit igni. ⁊ cepit spolia ciuita
tum. ⁊ reuersus est in terram iuda

Ca. VI.

**Et rex antio
chus** perambula
uit superiores regiōes. Et audiuit eē
ciuitatē elimaidē in p̄sidiē nobilissi
mā ⁊ copiosam in argento ⁊ auro
templūq; in ea locuplex valde. Et
illuc velamina aurea ⁊ lorice. ⁊ scu
ta que reliquit alexander philippi
rex macedo qui regnauit primꝝ in
gręcia. Et venit ⁊ quegebat ciuita
tem cape. ⁊ de p̄dari eam ⁊ non po
tuit. qm̄ innotuit sermo his q̄ erāt
in ciuitate. Et surrexerūt in p̄zeliūz
⁊ fugit inde ⁊ abiit cū tristitia ma
gna. ⁊ reuersus est babiloniaꝝ. Et
venit qui nūciaret ei in p̄sidiē. quia
fugata sūt castra que erant in terra
iuda. ⁊ qz abiit listias cum virtute
forti in primis. ⁊ fugatꝝ est a facie
iudęoz. ⁊ inualuerūt armis et viri
bus ⁊ spolijs multis. que ceperūt
de castris que exciderūt. ⁊ qz diru
erūt abominationem quā edificā
uerūt sup altare qd̄ erat in hicusa
lem. ⁊ sanctificatōem sicut p̄ziꝝ cir
cumdederūt muris excelsis. sed et
bethsurā ciuitatem suā. Et factum
est ut audiuit rex sermōes istos ex

lū redigē p̄sertim cū vicit leo de tribu iuda radix dauid. ⁊ quis resistet ei?
de celo iudiciū iaculatum est. terra tremuit ⁊ quiescit dñ. exurgeret in iudi
cio deus ut saluos faceret oēs quietos terre. Vt aut̄ inter alia dicit̄ cecidisse
sacerdotes in bello dū sine cōsilio creūt in p̄zeliū nimis formidanda senten
tia est ac p̄uidēdūz ne quis dū attendit illo alioꝝ errores expugnare petu
lantia sua atq; incautela mortē sibi acquirat perpetuam.

Et rex antiochus. Post impietatis opa plurima que gessit an

Et exiuit iudas
Quid p̄ clau. qui per
cupiditatem eoz ven
didit p̄mogenita sua
minorū frat̄i iacob. ni
si prior populus q̄ p̄p̄
cupiditatem t̄renaz in
dignū se p̄mogeniti bo
nore oñdit. Et ob hoc
dignitas tota ad gen
tiū populū trāslata ē.
Et bene in terra q̄ ad
austrū est filij esau ma
nere dicunt. qz iudai
cus populus p̄pter ac
ceptā legē ⁊ scripta. p̄
phetarū q̄ illis edita
ta sunt appropiare
videbant̄ lumini solū
eterni. Sed qz mēte ex
cecati sūt. ⁊ iuxta lucez
positi illā videlicet lu
cem q̄ illuminat omēz
homine venientem in
hūc mūdū eā corā po
sitam recipe noluerūt.
Inde apte p̄ iudam ⁊
frēs eiꝝ expugnati me
morāt̄. qz doctores sā
cti erroꝝ illoꝝ eis im
p̄perantes. p̄ inobediē
tia iuste sp̄ctis atq; dā
natis. ad gentiū p̄zēdi
cationem cōuersi sunt
errorēq; p̄fidoꝝ tā in
ipsa synogoga q̄ etiā
in singulis p̄sonis mu
rone verbi dei p̄cuti
entes turres sup̄bię q̄
illi aduersus euangeli
um ch̄isti elata mente
exerunt. igne debite
damnatiōis exurebat̄.
Et mouit castra
Nō lector q̄ oēs illas
sp̄s adularioꝝ quas
ante cōmemorauerat:
nūc breuiter attingen
do recapitulat. s̄ ē iu
dęoz gentiliū atq; he
reticoꝝ. Nā cum pau
lo añ expugnatos esse
filios esau narrauit.
mor castra alienigena
rū simul cū aris ⁊ spo
lijs deoz ipsoꝝ succē
sa eē subiūxit. Dein p̄
ambulatam nūc fama
riam commemorat. qz
nō solū iudāica super
stitio. s̄ et gentiliūz er
ror atq; h̄retica p̄ui
tas p̄dicātib; apo
stolis p̄ euangeliū ch̄i
sti superat̄ p̄funditur
destruit. atq; ad nubi

tiobus in loco sancto
 z in populo dei diuio
 iudicio iuste peremp-
 est. sicut ipse in sequen-
 tibus testat dicens se
 cognouisse qz ppter ea
 iuuenissent se mala z in
 periret tristitia i terra
 aliena. licet polibius
 megalopolita hystori-
 cus iosepho teste scri-
 bat ido en pisse qz vo-
 luit teplu diane in per-
 sude deustare. hoc est
 in climaide p sanu aui-
 tate. Sed hec opinio
 nullo modo a fidelibus
 recipit. qui sciunt qd oel
 diu gentiu demonia et
 simulacra gentiu argen-
 tu z aurii opa manu
 hominu sunt. Quate
 contra deu omnipote
 te supbia intumuit co-
 digna vltione recepit.
 Sic z oes ipij necnon
 z ipse nouissime filius
 pditiois. qz extollit su-
 per omne qd dicit de-
 aut colit. cuius hic an-
 tiobus typus fuit ppter
 ipietatis opa que
 fecit. supno vilitatis
 iudicio interiret. quez
 dno iesus iuxta pauli
 voce interficiet spiritu
 oris sui z destruet illu-
 stratione aduent sui.
Et mortuus e.
 Unde z typi tenet p-
 secutoz christi z ecclie
 Non miru qd ex crude-
 li pte truculentis filius
 est genitus qui opa ne-
 fanda nequissimi pris
 imitatus sit. De quo i
 enagelio dno ad iude-
 os suos ac superbos ait.
 Vos ex pte dya-
 bolo estis et desideria
 patris vestri vultis fa-
 cere. Ille eni ab initio
 homicida erat. Et rce
 homicidie filius homi-
 cidiu facere meditatur
 non solu corporeale. sed
 etiam spirituale. hoc e
 nec aiaru. que in pec-
 cato z in ipietate mori-
 untur.
Et hi qui erant
 Qui aut sunt illi qui
 in arce pndebat isra-
 el in circuitu scoz z q-
 rebant eis mala semp
 ad firmamentu getiu.
 nisi hi qui in arce sup-
 bie se erigentes. veraz
 religioz in chusticolif
 psequunt qtinus abus
 dei suffocet. z errorem
 atqz ydolatriā instan-
 rent. ptra quos iudas

pauit z comotus est valde. z deci-
 dit in lectulu. et incidit in languore
 pre tristitia: quia non est factu sicut
 cogitabat. Et erat illic p dies mul-
 tos: quia renouata est i eo tristitia
 magna et arbitratus est se mori. Et
 vocauit omnes amicos suos: z di-
 xit illis. Recessit somnus ab oculis
 meis: et cecidi et corruui corde. p so-
 licitudine. Et dixi i corde meo. In-
 quatum tribulationem deueni. z in
 quos fluctus tristicie in qua nunc
 sum: qui iocundus era z dilectus
 in potestate mea. Nunc vo reminis-
 cor maloz que feci in hierusalem
 vnde z abstuli oia spolia argentea
 z aurea que crāt in ea. z misi aufer-
 ri habitates iudea. sine ca Logno-
 ui ergo qz ppter ea inuenerunt me
 mala ista. z ecce pereo tristitia ma-
 gna in terra aliena. Et vocauit phi-
 lippu vnu de amicis suis. z pposu-
 it eu sup vniuersu regnu suu. z de-
 dit ei diadema z stola sua z anulū
 ut educaret antiochu filiu suum z
 nutrit euz z regnaret. Et mortu-
 est illic antiochus rex anno cente-
 simoquadagesimo nono. Et co-
 gnouit lysias qm mortuus est rex.
 z constituit regnare antiochu filiu
 eius que nutrit adolefcentem. et
 vocauit nome eius eupator. Et hi
 qui erant in arce concluderant isra-
 el in circuitu scoz. Et querebat eis
 mala semp ad firmamentu gentiu.
 Et cogitauit iudas disperdere eos
 z conuocauit vniuersu populū ut
 obsideret eos. Et couenerunt fil et
 obsederunt eos ano ceteresimo qua-
 gesimo. z fecerunt balistas z machi-
 nas. Et exierunt quida ex eis q obli-

deban. z adiunxerunt se illis aliqui
 ex impijs israel. z abierunt ad reges
 z dixerunt. Quousqz non facies iudi-
 cium: z vindicas frēs nrōs. Nos de-
 creuimus seruire patri tuo. z abu-
 lare in pceptis eius. z obseq edi-
 ctis eius. z filij populi nri ppter
 hoc abalienabant se a nobis. Et q-
 cunqz inueniebant ex nobis inter-
 ficiebant. z hereditates nre diripi-
 ebant. Et non ad nos tm extenderunt
 manu. s; z in oēs fines nrōs. Et ec-
 ce applicuerunt hodie ad arce i hie-
 rusalem occupare ea. z munitōem
 in bethsura muniuerunt. z nisi pue-
 neris eos velocius: maiora qz hec
 faciet. nec poteris obtinere eos. Et
 iratus est rex ut hec audiuit. z con-
 uocauit omēs amicos suos. z pri-
 cipes exercitus sui z eos q sup eq-
 tes erant. Sed z de regnis alijs z
 de insulis z de maritimis venerunt
 ad eu exercitus conducticijs. Et
 erat numerus centū milia peditū.
 z viginti milia equitū. z elephāti
 trigintaduo docti ad pliu. Et vene-
 runt p ydumeā. z applicuerunt ad
 bethsurā. z pugnaverunt dies mul-
 tos. z fecerunt machinas. Et exie-
 runt z succenderunt eas igni. z pu-
 gnauerunt virilif. Et recessit iudas
 ab arce. et mouit castra ad bethza-
 charan contra castra regis. Et sur-
 rexit rex ante lucem. z cocitauit ex-
 ercitus ipetū cōtra viā bethzacha-
 rā. z cōparauerunt se exercitus in p-
 lium. z tubis cecinerunt. Et elefā-
 tis ostenderunt sanguinem vuz. z
 mori ad acuendos eos in preliuz
 Et diuiserunt bestias p legiones.
 z asiterunt singulis elephātis mil-

plari dispoit: qz tota
 intetio sanctorz docto-
 ru h disponere marie
 fatagit. ut errores ex-
 pugnent. z errātes ve-
 ritatis eminentia supe-
 rent. Sed h studio cō-
 moti quida de gentili-
 b; ut sunt philofophi
 quida etiam ex impijs
 israel qui sunt heretici
 puocāt pncipatū istū
 mudi in odiū seruozū
 dei. qm huc solatō
 adimti impietate suaz
 facilius explere possint
 Un legit qz isti aduen-
 tes regem dixerunt ei.
 Quousqz non facies iu-
 diciū. z vindicas frēs
 nrōs. Nos decreuim;
 fuire pū tuo. z abu-
 lare in pceptis eius.
 z obsequi edictis eius.
 z filij populi nri ppter
 hoc abalienabant se a
 nob. Et quicunqz inue-
 niebant ex nobis inter-
 ficiebāt. z hereditates
 nre diripiebāt. Et non
 ad nos tm extenderunt
 manu. s; z in oēs fines
 nostros.
Et iratus est zc
 Logregat typicus an-
 tiobus exercitū nō lo-
 lū a ppijs. s; etiam de
 cōneis. qz lenicia perse-
 cutoz non cōtenta est
 seditione interna. sed
 etiā foalicens suis chi-
 sti inmania exētat bel-
 la. Instituit pedites
 ordinant equites. p-
 parāt elefantes. ut ni-
 bil restit eoz crudelita-
 ti. sed quidquid exco-
 gitare potest impietas
 totū pparat atrocitas
 s; z figuratiter sicut
 pedites z equites pnt
 religre lictores et car-
 nifices. ita z elephanti
 ppter enormitatez cor-
 porum ac crudelitatez
 aīoz possūt designare
 fastū principū. Quib;
 bene cōuenit qz testijs
 ad exacerbandā iram
 ostenderūt sanguines
 vuz z mori. qz in effu-
 sione sanguinis marty-
 rū exātata ē lenicia p-
 secutoz. Et bene dicit
 qz asiterūt singlis ele-
 fantis mille viri in lo-
 ricis pcatēntis z galee
 in capitib; eoz. z equi-
 tes ordinati vnicuiqz
 bestie. qz plures sūt q
 sauent adulationi p-
 cipū quoz loue cōca-
 gnate sūt. hoc ē toli-

paor colit
 cum iniqui
 dimati. qz
 considerat
 s; mudi an
 pnt vanti
 turrel lign
 ty bellia v
 in se pnce
 expmunt
 potentie q
 carozes p
 tyrbō confi
 cre dicit int
 gster bellig
 equitū bini
 it. qz del
 qz rom m
 mala inter
 cozib; per
 cui etiam a
 fornicus
 ban in to
 cenā. hie
 positis in
 tubis exere
 mouere. qz
 sancti cū in
 pleationis
 verbis conf
 nos audito
 terra glori
 deat i pōp
 seu varia in
 teometoz in
 genera tam
 dei sti impet
 nent vindic
 atqz spiritali
 rantes lateri
 atqz postem
 puz andacā
Et vidit
 qz zc. Notat
 qz hōc dea car
 pōns hēm esse
 firmat. de q
 ratū dī. qz eler
 quoz filijs m
 roatate hōc
 Sed qz pōc
 car esse filius sa
 hōc hōc mar
 si forte maiba
 scāio nom in
 vocatus sit. E
 p decazū qui
 tom interfac
 buit nisi pson
 gantū designa
 volūt fouit ali
 re. z in nō simp
 mo hōc deo in
 nob; vniūci
 nant. Pōt z n
 ueniet hōc res a
 citari signifi
 transm. Dū
 qz contra lux
 nentiam confi
 opa domanes
 datione aut ab
 tur. qz dū alia

Pror' consilio inuicem ppleti sunt. 7 galea eneam habent in capitib' suis cum iniquitatis duricia arcuant mentib' suis. vbi etiā equites assunt ordinati. q' supbie elatio ibi non dicitur. vbi cōis naturę p misericordiā non considerat equalitas. s' mūdani fauoris appetit' vanitas. Sed et turrel lignę que iposite bestijs vigintiduos in se p'inebant viros expriment fragilitates potentie q' semp se p'fectoroz p'ualere martirib' confidit. Et reuertebat' intus erat magister bestie. 7 residuū equitū hinc inde statuit. q' crudelitas mētū q' totum machinabat' malū intus estuabat' cordib' persecutorum. cui etiam actus supbi forissecus am'nicula bant' in tortura innocen'.

Et vidit eleazar. Notandū autē q' hūc eleazarum iosephus frēm esse iude affirmat. de q' supra narratū est. q' esset vn' de quib' filijs marathie vocatus hec nomic. Sed q' pōt quō dicat' esse filius saura. si fil' fuit marathie. nisi forte marathias ipse alio nom ine saura vocatus sit. Et quid p eleazarū qui elefantem interficiens occubuit. nisi psona arrogantū delignat' q' dū voluit foris aliqd gere. 7 tñ nō simplici animo. s' creto in suis conatib' venicti prosterunt. Pōt 7 nō in conuictē h' res ad ypoctitarū significationez transferri. Dū enī ypoct. tē contra luxuriā. aut contra gulā aut contra corpalia delicta per abstinentiam configant. carnēq' p ieiuniū. seu p vigiliā. 7 cetera abstinentie opa domantes. non se a spirtalib' nequicis bene obseruant. ita ut aut ab elatione. aut ab inuidia. aut a cupiditate nō caueāt. quasi vincendo vicū. tur. q' dū aliā vicā superant in ipsa victoria incauti ab alijs cōterunt.

le viri in loriceis cōcatenatis 7 galeę gręę in capitibus eoz. Et quin gēti equites ordinati. vniciq' bestię electi erāt. Vbi ante temp' vbi cūq' erat bestia ibi erāt. 7 quocūq' ibar: ibant. 7 nō discedebant ab ea. Sed 7 fres lignę sup eos firmę. ptegentes. super singulas bestias. 7 sup eas machinę. Et sup singulas virtutis viri trigintaduo q' pugnant desup. 7 itus magister bestię. Et residuū equitū hinc 7 inde statuit in duas ptes: tubis exercitum cōmouere. 7 purgere constipatos in legionib' eius. Et ut resulsit sol in clipeos aureos 7 greos resplenderūt montes ab eis. 7 resplenderunt sicut lapades ignis. Et distincta est pars exercitus regis p montes excelsos. 7 alia p loca humilia 7 ibant caute 7 ordinate. Et cōmouebant omnes inhabitantes terrā a voce multitudinis eoz. 7 incessu turbę 7 collisione armorū. Erat enī exercitus magnus valde 7 fortis. Et appropinquauit iudas 7 exercitus eius in plū. Et ceciderūt de exercitu regis sexcēti viri. Et vidit eleazar filius saura vnā de bestijs loriceatam loriceis regis. 7 erat emittens sup ceteras bestias. Et visus est ei q' in ea esset rex. 7 dedit se ut liberaret populū suū. 7 adq'reret si

Et applicuerūt zc. Promouet castra mysticus antiochus ad iudeam 7 montē syon q' totū apparatū belli vertit ad subuersionē ecclie chisti 7 facit pacē cum his qui erant in bethsura. cū non veram pacem. sed fallaz offert bis q's vult de cipe. 7 p simulationez fallere. Sed illi tantūmodo ad eū creūt de ciuitate. quib' nō erāt alimenta condulsi. q' illi solūmodo de ecclie munimie seducti recedūt qui non habent pabulū scē atq' caritatis q' in aīo pascant qui 7 male sabbatizāt cū non virtutū studiū sed segnitie ocium dīligūt ipsiq' ab hoste captuati in eius dñum redeunt. q' p'cauere ei' insidias nolūt. Quātem dicit' q' conuerterit castra rex ad locū sanctificationis dies multos significat psecutores fidei nō facile cessare a psecutionis crudelitate. s' omnib' diebus vsq' ad consummationem seculi bella igere ad probationē q' buldam credentibus. quibusdā vero ad deceptionem. Qu' q' dñi mystica mlter q' p figuram euz expressa est caput content serpentis ipse anguis venenat' nunq' cessabit insidiari calcaneo ei'. Quātem subiungit. Et remāserāt in factis viri pauci. qm obtinuerat eos fames. 7 dispersi sunt vnusquisq' in locū suum. significat q' psecutione infidelium feruere plurimi eoz qui facientes in ecclia 7 non fidei constantia p'seuerabant in illa. dispersi sunt. ppter timorē penarum iuxta illud quod dñs in euāgelio p'edixit nouissimis temporibus futuris. Erit enī inqt p'stura magna super terram. 7 ira p'plo bñic. 7 cadēt ore gladij. 7 captiui ducentur in omnes gentes. 7 hierusalem calcabit' a gentib' donec impleatur tempora gationū. 7 nisi breuati fuisset dies illi. nō fieret salua ois caro. s' p' electos breuiabunt' dies illi. Et audiuit lissias q' as zc. Quid iosephus hinc referat non indignū videt' huic operi inferere nec graue debet videri lectori. si diuersarū hystoriarū inuicē cōferunt narrationes. q' alterutrū se iuuare vident' ad explanandam rei certitudinem. hystorie retere veritatem. Narrat autē iosephus hoc modo. Lissias rex antiochus cū philipp' a p'side veniens nūciatū est eis cōmendatū

Et audiuit lissias q' as zc. Quid iosephus hinc referat non indignū videt' huic operi inferere nec graue debet videri lectori. si diuersarū hystoriarū inuicē cōferunt narrationes. q' alterutrū se iuuare vident' ad explanandam rei certitudinem. hystorie retere veritatem. Narrat autē iosephus hoc modo. Lissias rex antiochus cū philipp' a p'side veniens nūciatū est eis cōmendatū

Pror' consilio inuicem ppleti sunt. 7 galea eneam habent in capitib' suis cum iniquitatis duricia arcuant mentib' suis. vbi etiā equites assunt ordinati. q' supbie elatio ibi non dicitur. vbi cōis naturę p misericordiā non considerat equalitas. s' mūdani fauoris appetit' vanitas. Sed et turrel lignę que iposite bestijs vigintiduos in se p'inebant viros expriment fragilitates potentie q' semp se p'fectoroz p'ualere martirib' confidit. Et reuertebat' intus erat magister bestie. 7 residuū equitū hinc inde statuit. q' crudelitas mētū q' totum machinabat' malū intus estuabat' cordib' persecutorum. cui etiam actus supbi forissecus am'nicula bant' in tortura innocen'. Et vidit eleazar. Notandū autē q' hūc eleazarum iosephus frēm esse iude affirmat. de q' supra narratū est. q' esset vn' de quib' filijs marathie vocatus hec nomic. Sed q' pōt quō dicat' esse filius saura. si fil' fuit marathie. nisi forte marathias ipse alio nom ine saura vocatus sit. Et quid p eleazarū qui elefantem interficiens occubuit. nisi psona arrogantū delignat' q' dū voluit foris aliqd gere. 7 tñ nō simplici animo. s' creto in suis conatib' venicti prosterunt. Pōt 7 nō in conuictē h' res ad ypoctitarū significationez transferri. Dū enī ypoct. tē contra luxuriā. aut contra gulā aut contra corpalia delicta per abstinentiam configant. carnēq' p ieiuniū. seu p vigiliā. 7 cetera abstinentie opa domantes. non se a spirtalib' nequicis bene obseruant. ita ut aut ab elatione. aut ab inuidia. aut a cupiditate nō caueāt. quasi vincendo vicū. tur. q' dū aliā vicā superant in ipsa victoria incauti ab alijs cōterunt.

infemdi suscepra mitit demetius typice ba chidem qui domiaba tur trāstūmē in regno ut alchimū impiū con stituat in sacerdotiū. 7 vltionem faciat in fi lios israel. cū p paga nos quoslibet apud scālū potentes. q nec dum meruerūt chūsti baptilmate tingi 7 in numero fidelū cōpu tari hereticis falsi sui prebet amiculum. 7 veris confessoribz chū sti tomcutoz ingerit cruciatū. Sed licet ta les plone iude 7 frīb eius hīs pacificis lo quant in dolo non tū intēdūt sermonibz co rum. q nullomō pten tūt perfidie eorum.

Et vidit iudas Quid est q iudas vltionem in puaricatori bus facit nisi q redem ptor n̄ vindicat eos in nos. nec quēqz suozū in vacuū p̄re p̄mittit Sed duobz mōis vin dicit in his que merēt tur exercet. filios enīz de fonte magne picia tis suę. ad sui erroris penitentia puocās. fa ciat eos aduersus semet ipsos exurgere. ut pu uiant lamētis qd̄ p̄ra nis cōmissis egerunt.

Alios vero iusto iudi cio post p̄perata sece ra incoactos in duri cia sua perferere di mittit. ut eis post mo dū dignis ipendat pe nis. qd̄ operibz merue rint iniquis.

Et misit rex zē. Pernichanorem istū quem in alto loco h̄pō sūtū clefantoz fuisse le gimus. falsos aplos si ue pseudo p̄phetas q ex iudeis superbie sue functioni intendentes ad ecclesiā gentiū veni ebant. possimus i. elu gere. Di p simulatōez in eccēia chūsti errorez introducere molientel fugebant se esse pacifi cos. sed ut in fine appa rēbit hostes sensissimos

De quibz iohs ap̄tus in apocalip̄si sua scri bens ait. Qui dicit se iudeos esse 7 non sent h̄ sūt synagoga satba ne. Quos m̄gr gentiū in epistola sua pseudo aplos notat. oparios

israel. 7 erquirebant ab eis paces
Dixerunt enī. Homo sacerdos de semine aarō venit: nō decipiet nos
Et locutus est cū eis verba pacifi ca. 7 iurauit illis dicens. **Nō infere** rem vobis malū. neqz amicis ve stris. **Et crediderūt ei.** 7 cōprehen dit ex eis sexaginta viros. 7 occidit eos in vna die scdm verbū qd̄ scri ptum est. **Carnes scōz tuoz 7 san guinē ipoz effuderūt in circuitu hierusalem.** 7 nō erat qui sepeliret
Et incubuit timor 7 tremor in om nem populū qz dixerunt. **Non est** in eis veritas 7 iudiciū. **Transgres si sūt enī** constitutū 7 iusiuranduz qd̄ iurauerūt. **Et mouit** bachides castra ab hierusalem. 7 applicuit in bethzecha. 7 misit 7 cōp̄bendit mī ros ex eis q̄ a se resugerāt. 7 quos dā de pplō mactauit. 7 i puteū ma gniū picit. **Et p̄misit** regionē alchi mo 7 reliq̄t cū eo auxiliū i adiuto riū ipsi. **Et abiit** bachides ad regē
Et satis agebat alchimus pro p̄ri cipatu sacerdotiū sui. **Et cōuenerūt** ad eū omēs qui turbabāt populuz suū. 7 obtinuerunt terrā iuda. 7 fe cerūt plagā magnā in israel. **Et vi dit** iudas omnia mala que fecit al chimus 7 qui cū eo erāt filijs isra el plus multo q̄ gētes. 7 exiit in omēs fines iude in circuitu 7 fecit vindictā in viros deserto: 7 cel sauerūt vltra exire in regionē. **Ui dit** aut alchimus q̄ p̄ualuit iudas 7 qui cū eo erant. 7 cognouit quia non pōt sustinere eos. 7 regressus est ad regē. 7 accusauit eos multis criminibz. **Et misit** rex nichanores vni ex p̄ncipibus suis nobiliozi

bus qui erat inimicicias exercens contra israel. 7 mandauit ei euerte re populū. **Et venit** nichanor i hierusalē cuz exercitū magno 7 misit ad iudā 7 frēs eius cū dolo verbis pacificis dicens. **Nō sit pugna** inē me 7 vos. **Ueniā cū viris** paucis vt videā facies v̄as cum pace. **Et venit** ad iudam et salutauerunt se inuicē pacifice. 7 hostes pati erant rape iudā. **Et innotuit sermo** iude qm̄ cū dolo venerat ad eū. 7 p̄terri tus est ab eo. 7 amplius noluit vi dere faciē eius. **Et cognouit** nicha nor qm̄ denudatū est consiliū eius 7 exiit obuiā iude i pugnā. iuxta capharsalama. **Et ceciderūt** de nichanoris exercitu fere quiqz milia viri. 7 fugerunt in ciuitatē dauid. **Et post** hęc verba ascendit nicha nor in montē syon. 7 exierūt de sacerdotibus populi salutare eū i pace. 7 demonstrare ei olocanstoma ta que offerebant pro rege. **Et irri dens** spreuit eos: 7 polluit 7 locu tus est sup̄bz. et iurauit cum ira di cens. **Nisi traditus fuerit** iudas 7 exercitus eius in manus meas. cō tinuo cū regressus fuero i pace suc cēdā domū istā. **Et exijt** cū ira ma gna. **Et intrauerunt** sacerdotes 7 steterūt ante faciē altaris templi. 7 flentes dixerūt. **Tu elegisti** domuz istā dñe ad inuocandū nomē tuuz in ea. ut esset domus orationis et obsecratōis populo tuo. **Fac** vin dictam in hoie isto 7 exercitu eius 7 cadāt gladio. **Memēto** blasphemias eoz. 7 ne dederis eis vt p̄maneāt **Et exijt** nichanor ab hierusalē. et castra applicuit ad berbo

subdolos. qui transfi gurant in aplos chri sti. 7 non mirū. cū ipse satbanas transfiguret se q̄si angelū lucis. vñ non magnū est si mini stri eius transfigurent velut ministri iusticie queuz finis erit scdm opa ipoz. **Hi** ḡ velut nichanor extendentes manū contra templuz dñi blasphemāt qz po tentie chūsti qui est in ecclesia velut min⁹ va lide derogant dicētes fratribz. qz nisi circū dāmini h̄m morē moy si: nō potestis saluari **Sic enī** in actibz aplo rum eos docuisse legit Sed victoria p̄ iudaz n̄m 7 socios eius ade pra caput blasphemū huic errori simul cū ni chanore 7 dextra pra ue actōis abscedit. ne vltra maiestati diuie iniuria talis blasphe mig irroget. **Dicit enī** nobis paulus aposto lus. **Hic estis** saluati p̄ fidem. 7 hoc non ex vobis. **Donū enī** dei nō ex opibz ut ne qd̄ glorie. **Iplius enīz** su mus factura i chūsto iesu in opibz bonis q̄ preparauit deus ut in illis ambulemus.

ron. et occurrit illi exercitus syrie.
Et iudas applicuit in adrasa cum tri-
 bus milibus viris. **E**t oravit iudas
 et dixit. Qui missi erant a rege senna-
 cherib. dñe quia blasphemaverunt
 te. erit angelus et percussit ex eis ce-
 tum octogintaquibus milia. sic cõte-
 re exercitum istum in cõspectu nro ho-
 die et scient ceteri quia male locutus
 est super facta tua. et iudica illum scõm
 maliciam illius. **E**t commiserunt exer-
 citus plurimū: terciadecima die mensis
 adar. et contrita sunt castra nichano-
 ris. et cecidit ipse primus in p̃elio.
Ut vidit autem exercitus eius quod ceci-
 dit nichanos. proiecerunt arma sua
 et fugerunt. et persecuti sunt eos via
 vnius diei ab adaser usquequo ve-
 nias gazara et tubis cecinerunt post
 eos cum significationibus. **E**t exierunt
 de omnibus castellis iude in circuitu
 et ventilabant eos cornibus. et con-
 uertebant iterum ad eos. **E**t cecide-
 runt omnes gladio. et non est relictus
 ex eis nec vnus. **E**t acceperunt spo-
 lia eorum in predam et caput nichanos
 amputauerunt. et dexteram eius quas
 extenderat superbe. et attulerunt et su-
 spenderunt contra hierusalem. **E**t læ-
 tatus est populus valde. et egerunt
 diem illum in læticia magna. **E**t cõsti-
 tuit agi omnibus annis diem istum
 terciadecima die mensis adar. et siluit
 terra iuda dies paucos.

Ca. VIII.
Et audiuit iu-
 das nomen romano-
 rum quod sunt potentes viribus et ad-
 quiescunt ad omnia que postulatur
 ab eis: et quicumque accesserunt ad eos

stauerunt cum eis amicitiam. et quod sunt
 potentes viribus. **E**t audierunt p̃e-
 lia eorum et virtutes bonas quas fe-
 cerunt in galacia. quod obtinuerunt eos
 et duxerunt sub tributum. **E**t quanta fe-
 cerunt in regione hispanie. et quod in po-
 testatem redegerunt metalla argenti
 et auri que illic sunt. et possederunt
 omnem locum consilio suo et sapientia
 locorum que valde longe erant ab eis
 et reges qui superuenerant illis ab ex-
 tremis terre contriuerunt. et percusse-
 runt eos plaga magna. **E**t ceteri autem
 dant eis tributum omnibus annis. **E**t
 philippum p̃sencetheorum regem et ce-
 teros qui aduersus eos arma tulerunt
 contriuerunt in bello. et obtinue-
 runt eos. **E**t antiochum magnum regem
 azie. qui eis pugnam intulerat. habens
 centum viginti elephantos: et equa-
 tum et currus. et exercitum magnum
 valde: contriuit ab eis. et quod ceperunt
 eum vinum. et stauerunt ei ut daret ipse
 et qui regnauerunt post ipsum tributum
 magnum. et daret obsides. et cõstitu-
 tum. **E**t regionem indorum. et liddos et
 medos de optimis regionibus eo-
 rum. et acceptas eas ab illis dede-
 runt eumeni regi. **E**t quod quod erant apud
 belladam. voluerunt ire et tollere eos
 et innotuit sermo his. et miserunt ad
 eos ducem vnum et pugnaverunt con-
 tra illos. et ceciderunt ex eis multi
 et captiuas duxerunt viros eorum. et
 filios et filias. et diripuerunt eos et
 terram eorum possederunt. et destruxe-
 runt muros eorum. et in seruitute illos
 redegerunt usque in hunc diem. **E**t re-
 sidua regna et insulas que aliquando re-
 stiterant illis exterminauerunt et in-

Et elegit iuda
 iudas qui mittit lega-
 tos ad romanos cõsti-
 tuit illis amicitiam
 et societatem. signifi-
 ca redemptores nostros
 redemptores suos cu-
 gant pacis gentibus
 terre et puocare eas ad
 fide sua. quibus illi
 scripserunt in tabulis
 et miserrunt in hi-
 rasale. ut esset ibi ap-
 eos memoriale pacis
 et societatis. quod gene-
 ad credulitates christi
 cõuerse firmam fidei su-
 statum pacis. quod sig-
 longo tpe duratum.
 vere cõfessionis mon-
 mentum tradit in eccl-
 catholica. vbi ibi sit
 monale societatis co-
 mpetitum. **E**t ad p̃-
 prophetam dicit. **E**t
 dominus andr̃m fecit
 et legatos ad gentes m-
 sit. et angelus faciet ei
 saluabit eos in dilectio-
 sua et indulgentia sua
 ipse redemit eos. **E**t ite-
 pari est iqt ut sis mi-
 hi seruus ad suscitanda
 tribu iacob. et feces isra-
 el cõuertidas. vbi te
 lucē gentium. ut sis salu-
 meta usque ad extremum
 terre. **E**t ite. **E**t dicit
 in fides p̃p̃i. ut susci-
 tans tres. et possideret
 hereditates vllipa-
 tis. **E**t quid est quod
 dicit vnos legatos cõ-
 ponere pacis gratia
 ad romanos milit-
 si quod redemptor noster
 ad puocandas ad fide
 et locatam pacis gētel
 duo testamta in mādū
 dicit. **S**ine al-
 nos nōdos mittit ap̃p̃
 sacramentū caritatis.
 quod duo sūt p̃cepta cari-
 tatis. sicut dilectionis
 vbi et p̃p̃oni. et omni-
 caritas minus quod iter
 vnos haberi non p̃t
 Remo mi proprie ad
 scriptum hie caritatem
 vult. sicut dilectione se in
 alterū t̃dit. ut esse cari-
 tas possit. **B**inos ad
 p̃dicandū in enange-
 lio mittit dñs discipu-
 los quatinus hoc no-
 bis tacitus inuauat. quia
 qui caritatem erga al-
 terū non habet. p̃dici-
 canonis officium suscipere
 ne nullatenus debet. **B**e-
 ne t̃at ṽt quod mittit eos
 ante faciem suam in om-

Et elegit iudas Judas q mittit legatos ad romanos cōstituerē cū illis amicitiaz & societates. significat redemptioē nostruz p predicatores scōs enā gēliū pacis gentibz of ferre & puocare eas ad fidē suā. quibus illi re scripserunt in tabulis greis qd postulati fuerant. & miserunt in hierusalē. ut esset ibi apud eos memoriale pacis: & societatis. qz gentes ad credulitatez christi cōuerse firmū fidei sue statuūt pactū. qd sūgt longo tpe duraturū. & vere cōfessionis monumentū tradūt in ecclia catholica. ut ibi sit memoriale societatis eoz imppetū. Unde per prophetā dicit. Ecce dominus auditū fecit & legatos ad gētes misit. & angelus facie ei? saluabit eos i dilectōe sua & indulgentia sua ipse redemit eos. Et itē dicit. Dāni est iqt ut sis mihi seru? ad suscitādas tribu iacob. & feces israh. el cōuertēdas. dedi te i lucē gentiū. ut sis salus mea usqz ad extremū terrē. Et itē. Dedi te in scdus ppli. ut suscitares tiraz. & possideres hereditates dissipatas. Et quid est q in iudas dnos legatos cōponēde pacis gratia ad romanos misit. nisi q redemptor noster ad puocādas ad fidē & societate pacis gētes duo testamta i mūdū direxit. Sine alr. Binos nūcios mittit p sacramentū caritatis. qz duo sūt pcepta caritatis. B est dilectionis dei & proximi. & omnis caritas minus q̄ iter duos haberi non pōt. Nemo enī proprie ad seipsum hīc caritatem dicit. B dilectione se in alterū rēdit. ut esse caritas possit. Binos ad predicandū in euangelio mittit dñs discipulos quatinus hoc nobis tacitus innuat. q̄a qui caritatem erga alterū non habet. predicationis officū suscipere nullaten? debz. Bene aut dī qz misit eos ante faciē suā in om

potestatem redegerūt. Cum autē amicis suis & qui in ipsis requiem habebāt conseruauerūt amicitiaz & obtinuerūt regna que erant pria & que longe. quia quicunqz audiebant nomē eoz timebāt eos. Quibus vero uellent auxilio esse ut regnarent regnabāt. Quos aut uellent regno deturbabant. & exaltati sūt valde. Et in omnibus istis nemo portabat diadema: nec induēbāt purpura. ut magnificaret in ea. Et qz curiā fecerūt sibi. & quotidie consulebant tricenti cōsiliū agentes semp de multitudine ut q̄ digna sūt gerant. Et cōmittūt vni homini magistratū suū. p singulos annos dñari vniuersē terrē suę. et omnes obediūt vni. & non est inuidia neqz zelus inter eos. Et elegit iudas eupoleum filiū iohannis filij iacob. & iasonem filiū eleazari. & misit eos romā constituere cū ill' amicitia & societatem. & ut auferēt ab eis iugū grēcoz. qz viderūt q̄ in seruitutem pmerēt regnū israhel. Et abierunt romam viā multā valde. & intro: erūt curiam & dixerūt. Judas machabeus & frēs eius et populus iudeoz miserunt nos ad vos statuere vobiscū societatem & pacē. & p̄scribere nos socios & amicos vestros. Et placuit sermo i cōspectu eoz. Et hoc scriptuz est qd rescripserunt in tabulis greis & miserūt in hierusalē ut esset apud eos ibi memoriale pacis & salutis & societatis. Bene sit romanis & genti iudeozū in mari & in terra in cōnū gladiusqz & hostes pcul sint ab eis

Qsi insiterit bellū romanis prius aut omnibus socijs eozū in omni dñatione eoz. auxiliū feret gēs iudeoz. put tēpus dictauerit corde pleno. Et p̄stantibus non dabunt neqz subministrabūt triticū. arma pecuniam. naues. sicut placuit romanis. & custodient mādata eoz. nihil ab eis accipientes. Similiter aut & si genti iudeoz prius acciderit bellū: adiuuabūt romani ex aio prout eis tempus pmiserit. & adiuantibus non dabūt triticū. arma pecunia. naues. sicut placuit romanis. & custodient mandata eorum absqz dolo. Scdm hęc verba p̄stituerunt romani populo iudeoz. **Q**si post hęc vba bi aut illi addere vel demere ad hęc aliquid voluerit: faciēt ex proposito suo. & quecunqz addiderint vel dēperit rata erunt. Sed & de malis que demetrius rex fecit in eos scripsimus ei dicentes. Quare grauasti iugū tuū sup amicos nrōs & socios nostros iudeos? Si ergo iterū adierit nos aduersū te faciē? illis iudicium: & pugnabim? tecū tra maricqz.

Interea ubi audiuit demetrius qz cecidit nichanor & exercitus ei? in p̄lio. & apposuit bachidem & alchimū rursū mittere in iudeam. & dextrū cornu cū illis. Et abierūt viā que ducit in galgala. & castra posuerunt in mesaloth que est in arbelis. & occupauerūt eā & p̄merunt aias hoim mltas. In mēse primo anni centesimiquingagesimi & se

nem ciuitatem. et locum quo erat ipse venturus. Predicatores enim suos dñs sequitur quia p̄dicatio p̄uenit & tunc ad mētis nostrę habitaculū dñs venit. Verba exhortationis p̄currūt atqz per s̄ veritas in mente suscipit.

Ca. IX. Interea ubi rē. Instaurat rursū demetrius bellū p bachidem & alchimū contra iudam. qz p paganos atqz hereticos de fide christi relapsos mūdi p̄nceps cōtra ecclia quotidie nonis artibz veteres insidias ad nocendū instaurat. cū q̄bz & dextrum cornu misit cū ad tale neqz per petrandū validā auxiliator manū fēdit. contra quos iudas cū tribus milibz vadit. qz contra hostes oēs fidei cōtūs doctoz cū fidelibz p̄gariari disponit. ut p sanctę trinitatis fidez hostiū cateruā sternat q̄ vana p̄sumptōne supbiendo contra auctoriē suā se erigere audet. Sed videam? qd binc scriptum sequit.

numerati sunt. et capillus de capite vestro non peribit. De quo et alibi scriptum est. Nonit dñs qui sunt eius. Et item. Ipse solus nouit corda oim filioꝝ adam. Hinc in psalmo ppha ait Qui numerat multitudinē stellaru et omnibꝝ eis noia vocat. Et iter. Mirabilis inquit dñs in sanctis suis ipse dabit virtutem et fortitudinem plebis sue. Unde necesse est ut dicant singuli. dicant et omnes. Benedictus dñs qui fecit mirabilia magna solus. et benedictu nomen maiestatis eius in eternu. et in seculum seculi.

Et factu e post

In pontu vbi de matathie morte comemoratum est scriptu reperit q ipse centesimo et quadragesimo sexto anno defunctus sit. In cuius locu surrexit iudas filius eius. et pugnabatur p iuda israhel. Sicut etiam in sequentibus scriptis iuenit q ionathas p iuda frem suum superit principatum. post que alchimus. anno centesimo quinquagesimo tertio precepit testimuros domus sancte et opa ppharum qui et mortuus est tepe illo. Iosephus aut narrat q post q alchimus q i iochim tenens principatu sacerdotij quatuor annis. iterierit: sacerdotiu inde ppls cotradidit. ipsiqz dicit post q pncipatu sacerdotij tribus annis ministrauerit esse defunctu. In his oibꝝ conijci dat q iudas p morte matathie pns sui ducatu populi gereret septem annis in quibꝝ quadriennius a iochi duces de iudca dimicando expelles. et templu ab ydoloꝝ ymaginibus emundans patrias leges post hec suis ciuibꝝ reddidit olimpiade centesima quinquagesima qtra. Sicqz accepit pncipatu sacerdotij. et tres annos in eo expleuit. Unde et in cronica inuentione iudas se rto anno temerij loteris iudeoꝝ ducatu accepisse. que tenuit decem et nouem annis post mortem videlicet patris sui matathie. decem annis olimpiade centesima quinquagesima quinta. Illa ergo ptauo et infestatio que post obitu iude iniquitauerat filios israhel. misitice significat q ablati bonis doctoribus dispendium non minimu fideles sentiunt auditores. cu occasioe pcepta no solu pagani. sed etiam heretici grauibꝝ psecutionibꝝ fatigēt ecclesia dei. Hinc paulus hierosolimā pcurus conuocatis maioribꝝ ephesoꝝ inter alia dixit. Nunc ecce ego scio. qz amplius non videbitis facie mea. vos omnes per qz transiui predicans regnu dei. Quia ppter prestoz vos hodierna die qz mudus sum a sanguine omniu. Non eni subterfugi quominus adnuiciarem omne consiliu vobis. Attendite vobis et vniuerso gregi in quo vos spiritustollant. posuit episcopos regere ecclesia dei. quā adquisiuit sanguine suo. Ego scio qm intrabunt post discessionez mea lupi rapaces in vos no parcentes gregi. sed ex vobis ipsis exurgent viri loquentes pusa ut adducant discipulos post se. ppter qd vigilate. memoria retinentes. q p trienniu die et nocte non cessauit lacrimis. monens vnuquēqz vim. et nunc comedo vol deo et vbo qre ipsius. qz potes est edificare hereditate in sanctificatibꝝ.

In diebus illis.

Fame oborta tradidit se bachidi omnis regio quia deficientibus predicatoribus ppter fame verbi dei. unde aie saginari tebu erunt. qz fm veritatis scientia vel sententiam. no in solo pane viuunt ho. s in omni verbo qd pcedit de ore dei. quidaqz tormentis coacti quidam ho vanis suasionibꝝ illecti de ecclesiasticorum numero tradunt se gentibus. qui amicos veri iude que testante scriptura laudant omnes frēs sui pseruant. et cu inuenerit illudētes vindictā exercent in illos. Hanc ergo inter

Et factu est post obitu iude emer
ferunt iniqui in omnibus finibus israhel. et exorti sunt omes qui operabantur iniquitatem. In diebus illis facta est fames magna valde. et tradidit se bachidi eorum omnis regio euz ipsis. Et elegit bachides impios viros. et constituit eos dominos regionis. et exquirebat et perscrutabantur amicos iude. et adducebant eos ad bachidem. et vindicabat illos et illudebat. Et facta est tribulatio magna in israhel: qualis non fuit ex die qua non est visus propheta in israhel. Et congregati sunt oēs amici iude. et dixerunt ionathe. Exquo frater tuus iudas defunctus est. vir similis ei non est qui exeat contra inimicos et bachidem. et eos q

rationem cognoscat. uenisse primis temporibus ecclesie cultoribus christi. ois qui ecclesiasticā hystoria legit. Sed et spirituales nequicie que antiq hostis deseruunt volūtatē. cu viderint aias boim pane xbi dei carere. studēt eos in errorem mittere. et ad vicia ptabere. quatinus de amicis inde efficiant predam sathane. et vasa dei pabulu ignis etni.

Et facta est etc. Postq enim non est visus propheta in israhel. facta est tribulatio magna. quia cessante doctrina in populo dei. peccatoꝝ excreuit plaga. et inde i eos verberu processit vindicta. Unde necesse est ut doctores ecclesie sint studiosi ad docenduz subiectos. et auditoꝝ sint intenti ad audendum verbu dei. Hinc quoqz p salomonē dicitur. Doctrina bōa dabit gram. labia sapientiu custodiūt eos. vbi no sunt boues. p sepe vacuum est. vbi plurime segetes tibi manifesta fortitudo bonis. in omni ope bono erit abundantia. misericordia et veritas sparrant bona.

inimici sunt gentis nostre. Nunc itaqz te eligimus hodie pro eo esse nobis principem et ducē ad bellandum bellu nostrum. Et suscepit ionathas tpe illo principatu. et surrexit loco iude fratris sui. Et cognouit bachides et querebat eū occidere. Et cognouit ionathas et simon frater eius. et omes qui cu eo erāt: et fugerūt in desertu thecuc. et confederūt ad aqua lacus asphar. Et cognouit bachides. et die sabbatorum venit ipse et omnis exercitus eius trans iordanem. Et misit fratrem suū ducem populi. et rogauit naburthecos amicos suos ut comoderent illis apparatus suū. qui erat copiosus. Et exierūt filij iambzi ex mandaba. et cōprehenderūt iohan

Et congregati etc. Quid e q post obitu iude legitur ionathas a ppho i sacerdotiu eligi ut suppleat locu fratris sui. nisi q obuentibus per martyriū primū doctoribꝝ ecclesie successoribꝝ eoz administrate spū sancti gratia in locu ipsoꝝ substituūt. Cuius administratio nis efficacā nois ionathe interpretatio demōstrat. Interpretatur eni colūbe donū si cut lupius demōstratum est. admonēs predicatoꝝ xbis. qm digne ducatur sui officii in plebe dei gerat. et defensione pgruā p hostes subditis impēdāt. s sic pōnūta et sequentibꝝ ppho dei doctoribꝝ. ab infidelibꝝ atqz hereticis trauolenta nascunt bella. et seua hostiu aduersat inimicia. Unde sequitur.

Et suscepit ionathas. Fugit ionathas imminente bello cu suis in desertu thecuc. qz exardescēte hostiu persecutione doctores sancti cu suis sequaibus celestis auxilij pte penetrat secretu. ut tibi inuocando omnipotentis dei inueniant auxiliu. Que tota intentione cordis venire sibi postulat in adiutoriu. Thecuc eni interpretat tuba siue dangor. Quā subingit. Et confederūt ad aqua lacus asphar. sigt vacare p punctis lacrimis quo facilis omnipotentis dei impetrare satagant solaciū. qm no alibi. sed eius pietatis solūmō expetūt refugiu. Cui asphar interpretat fodit siue humus. qz qm cor intus salubriter cōpungit. humor lacrimaru ab oculis ad puocandū misericordiam dei largius foris effunditur.

Et cognouit bachides. Quid est q bachides in die sabbatoru trans iordanem cu exercitu venit p iudeos. nisi q psecutores christianoru paa et quieti ecclesie inuidetes cu tumultu irruendo baptismi sacramētum perturbare. et fidei statu subūtere studēt. et ad naburthecos amicos suos in auxiliu puocāt qz hereticos ad ptiudem fideliu. atqz malinolos sibi associant. Naburthecus eni ut qdā affirmāt. pphantes interpretat. et apte heretica s i loco. pphantes dicit pnt. no ut sane fidei docēdo pmedēt vitatē. s erroꝝis fm cordis sui neqciā repromāt falsitate. Cui et lege. pphē q vana somnia bāt et diuinabāt mēdacia. fm sententiā dñi morti diiudicabāt. Qd certissimū est hereticis enenire. qui se p salmata et sectas inutiles sepant a deo. et per errorem atqz blasphemiam coniungunt dyabolo.

Et exierunt filii etc. Quid p filios iambzi. nisi voluptuosi isti mundi expūmunt. Qui exire ex mandaba. hoc est ex natuitate dicuntur. cum concupiscentiam carnalem quā originaliter ex parte carnis cōtraxerūt sine

permutatione vsitare contendunt. **¶** Ergo comprehenderunt iohanne. et oia que habebat. et abierunt hntes ea. cu aliquē de filiis ecclesie iam baptis-
 tis vnda ablutū. et gratia dei renatū. p illicita desideria ad se rapiūt. et stu-
 dia bona quibz militabat deo puerentes ad illecebras voluptatū perner-
 tunt. Sed ionathas et symon vltici ea cupientes. spōsū qui duxit filiā vni-
 de magnis pncipibus chanaan in ambitōe magna. cū omni suo ap-
 paratu et amicis suis subuertit atqz occidit quādo doctores facti
 aliquos eoz quos to- to nūc cōspiciūt volu-
 ptatibz mundi inhyare. et ad luxuriā proclis-
 ues esse. quā pncipis huius seculi ad deapi-
 endū ardētes quosqz in cōcupiscētia carnis
 pponit. ad societate suam eos pertrahendo
 ab intentione pua eri- piūt. atqz in eis h qd nociuū fuit et relictas
 diuinis mādati. mu-
 crone diuini verbi oc- cidūt. **¶** Talis enī victo-
 ria bene bis cōdeceat qd ex magisterio celesti di-
 dicerūt diligere inimi-
 cos suos. et benefacere his qui oderūt se. orā-
 re pro psequētibz et ca-
 lūniantibz sibi. benedi-
 cere maledictibz. et nō
 remaledicere. **¶** Qui ce-
 loz spolia accipiūt qn-
 totos nifus eoz i vltū
 ecclesiasticū cōuertunt
¶ Unde apte subiungit-
 tur. **¶** Et conūse sunt nu-
 ptie i luctū. et vox mu-
 licoz ipsoz in lamentū
 qz vanā leticia mūdi:
 in luctū penitētie. et va-
 nos iocos ac carmina
 intilia. in psalmodiaz
 diuinā cū cōpunctōne
 lacrimarum sancti pze-
 dicatores docent eos
 cōmutare. quos saluti
 fera pzedā rapiūt. et a
 vita carnali ac veteris
 actibz hoīs fūditus oc-
 cidunt. **¶** Sicqz reuertū-
 tur ad ripas iordanis
 cū eos pducunt ad sta-
 tum chustianę religio-
 nis. atqz ad pceptōez
 sacri baptismitis. ut
 ibi euāgelicus explea-
 tur ritus. p quo labor
 exercebatur totus.

¶ Et audiuit ba-
 chides zc. **¶** Cū persecu-
 tores fideiū sabbo spi-
 rituali quo vacant ipsi cultores chusti a terrenis cupiditatibus ad audien-
 dum verbū dei. et laudem domino concinendū. per inuidiam concitati per-
 turbare eos contendunt. et sacramentum baptismitis per potentiam secularē
 cōtaminare nitunt. **¶** Ionathas misticus suos incitat ad pugnam spirit alē:
 hoc est ut per constantiam mentis et robur fidei pugnent exaduerso cōtra
 inimicos suos. non qd dimicando aut feriendo eos ledant. sed p patientiā

nem et oia q̄ hēbat. et abierūt hntes ea. **¶** Post hęc p̄ba renūciatū est io-
 nathę et symoni fratri eius. qz filij
 iābzi faciūt nuptias magnas. et du-
 cūt sponsā ex mandaba filiā vnus
 de magnis pncipibz chanaan euz
 ambitōne magna. **¶** Et recordati sūt
 sanguis iohānis fris sui. et ascēde-
 rūt et absconderūt se sub tegumēto
 montis. **¶** Et leuauerūt oculos suos.
 et viderūt. et ecce tumultus et appa-
 ratus multus. et sponsus processit
 et amici eius et frēs eius obuiā illis
 cum tympanis et musicis et armis
 multis. **¶** Et surrexerūt ad eos ex in-
 sidijs et occiderūt eos. et ceciderūt
 vulnerati multi. et residui fugerūt
 in mōtes. **¶** Et acceperūt oia spolia
 eoz. et puerse sunt nuptie in luctū
 et vox musicoz ipsoz in lamentū.
¶ Et vidicauerūt vindictas sanguis
 fris sui. et reuersi sūt ad ripā iorda-
 nis. **¶** Et audiuit bachides et venit
 die sabbatoz usqz ad orā iordanis
 in virtute multa. **¶** Et dixit ad suos
 ionathas. **¶** Surgam et pugnem
 cōtra inimicos nrōs. **¶** Nō est enim
 hodie sicut heri. et nudius tertius
¶ Ecce enī bellū exaduerso. aqua p̄o
 iordanis hic inde et rpię et paludes
 et saltus. et nō est locus diuertendi

et mansuetudinem tolerando. ac beneficijs remunerando melius vincant.
 fm illam sententiam saluatoris qua discipulis suis ait. **¶** Audistis qz dictus
 est antiquis. oculus pro oculo. et dentem pro dente. **¶** Ego autē dico vob nō
 resistere malo. sed si quis te pculserit in dexterā maxillā. prebe ei et alteram.
 et ei qui vult tecū in iudicio contendere. et tunicam tuam tollere. dimitte ei
 et palū. **¶** Et item **¶** In pa-
 tientia via possidebi-
 tis a. x. **¶** Dicit et paulus
 ait. **¶** Si esurierit inimi-
 cus tuus. ciba illum. si
 sitit. potus da illi. hoc
 enim faciens carbonē
 ignis congeres sup ca-
 put eius. **¶** Noli vinci a
 malo. sed vince in bo-
 no malum. **¶** Talibz enī
 hostijs promeretur te-
 us. qui dat victoriam
 seruis suis. et pfermit
 inimicos eoz sub pedi-
 bus ipsorum. **¶** Vnd in
 posterioribus scriptū
 est qd ionathas cū ba-
 chide composuerit pa-
 cem. et qd iurauerit ba-
 chides. nihil se ei fa-
 curus mali oibz diebz
 vite eius. reddiditqz
 ei captiuitatem quam
 prius erat predatus d
 terra iuda.
¶ Et anno cente-
 simo zc. **¶** Diximus su-
 perius qd alchimus cō-
 taminator legis et pro-
 ditor patrię significat
 ret hereticos qui testa-
 mentum dei sectis ne-
 phandis prophanare
 et ecclesiam domini per-
 turbare non metunt
 hic modo destruit mu-
 ros sacre domus inter-
 rioris et opera prophe-
 tarum demoliri cōme-
 morat. **¶** Qd cōuenient
 aptari pōt ipsis hēre-
 tics qui non solū ora-
 cula propbetarum va-
 rijs traditionibus de-
 prauare. sed etiam mu-
 nimētum fidei quod
 in cordibus credentiū
 ad cōuersationem iu-
 sticię legis dei intenta-
 mente custodit. quali-
 cunqz mō possunt vio-
 lare. atqz dissipare cō-
 tendunt. **¶** Sed videā-
 mus quid sequitur.
¶ In tēpore illo.
 Quia licet nimio fa-
 stu heretici superbiāt
 licet ad tempus preua-
 lere fidelibus per sub-
 sidia pote ntiū huius
 mundi videantur. tñ omnipotentis dei iudicio in fine subuertent. et dissol-
 uetur vigor p̄auę voluntatis eoz. qñ qd volūt ad effectū perducere non
 possunt. **¶** Rec etiam de domo sua. h est de subsequenti cōuersatōe sua im-
 minente iā supni iudicis sentētia ordinare licet. h fiet illud qd p psalmistā
 dicit. **¶** Dispdat dñs vniūsa labia tolosa. et linguā magniloquā. **¶** Qui dix-
 erūt linguā nrām magnificabim. labia nrā a nob sunt. quis noster dñs est.

¶ Et mortui
 in finem present
 apocalipf iobis
 spectu angeloz
 det in scala sec
 stiam et yma gine
 mant deū celi p
 penitentiaz ex op
 suis qz ante se p
 re vū licuit. nola
 ab erroribus suis
 vidit bachides
 niam mortuus ē
 mus. et reuerlus
 regem et filius ter
 nis duobz. **¶** Anni
 obus filius terra
 pfectione in fi
 et hēreticoz infest
 pacē habuit ad t
 celsa. fm illud qd
 scribo apostolo p
 Ecclesia quidē
 tam iudcā et gal
 et samariā hēbat
 et edificabat am
 in timore dñi et cō
 latione sancti sp
 plebat. **¶** Et qd vni
 na et permansura
 erit par et securita
 p̄nti vita. m̄sife
 sequens sententia
 ita scriptum est.
¶ Et cogitauer
 emident bolite v
 uerū p̄dā et q̄t ec
 do. **¶** Un errori succ
 la gēia bonoz q̄
 ad nocendū auctia
 uerū qd desinat q
 stia bachides ocul
 mlla loqz suis qd er
 uideat cōprehend
 rent ionathan et eos
 cū eo erāt in iudcā.
 cū p̄ficatorē sui ext
 scus nō p̄ualēt to
 menta subuertere cō
 fessorē chusti. constr
 unt dolos intrinsec
 p̄falsos frēs qui vid
 tur in ecclesia cōman
 re. ut quos illi non p
 tuerūt gladio. hos il
 uoluptant dolo. **¶** Un
 paulus ap̄s sepe i ep
 stolis suis p̄querit fa-
 soz fratru fraudem.
 subuortit vt pue
 terent veritatem euā
 gēli. **¶** Agit enim in du
 et uere sciat astutia
 que pncipes erant n
 quinquaginta de vi
 a bachide. nisi hi qui
 uoluerūt sed carnalite
 rant. quos red arguit
 sū galat. quis vo
 cōmentā. quibus de
 amos. imoco ne forte
 veim p̄dāt v ritat
 dū enī fermenti totā
 vna sapientis. **¶** Qui

Et mortuus est. Quia perdurantibus hereticis in sua nequicia usque in finem presentis vite: mors subsequetur secunda. et mittent iuxta sententiam apocalypsis iohannis in stagnum ignis eterni. et cruciabunt igne et sulphure in conspectu angelorum sanctorum. et in conspectu agni. et fumus tormentorum eorum ascendet in secula seculorum. nec habebunt requiem die ac nocte quia adorauerunt bestiam et ymaginem eius. et comanducant linguas suas pro dolore. et blasphemant deum celi pro doloribus et vulneribus suis. et non egerunt fructuosam penitentiam ex operibus suis. quia ante se purgare dum licuit noluerunt ab erroribus suis. **Et vidit bachides** quoniam mortuus est alchimus. et reuersus est ad regem et siluit terra annis duobus. Annis duobus siluit terra eius a persecutione infidelium et hereticorum infestatae pacem habuit ad tempus ecclesie. secundum illud quod in actibus apostolorum legitur. **Ecclesia** quidem per totam iudeam et galileam et samariam habebat pacem et edificabat ambulans in timore domini et consolatione sancti spiritus replebat. Sed quia dicitur non permanens non erit pax et securitas in presenti vita. manifestat sequens sententia ubi ita scriptum est.

Et cogitauerunt inuidentes hostes vniuersi pacem et quietem ecclesie dei. **Et** extortum successu felicitate bonorum querunt ad nocendum auxilia peruenire. quod designat epistola bachidis occulte missa socijs suis que erat iudea. ut comprehenderent ionathan et eos qui cum eo erant in iudea. quia cum persecutores sui extrinsecus non peruenirent tormentis subvertere confessoribus christi. construnt dolos intrinsecus per falsos fratres qui videtur in ecclesia commanere. ut quos illi non poterunt gladio. hos illi decipiant dolo. **Et** paulus apostolus sepe in epistolis suis perquerit falsorum fratrum fraudem. que subintroierunt ut pertererent veritatem euangelij. Sed non potuerunt. quia innotuit eis eorum consilium. **Agit enim** industria boni doctoris ut plebs sibi subiectorum prouidere et cauere sciat astutiam peruersorum. **Et** apprehendit inquit de viris regionis qui principes erant militie quinquaginta viros et occidit eos. **Qui** sunt illi quinquaginta de viris regionis qui principes erant militie. et occidebantur a bachide. nisi hi qui superficialiter legalis contenti. penitenteuam legis non spiritaliter. sed carnaliter in circumscriptione et ceremonijs superuacuis obsequare volunt. quos redarguit doctor gentium scribens ad galatas. ubi ait. **Disinsecati galatib:** quis vos fascinavit quomodo conuertimini iterum ad infirma et egena elementa. quibus de nouo seruire vultis. dies obseruatis et mensis et tempora et annos. timete ne forte sine causa laborauerim in vobis. currabatis tene. qui vos impediunt veritatem non obedire persuasio non est. et eo que vocat vos. modicum enim fermentum totam massam corrumpit. **Ego** confido de vobis in domino quod nihil aliud sapiat. **Qui** autem perturbat vos. portabit iudicium. quicquid enim ille. **Tali-**

Et mortuus est alchimus in tempore illo cum tormento magno. Et vidit bachides quoniam mortuus est alchimus et reuersus est ad regem et siluit terra iuda annis duobus. Et cogitauerunt omnes inique dicentes. Ecce ionathas et qui cum eo sunt in silentio habitant confideter. Nunc ergo adducamus bachidem et comprehendet eos omnes vna nocte. Et abierunt et consilium ei dederunt. Et surrexit ut veniret cum exercitu multo. Et misit epistolas socijs suis occulte qui erant in iudea. ut comprehenderent ionatham et eos qui cum eo erant. sed non potuerunt. quia innotuit eis consilium eorum. Et apprehendit de viris regionis qui principes erant militie quinquaginta viros. et occidit eos. Et secessit ionathas et symon et qui cum eo erant. in bethesse que est in deserto. et extruxit diruta eius. et firmauerunt eam. Et cognouit bachides. et congregauit vniuersam multitudinem suam. et his qui de iuda erant denuntiavit. Et venit et castra posuit desuper bethesse. et oppugnauit eam dies multos. et fecit machinas. Et reliquit ionathas symonem fratrem suum in ciuitate. et exiit in regionem et venit cum numero. et percussit odarem et fratres eius. et filios phaseron. in tabernaculis ipsorum. et cepit cedere et crescere in virtutibus. Symon vero et qui cum ipso erant exierunt de ciuitate. et succenderunt machinas. et pugnaverunt contra bachidem. et contritus est ab eis. Et affluerunt eum valde. quoniam consilium eius et progressus eius erat inanis. Et iratus contra viros iniquos quia consilium dederat ut veniret in regionem ipsorum. multos ex eis occidit. Ipse autem cogitauit cum reliquis abire in regionem suam. Et cognouit ionathas et misit ad eum legatos componere cum ipso pacem. et reddere ei captiuitatem. Et libenter accepit. et fecit secundum verba eius. et iurauit nihil se ei facturum mali omnibus diebus vite eius. Et reddidit ei captiuitatem quam prius erat preclatus de terra iuda. Et conuersus abiit in terram suam et non

bus autem per fraudem hostis antiqui in anime morte pemptis. videamus quod sequitur. **Et secessit ionathas.** Quid est quod ionathas tumultuante bachide se recolligit cum suis in bethesse que est in deserto. et extruxit diruta eius. confirmando eam. nisi cum predicatores sancti cum viderint persecutorum prevalere manum. ita ut non possint cum predicationis verbo procedere in publicum ad tempus secedunt in loca secreta. quoniam ibi ieiunij et orationibus operam dant. et quod quid per incuriam inter populares persuadendo de rectitudine vite sue relabebat. **Bethesse** per instantiam boni studij iterum ad integrum renouetur. **Bethesse** enim domus oris florentis interpretatur. floret enim os eius precibus atque psalmodijs. hymnisque in laudibus dei confertis retonabit. **Quod** videtur etiam dominus in euangelio discipulis mandare. ubi ait. **Cum** persecuti vos fuerint in vna ciuitate. fugite in aliam. **Ubi** ipsa veritas cum iudei cogitarent interficere eum. iam non in palam ambulabat apud iudeos. **Sed** abiit in regionem iuxta desertum in ciuitatem que dicitur effre. ubi morabatur cum discipulis suis. **Et** alibi legitur ipse exisse in motem orare ubi erat pernoctans in oratione dei. **Sic** et paulus et barnabas cum in yconio predicarent verbum dei. et factus esset impetus gentium et iudeorum. cum principibus suis. et contumeliosis et lapidibus afficerent. et lapidarent eos intelligentes per fugerunt ad ciuitates lycane et lystra et theben. et vniuersam in circuitu regionem. et ibi euangelizauerunt. **Sed** nequa hostis antiqui nullus locum in mundo tutum ab infidelibus fieri permittit. **Hic** et bachides super bethesse duat exercitum. ut oppugnet eum et cultores dei quiete viuere non permittat. **Et reliquit ionathas.** Quid est quod ionathas symonem fratrem suum in ciuitate reliquit. ipse quod exiit in regionem ut aduersarios persequeretur. nisi quod sancti doctores

intus operam dant virtutibus. et tamen foris cum fidei scuto et gladio spiritus contra hostes dimicare non cessant. **Sed** ipsi hostes ecclesie non sunt vniuersales quoniam potius varijs persecutionum generibus multiplices cum iudei pagani heretici atque scismatici. necnon et falsi christiani ad nocendum bonos perstruunt calamitates. sicut superius demonstratum est. quod et ipsa nota suis interpretatibus non inconuenienter exponunt. **Quod** daren enim gnatio eius. et phaseron concilio interpretatur. **Ubi** per odarem et fratres eius illi denotari putant. quod per vnitatem catholicam professionis eisdem se cum bonis et simplicibus fingunt esse gnationibus. **Sed** alios se ab ipso societate ostendunt. **De** quibus dicit apostolus. **Constitit** siquidem nosse de. facta autem neg. **Per** phaseron autem ceteri qui ab ecclesie vnitatem non solum religioe sed etiam perfidie fidei discere patet designant. **Tales** scismatica et lites atque calamitates veris christianis parare nunquam desistunt. **Sed** eorum machinamenta et dolos duces spirituales in ipso retroquent. nec eos milites christi fraudibus suis nocere permittunt. **Et conuersus est.** **Cessantibus** turbibus belli ionathas in machinas

ingreditur ubiqz inhabitans indicat populū z exterminat impios ex israhel. qz sopitis pranoz bellis pzdicatores sancti hoc qd prius de moralitate sub ditorz ppter imminentes tempestates plioz minuebat restaurare cōtendunt. z in hie seruitutis pensū bonis moribz creatorū suo reddere omniū sata gāt. Machmas enī hystozialiter vicus est grandis qui vsqz nunc in finibus helye ostendit. antiquū nomen retinēs. nouēqz ab ea milibz distās iuxta villā rama. Interpretat enim machmas ville tributū vel decretus. qz videlicet sancta significatur ecclesia. vbi istā ter deo quotidie deseruit. z vbi iuxta decreta legis dei iusta iudicia p doctos fidelū sedulo exercent atz prauoz neqcia a xpo isrl' p'ocul exterminatur.

Ca. X.

Et anno centesimo sexagesimo. Antiochū nobilē ipsuz dicit que greci appellāt epiphane filius antiochi magni de quo supius plura narrant.

Et audiuit demetrius zc. De h aut bello demetrii atz alexandri. quid pompey trogus. eiusqz breuiator iustinius referāt nō absurdū videt cōsiderare. Sic enī in epitōmia eiusdē pōpei troglitro libro tricesimo quinto scriptū ē. Demetrius occupato syrie regno. nouitatis sue oclū periculofū ratus ampliare vires regni z opes augeri finit mox bellū statuit. Itaqz ariarecti regi capadocie ppter fastiditas fororis nuptias infestus. frēm eius holofernē per iniurias regno pulsū supplicem recepit. datūqz sibi bonestū belli titulū gēnula restituerē eū i regnū statuit. Sed holofernes ingrato ato inira cū antiochēsbz pactōne offensis tūc demetrio pellerē eū regno a quo restituebat consiliū cepit. Quo cogto demetrius vite qdē ne ariarectes metu belli frēt liberaretur pepcit. ipsū aut pphēsum seclencie custodire iubet. nec antiochēses iudicio territi. a deo delecterunt. Itaqz adiunāt ibi z ptolomeo rege egypti. z athalo rege alie. z ariarecte rege capadocie. bello a demetrio laessiti subomant pro palam quēdam sortis extreme iuuenem qui syrie regnū velut paternū armis repeteret z ne quid cōsumelie decisset nomen ei alexandri indicat. genitūsqz ab antiocho rege dī. Tantum odium demetrii apud omnes erat. ut emulo eius non vires tm regie. verū etiā generis nobilitas consensu oim tribu cretur. Igit alexander a admirabili rerū varietate pristinarū sordidū oblitus totius ferme orientis viribz succinctus. bellū demetrio fert. victūqz vita pariter a regno spoliat. qz nec demetrio animus in p'pulsando bello defuit. Quā z primo hostem fugauit. z regibus bellū restituentibus multa milia in acie cecidit. At postremū tamē inuicto animo inter fortissimos fortissime dimicās cecidit. In inicio belli demetrius duos filios apud guidiū hospitem suū cū magno pondere auri cōmendauerat. ut belli periculis eximerentur. z si ita fors tulisset paternę vitioni seruariētur. Ex hoc maior demetri

apposuit amplius venire in fines eius. Et cessauit gladius ex israhel. Et habitauit ionathas in machmas. z cepit ionathas ibi iudicare populū. exterminauit impios ex israhel

Ca. X.

Et anno cētesimo sexagesimo ascendit alexander antiochi filius q cognominatus est nobilis z occupauit ptolomaidā. z receperūt eum z regnauit illic. Et audiuit demetrius rex. et congregauit exercitum valde copiosū. z exiuit obuiam illi in p'zeliū. Et misit demetrius ad ionatham epistolā verbis pacificis. ut eū magnificaret. Dixit enī. Anticipemus pacem facere cū eo. prius qz faciat cum alexandro aduersus nos. Recordabitur enī omniū maloz que fecimus in eū z in fratres eius. z in gentē eius. Et dedit ei potestatem congregadi exercitiū z fabricare arma. z esse ipsū sociū eius z obsides qui erāt in arce iussit tra-

ns annos egressus pubertatis audita alexandri luxuria: que ispirate opes z aliene felicitatis ornamenta velut captū inter scotoz greges delidez in regia tenebant. auxiliantibz cretensibus securū ac nihil hostile metuentē adgreditur. Antiochenses quoqz veterem patris offensam nouis meritis correcturi se ei tradunt. Sed z milites paterni fauore iuuenis accensi. prioris sacramenti religionem noui regis supbie pferentes. signa ad demetriū transferrunt. atqz ita alexander non miore impetu fortunę destructus qz elatus pmo plio victus interficit. deditqz penas de meto que occiderat z antiocho cuius mentitus originem fuerat.

di ei. Et venit ionathas in hierusalem. z legit epistolas in auditu omnis populū. z eoz qui in arce erāt. Et timuerūt timore magno: qm audierunt qd dedit ei rex potestatem cōgregandi exercitum. Et traditi sūt ionathę obsides. z reddidit eos parētibz suis. Et habitauit ionathas in hierusalē. z cepit edificare z inouare ciuitatē. Et dixit faciētibz opa vt extruerēt muros. z mōtē syon in circuitu in lapidibz quadratis. admunitionē. z ita fecerūt z fugerūt alienigenę qui erant in munitionibus quas edificauerat bachides. z reliquit vnusquisqz locū suū. z abiit in terram suā. tm in bethsurā remanserant aliqui ex his qui reliquerāt legē z precepta dei. Et enī hec eis erat ad refugium. Et audiuit alexāder rex promissa que promisit demetrius ionathę z narrauerunt ei p'zeliā z virtutes. quas ipse fecit z frēs ei' z labores quos laborauerūt. Et ait: Nūqd inueniē-

Et venit iona.

Demetrio pacē p epistolas deferenti ionathas hierusalem inhabitans cepit inouare ciuitatem. qz licet persecutores aliqñ minis fideles terreāt. aliqñ vero blandimentis foueant. doctores sancti tm assiduo insistant spiritali edificationi. z inouant ciuitatē ecclie. qz tm cā hostes sui neqz vi irrupe. neqz fraude circūuere possint. Inde est qz montem syon ionathas iussit faciētibz opa lapidibz quadratis. vndiqz munire. qz pzdicatores euāgelij p'cipue student castra ecclie scās ac fortibz viris circū dare. quos qz drati lapides designant ne facile hostibz pateat locus ciuitatē scām innadendi. Quadratū nāqz omne qcunqz vertit fixū stare cōsueuit. Cui nimirū figurę corda assimilāt electorum. qui ita in fidei firmitate consistere didicerūt. ut nulla occurrētū rerū adūsitare. nec ipsa etiā morte a sui recitudine status idinari possint. Per bethsurā qz domus robustiorū interpretat. aliqñ ecclia aliqñ vero scriptura sacra designatur in qz robusti. s' est dectores sancti z apostolica viri commanere videtur. Sed sicut in ecclesia presentī boni z mali consistunt. donec sagesna domini bonos z malos pisces trabens ad litus. hoc est ad finem munit. z ad iudiciū extreme discretionis perducit. ita scriptura scā z lectores bz pios. qui cā catholico sensu rimant. z p'uos qz cā ad sensū suū p vim trahendo depuare conant. Cū paulus ap'ls scribens ad timotheū ait. Discipula diuinitus istitura est vtilis ad docēdū ad arguendū ad corrigēdū ad erudiendū ad audiendū in iusticia ut p'fais sit bō dei ad omne opus bonū istructus. Mali aut boies z seductores p'faiūt in peius errātes z errorē mittētes. Dic z pnceps ap'loz dicit. Indoctos z instabiles scripturas sacras depuare a d suā ipsoz p'ditōem. Desinētū bz gētiliū p'secutōibz forinsecus hacten' heretici atqz scismatici molit' bonis catholicis bella intrinsecus qz reliq'rūt legē dñi z viā vitatis obfuarē noluerūt. Idarco dī bethtura. eis ad refugiu fieri. qz qdqd sensu neqz exogitauerit aut p'uo eloqo spulerit. totū testimonijs scripturę scę nō recte itellectis pfirmare satagūt.

Et audiuit zc. Reges syrie atqz egypti p'tendētes de regno auxiliū

amicia ionathas... ad significan arbitro... mli qz am ales qui... sapibz z anari atqz... lapidibz dicit inter... qz voluerant z ve... p'ois sedus neqz h... miter seruare possin... nomūqz tm videm... vraminitatē z cōcō... dā sacz scripturę... sancz ecclie ipi d... frēt bonozem qz d... nā qz se habere nō... spiciūt in ipsa habu... veniant. Qonnulli... p'ois hoc eius querū... opulationem. eius... opant habere amic... cā. ut inde oportum... solarij adiat: p im... tationem virtutum... ipi meliorentur.

et amicitia ionathe singuli expetebant. non aliquid significari arbitror: nisi quod carnales quique superbi et auari atque voluptuosi licet inter se se dissentiant et vere pacis fedus neque firmiter seruare possint. nonnunquam tamen videntes vnanimitate et concordia sacre scripture vel sancte ecclesie ipsi deserunt honorem. quod dominus quod se habere non conspicunt. in ipsa habitu venerant. Nonnullique pro hoc eius querunt opitulationem. eiusque optant habere amicitiam. ut inde oportunitis solatijs adiuti: per imitationem virtutum et ipsi meliores fiant.

mus aliquem virum tales. **Et nunc faciemus eum amicum et socium nostrum.** **Et scripsit epistolas et misit ei secundum hec verba dicens.** Rex alexander fratri ionathe salutem. **Audiuius de te: quod vir potens sis viribus. et aptus es ut sis amicus noster.** **Et nunc constituimus te hodie summum sacerdotem gentis tue: et ut amicus voceris regis.** **Et misit ei purpuram et coronam auream. ut que nostra sunt sentias nobiscum. et conserues amicitias ad nos.** **Et induit se ionathas stolam sanctam. septimo mense anno centesimo sexagesimo in die solenni scenophegie.** **Et congregauit exercitum et fecit arma copiosa.** **Et audiuit demetrius verba ista. et contristatus est nimis et ait.** **Quid hoc fecimus quod occupauit nos alexander. apprehendere amicitiam iudeorum ad munimen sui.** **Scribam et ego illis verba deprecatoria et dignitates et dona ut sint mecum in adiutorio.** **Et scripsit eis in hec verba.** **Rex demetrius genti iudeorum salutem.** **Quonia seruastis ad nos pactum: et mansistis in amicitia nostra: et non accessistis ad inimicos nostros. et audiuius et gauisi sumus.** **Et nunc perseuerate adhuc conseruare ad nos fidem. et retribuemus vobis bona. pro his que fecistis nobiscum. et remittemus vobis prestationes multas. et dabimus vobis donationes.** **Et nunc absoluo vos et omnes iudeos a tributis et precia salis indulgeo. et coronas remitto. et tertias seminis. et dimidiam partem fructus ligni. quod est portio nis mee. derelinquo vobis ex ho-**

dierno die: et deinceps ne accipias a terra iuda. et a tribus ciuitatibus que addite sunt illi ex samaria et galilea ex hodierna die et in totum tempus. **Et hierusalem sit sancta et libera cum finibus suis. et decime et tributa ipsius sint.** **Remitto etiam preter arcis que est in hierusalem. et do eam summo sacerdoti. et constituat in ea viros quoscumque ipse elegerit. qui custodiant eam.** **Et omnem animam iudeorum que captiua est a terra iuda in omni regno meo relinquo libera et gratis. ut omnes a tributis soluantur. etiam pecorum suorum.** **Et omnes dies solennes et sabbata et neomenie. et dies decreti. et tres dies ante diem solennem. et tres dies post diem solennem. sint isti dies omnes inunitatis: et remissionis iudeis omnibus qui sunt in regno meo.** **Et nemo habebit potestatem agere aliquid et mouere negocia aduersus aliquem illorum. in omni causa.** **Et ut ascribantur ex iudeis in exercitu regis ad triginta milia viros. et dabunt illis copie ut oportet omnibus exercitiis regis. et ex ipsis ordinabuntur qui sint in munitonibus regis magni et ex his constituentur supra negocia regni que aguntur ex fide. et principes sint ex eis. et ambulent in legibus suis. sicut precepit rex in terra iuda.** **Et tres ciuitates que addite sunt iudee ex regione samarie cum iudea reputentur ut sint sub vno. et non obediant aliene potestati nisi summi sacerdotis. ptholomaida et confines eius. quas dedi donum sanctis qui sunt in hierusalem. ad**

necessarios sumptus eorum. **Et** ego singulis annis dabo quoddecim milia syclorum argenti de rationibus regis que me contingunt. et omne quod reliquum fuerit quod non reddiderat quod super negocia erant annis prioribus ex hoc dabunt in opera domus. **Et** super hec quicquid milia syclorum argenti que accipiebant de sanctorum ratione per singulos annos. et hec ad sacerdotes pertineant quod ministerio funguntur. **Et** quicumque fugerint in templum quod est hierosolymis: et in omnibus finibus eius obnoxii regi in omni negotio: dimittantur. et uniuersa que sunt eis in regno meo libera habeant. **Et** ad edificanda opera sanctorum: superius dabunt de ratione regis et ad extruendos muros hierosale. et communendos in circuitu superius dabunt de regis ratione. et ad construendos muros in iudaea. **Ut** audiuit autem ionathas et populus sermones istos: non crediderunt eis: nec receperunt eos. quia recordati sunt malicie magne quam fecerat in israel. et tribulauerat eos valde. **Et** complacuit eis alexandrum. quia ipse fuerat eis princeps sermonum pacis. et ipsi auxilium ferebant omnibus diebus. **Et** congregauit rex alexander exercitum magnum et adiuuauit castra contra demetrium. **Et** commiserunt prelium reges et fugit exercitus demetrii. et secutus est eum alexander: et incubuit super eos. **Et** inualuit gladium nimis donec occidit sol. **Et** cecidit demetrius in illa die. **Et** misit alexander ad ptholomeum regem egypti legatos secundum hec verba dicens. **Quoniam** ingressus

sui in regnum meum. et sedi in sede patrum meorum et obtinui principatum et contriui demetrium. et possedi regionem nostram. et commisi cum eo pugnam. et contritus est ipse et castra eius a nobis. et sedimus in sede regni eius. et nunc statuamus adinuicem amicitiam: et da mihi filiam tuam uxorem. et ero gener tuus. et dabo dona tibi et dignitatem. **Et** respondit ptholomeus rex dicens. **Felix** dies in qua reuersus es ad terram patrum tuorum. et sedisti in sede regni eorum. **Et** nunc faciam tibi quod scripsisti. **Sed** occurre mihi ptholomaidam: ut videamus nos inuicem. et spondeam tibi sicut dixisti. **Et** exiit ptholomeus de egypto ipse et cleopatra filia eius. et uenit ptholomaidam anno ceteresimo sexagesimo secundo. **Et** occurrit ei alexander rex. **Et** dedit ei cleopatra filiam suam et fecit nuptias ei ptholomaidam sicut reges in magna gloria. **Et** scripsit rex alexander ionathae: ut ueniret obuiam sibi. **Et** abiit cum gloria ptholomaidam. et occurrit ibi duobus regibus. et dedit illis argentum multum et aurum et dona. et inuenit gratiam in conspectu eorum. **Et** conuenerunt aduersus eum viri pestilentes. ex israel viri iniqui interpellantes aduersus eum. et non intedit ad eos rex. **Et** iussit spoliari ionathan vestimentis suis et indui eum purpura. **Et** ita fecerunt. **Et** collocauit eum rex sedere secum. dixitque principibus suis. **Exite** cum eo in medium ciuitatis. et predicite ut nemo interpellat aduersus eum de ullo negotio. nec quisquam ei molestus sit de ulla ratione. **Et** factus

Quoniam ingressus
 venit de
 Quia p ap
 pte cu q
 demetriu
 virent in
 si licet
 testatis m
 gnant. qu
 est a dñis
 dñi ep
 pfectores
 mare cōp
 equitū su
 confident
 culo. sup
 lentes. in
 tbe. p po
 ceat in mo
 tis docto
 quā hñt
 intorio. il
 cantos co
 hoc est ad
 deria. r d
 quo facit
 pulantes o
 sint. lata
 dicit ad m
 n sunt qui
 cam. Sed i
 symon. r. m
 appolloniū
 configit. cū
 res postem
 ei predicato
 associato sit
 numeto qui
 decalogi rit
 unt contra p
 fidei constan
 cant. r fredi
 intorio omē
 suos qui cog
 mala. vincē
 Jope eni qu
 tat pulchrit
 mundū signi
 spes carna
 tur esse pulch
 nis sagi eo q
 pnt redierit
 peionathas
 appolloniū
 cū vanā sp
 mundi r lect
 p veritatem
 turba docto
 do cōcalat. r
 ridem cōtra
 predicato r
 tum qui inter
 ignis patrie
 pūitate terr
 rā in bōto er
 apt. Sed su
 ctas appolle
 tū ad dagon
 san ut se liber
 fides a dem
 supposito co

In anno cente
 sinofexagesimo quinto
 venit demetrius zc.
 Quid p appollonium
 pfectu celestie que
 demetrius cu exercitu
 direxit in iudeam. ni
 si lictores z terrene po
 testatis ministri desi
 gnant. quibz commissu
 est a dñis suis ut fide
 christi expugnent. atz
 pfectores eius blasphe
 mare cōpellant. Hi in
 equitū suoz numero
 confidentes de amini
 culo. s. supboz se extol
 lentes. insultant iona
 the. qz potestate exer
 ceat in montibz cū san
 ctis doctoribus de spe
 quā hñt de supno ad
 iutorio. illudū. prouo
 cantz eos in campū.
 hoc est ad terrena desi
 deria. z delicias mūdi
 quo facit eos in imis
 pūlantes obruere pos
 sint. lata est enī via q̄
 ducit ad mortē. z mul
 ti sunt qui intrant per
 eam. Sed ionathas z
 symon. x. milibz cōtra
 appolloniū z castra ei⁹
 confligūt. eiqz superā
 tes prosternūt. euz san
 cti p̄dicatores christi
 associato sibi fidelibz
 numero qui mandata
 decalogi rite custodi
 unt contra p̄secutores
 fidei constanter dimi
 cant. z freti diuino ad
 iutorio omēs inimicos
 suos qui cogitant eis
 mala. vincētes supāt.
 Yoppe enī que interp̄
 tat pulchritudo apte
 mundū significat. cu⁹
 species carnalibz vide
 tur esse pulchra. qz car
 nis suz i eo explete cu
 piūt desideria. Ibi q̄p
 pe ionathas custodia
 appolloniū expugnat.
 cū vanā sp̄bilosopbiā
 mundi z sectatores ei⁹
 p veritatem euangeliū
 turba doctorū rebellā
 do cōculcat. Pugnat
 z idem cētus sanctorū
 p̄dicatoz cōtra aco
 tum qui interpretatur
 ignis patruelis cū cu
 piditate terrenarū re
 rā in hoībz extinguere
 cupit. Sed fugiūt exer
 citus appolloniū i aco
 tū ad dagon ydolum
 suū ut se liberent. cū in
 fideles a demōijs que
 supstitiose colūt q̄rūt

est vt viderūt qui iterpellabāt eius
 gloriā que p̄dicabāt. z optum
 eū purpura: fugerūt omēs. Et ma
 gnificauit eū rex. z scripsit eū inter
 primos amicos. z posuit eū ducē
 z participem p̄cipatus. Et reuer
 sus est ionathas in hierusalem cū
 pace z leticia. In anno centesimo
 seragesimo quinto venit demetri⁹
 filius demetriū a creta in terrā pa
 rtrū suoz. Et audiuit alexander rex
 z cōtristatus est valde. z reuersus
 est antiochia. Et cōstituit demetri⁹
 appolloniū ducē q̄ p̄erat celestie
 z congregauit exercitū magnū. et
 accessit ad iamniā. z misit ad iona
 than sumū sacerdotē dicēs. Tu so
 lus resistis nobis. Ego autē factus
 sū in derisū z i opprobria. p̄pterea
 qz tu potestates exeres aduersum
 nos in montibus. Nunc ergo si cō
 fidis in virtutibz tuis descende ad
 nos in campū. z p̄emus illic inui
 cem. qz mecum est virtus belloz.
 Interroga z disce quis sum ego z
 ceteri qui auxilio sunt mihi. qui et
 dicūt qz nō pōt stare pes vester an
 te faciē nostrā qz bis in fuga cōuer
 si sunt p̄s tui in terra sua. Et nūc
 quomodo poteris sustinere eq̄ra
 tum z exercitū tm̄ in cāpo vbi nō
 est lapis neqz saxū neqz loc⁹ fugiē
 giendi. Ut audiuit autē ionathas
 sermones appolloniū motus ē aio
 Et elegit decez milia viroz. z exiit
 ab hierusalem. z cōcurrit ei symon
 frater eius in adiutoriū. Et appli
 cuerūt castra in ioppen. Et exclu
 sit eū a ciuitate. qz custodia appol
 lonij ioppe erat. z oppugnauit eā

Et exterriti qui erāt inra ciuitatē
 aperuerūt ei. z obtinuit ionathas
 ioppen. Et audiuit appollonius z
 mouit tria milia equitū. z exercitū
 multū. Et abiit azotū tanq̄ iter fa
 ciens. z statim exiit in cāpū. eo qz
 h̄ret multitudinem equitū. z confi
 deret in eis. Et insecutus est eum
 ionathas in azotū. z p̄clū cōmi
 serūt. Et reliquit appollonius i ca
 stris mille equites post eos occul
 te. Et cognouit ionathas qm̄ sunt
 insidię post se. z circuierunt castra
 eius. z iecerūt iacula i ipsū a mane
 usqz ad vespam. Populus autem
 stabat sicut p̄cepit ionathas z la
 borauerunt equi eoz. Et eiecit sy
 mon exercitum suū. z cōmisit con
 tra legionem. Equites enī fatigati
 erant. Et contriti sunt ab eo z fuge
 rūt. Et qui dispersi sūt per cāpū fu
 gerūt in azotū. z intrauerūt i beth
 dagon ydolum suū ut se liberarent.
 Et succēdit ionathas azotū z ciui
 tates que erant in circuitu eius. z
 accepit spolia eoz. z tēplū dagon.
 z eos qui fugerūt in illud succēdit
 igni. Et fuerunt qui ceciderunt in
 gladio cum his qui succēsi sūt ve
 re octo milia viroz. Et mouit inde
 ionathas castra. z applicuit asca
 lon. z exierūt de ciuitate obuiā illi
 in magna gloriā. Et reuersus est io
 nathas in hierusalem cum suis ha
 bentibus spolia multa. Et factum
 est ut audiuit alexander sermones
 istos: addidit adhuc glificare io
 nathan. Et misit ei fibulam aureā
 sicut est consuetudo dari cognatis
 regum. Et dedit ei accharon z oēs

protectōnem. Dagon
 enī interpretat piscis
 tristic. significās dia
 bolū qui in pelago illi
 us seculi latitās quos
 valet decipere certat.
 Sed ionathas succē
 dit aco tū z tēplū da
 gon. z eos qui fugerūt
 in illud occidit gladio
 qz doctores sancti incē
 dio districti anathe
 matis dyabolū simul
 cū cupiditate mūdi im
 ppetuū damnāt. ydo
 latrasqz gladio diuini
 verbi p̄cutiunt. qz pe
 nā q̄ eos in gebennaz
 sublequet p̄dicant.
 Et fuerunt zc.
 Per octonariū nume
 rū z circūcisio spirital
 z dies resurrectōis sic
 sepe diximus ostendit
 vbi oēs qui h̄ nō circū
 cidunt spū dei viui in
 penā traduntur ignis
 perpetui.
 Et mouit inde
 Ionathas p̄mouit ca
 stra z applicuit ascalo
 nem. cū p̄dicatores sc̄i
 apparatū p̄ certamīs
 ad debellandū gentiū
 errores. z ipas ad fidē
 christi cōuertēdas dis
 ponunt. q̄s ille cum de
 uotione suscipiunt qm̄
 eis obedientiā i euāge
 lio gratanter ipendūt
 Vñ recte subiungitur
 Et reuersus ē
 ionathas in hierusalē
 cū suis habentibz spo
 lia multa. qz cū docto
 res noui testamenti p̄
 dicantes gentibz vbi
 dei se vitatos fide cre
 dentū conspicūt mox
 ad referēdas deo gra
 tias in ecclesiāz christi
 redeunt. ut ei dignas
 laudes referant cuius
 gratia donū hoc acce
 perunt. de quo grādi
 tripudio exultant.
 Et factus est zc.
 Quid est qz alexāder
 audies factū ionathe
 addidit glificare eū
 dans ei regalē ornatiū
 nisi qz principes gentiū
 agnoscentes magnani
 mitatem z fortitudinē
 ecclē. regis dignitatis
 ei referūt honore. quia
 illā regis celestis p̄gno
 scūt veracitē esse sp̄sā.
 z tribuunt ei vrbes in
 possessiones. qm̄ finitū
 suarū tradūt illi in ha
 bitationem.

fines eius in possessionem.

Ca. XI.

Erex egypti congregauit exercitum sicut arenam que est circa oras maris. et naues multas. et querebat obtinere regnum alexandri dolo. et addere illud regno suo. Et exiit in syriam verbis pacificis. et apiebant ei ciuitates. et occurrebant ei. quia mandauerat alexander rex exire ei obuiam eo quod socer suus esset. Cum autem introiret in ciuitatem ptolomeus ponebat custodias militum in singulis ciuitatibus. Et ut appropiauit azotum. ostenderunt ei templum dagon succensum. et azotum et cetera eius demolita. et corpora proiecta eorum qui ceciderant in bello. et tumulos quos fecerat secus viam. et narrauerunt regi quia hec fecit ionathas: ut inuidiam facerent ei. Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppen cum gloria. et inuicem se salutauerunt: et dormierunt illic. Et abiit ionathas cum rege usque ad fluum qui vocatur eleutherus. et reuersus est in hierusalem. Rex autem ptolomeus obtinuit dominium ciuitatum usque seleutiama maritimam. et cogitabat in alexandriam consilia mala. Et misit legatos ad demetrium dicens. Veni componamus inter nos pacem. et dabo tibi filiam meam quam habet alexander. et regnabis in regno patris tui. Denituit enim me quod dederim ei filiam meam. Quesiuit enim me occidere. Et vitupauit eum propterea quod percipiuerat regnum eius. Et abstulit filiam suam. et dedit eam demetrio. et alienauit se ab alexandro. et mani-

Rex autem ptolomeus. Ptolomeus energetes qui post ptolomeum philometorem regnauit in alexandria. ut cronicon libri testatur. alexandro filio babilo regi syrie filiam suam tradidit uxorem. quam postea inimicicia inter se et generum exorta abstulit et tradidit demetrio filio demetrii in uxorem cum regno quod abstulerat ab alexandro quod nunc scriptura commemorare videtur.

festis factis sunt inimicicie eius. Et intrauit ptolomeus antiochiam. et imposuit duo diademata capiti suo. egypti et asie. Alexander autem rex erat in cilicia illis temporibus. quia rebellabant qui erant in locis illis. Et audiuit alexander. et venit ad eum in bello. Et produxit ptolomeus rex exercitum. et occurrit ei in manu valida. et fugauit eum. Et fugit alexander in arabiam. ut ibi protegeretur. Rex autem ptolomeus exaltatus est. et abstulit gadiel arabs caput alexandri. et misit ptolomeo. Et rex ptolomeus mortuus est in die tertia. et qui erant in munitionibus perierunt ab his qui erant intra castra. Et regnauit demetrius anno centesimo sexagesimo septimo. In diebus illis congregauit ionathas eos qui erant in iudaea. ut expugnarerent arcem que est in hierusalem. et fecerunt contra eam machinas multas. Et abierant quidam qui oderant gentem suam viri iniqui. ad regem. et renunciarunt ei quod ionathas obsideret arcem. Et ut audiuit iratus est. et statim venit ad ptolomaidam. et scripsit ionathae ne obsideret. sed occurreret sibi ad colloquium festinato. Ut audiuit autem ionathas iussit obsidere. Et elegit de senioribus israel. et de sacerdotibus: et dedit se periculo. Et accepit aurum. et argentum. et vestem. et alia eximia multa. et abiit ad regem ptolomaidam. et inuenit gratiam in conspectu eius. Et inreperellabant aduersus eum quidam iniqui ex gente sua. Et fecit ei rex sicut fecerat ei qui ante eum fuerant. Et exaltauit eum in conspectu omnium.

In diebus illis. Quid est quod ionathas eos qui erant in iudaea expugnat. per eos qui sunt in iudaea. nisi quod doctores sancti insectantur eorum contumaciam qui exaltatione cordis atque superbie innitentes diuinis preceptis resistere parant. Contra quos facit machinas multas. quia multiplex disciplina. ac diuersa scripturarum doctrina eos oppugnare. et ad humilitatem pronocare studet. Sed licet tunc quidam de his qui oderant gentem suam viri iniqui adierunt. regem accusantes ionathas. sic et nunc hi qui disciplinam ecclesiasticam recipere nolunt. abominantur eos qui sibi iniquitatem suam auferre conantur. aculantes eos apud seculi potestates. quantum eos in odium illorum conuertant. et persecutionem eis inuentur. sed non valent. quoniam deus adiutor et protector suorum est. et ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos.

Et postulauit. Toparchias. B. e. vil-
larū vel opidorū pnci-
patum ealoca nuncu-
pat que demetrius ex
regno samarie addi-
dit ad iudeam. de qui-
bus in sequentibus nar-
rat. B. est liddam z ra-
mathā. Lidda eī cui-
tas est palestine i lito-
re maris magni sita. z
ramatha vrb̄s ē samu-
elis. de q̄ in libro regū
narrat. Jure ḡ amici-
cie rex demetri⁹ iona-
thē pcedens immuni-
tatez iudee addidit ci-
uitates ḡdcās: remit-
tēs decimaz z tributo-
rū cēsu. z areas salina-
rū in q̄b̄ salis cōfectō
rei publice debebat.
necnō z alia debita ḡ
illi regio fastu defere-
bant iux̄ p̄fessionē cū
ionatha habitaz oīa
condonauit.

Tripbon autē
Qualit̄ autē demetrius
i odium exercitū suo
venerit pompeius tro-
gus ostēdit dicens. Re-
cupato p̄ino regno de-
metrius z ipse rerū suc-
cessu corruptus vitijz
adolescētis in segnicie
labit tantūq̄ cōtemp-
tū apud omēs inertia
quātū odiū ex supbia
p̄i habuerat: p̄traxit.
Itaq̄ cū ab impio et
passim ciuitates deſice-
rent ad abolendam se-
gnicie maculā: bellum
p̄tibus iſere statuit. cu-
ius aduētū non inuiti
omētis populū videre
z propter arſibide re-
gis p̄torum crudelita-
tē. z qd̄ veteri macedo-
nū impio affneti noui
p̄li supbiā indigne fe-
rebant. Itaq̄ cū p̄fay
z elimoz bacalanorū
q̄ auxilijs iuuaret. ml-
tis p̄lijs p̄tibus vāsta-
tos fudit ad postremū
tū pacis simulatōe de-
ceptus capit. traduce
q̄ p̄ ora ciuitatū p̄lis
q̄ defenerūt i ludibri-
um fauoris ostēditur.
Dissus deīde i herca-
niā benigne z iux̄ cul-
tū ḡstine fortunę hēt.
Et misit iona-
thas zc. Quid ē q̄ io-
nathas a rege deme-
trio petit vt eiceret eos
q̄ erāt i arce hierlm̄ z
in p̄sidijs qui z ipu-
gnabāt israel. a q̄ cō-
trario postulat deme-

amicozū eius. z statuit ei principa-
tū sacerdotij. z quecūq̄ alia habu-
it prius p̄ciosa. z fecit eū principē
amicoz. **Et postulauit ionathas a**
rege: vt immunem faceret iudeā z
tres toparchias. i. samariā z confi-
nes eius. z promisit ei talēta trecē-
ta. **Et p̄sensit rex. z scripsit ionathē**
epistolas de his oibus hūc modū
cōtinentes. **Rex demetrius fratri**
ionathē salutē z genti iudeoz. **Ex**
emplū eplē quā scripsimus lasteni
parenti nostro de vobis misimus
ad vos ut sciretis. **Rex demetrius**
lasteni parenti salutē. **Benti iudeo**
rū amicis nostris z conseruātibus
ḡ iusta sunt apud nos decreuimus
benefacere propter benignitatem
ipsoz quam erga nos habēt. **Sta-**
tuimus ergo illis omnes fines iu-
deę. z tres ciuitates. afferidā lid-
dam z ramathē que addite sunt iu-
deę ex samaria. z oēs cōfines earū
sequestrari omnibus sacrificiib⁹
in hierosolimis. pro his que ab eis
prius rex accipiebat p̄ singlos an-
nos. z pro fructibus terre z pomo-
rū. **Et alia que ad nos pertinebant**
decimarū z tributoz ex hoc tpe re-
mittim⁹ eis. z areas salinarū: et
coronas que vobis deferebantur
oīa ipsis cōcedimus. z nihil horū
irritū erit ex hoc z in omne temp⁹.
Nunc ergo curate facere hoz exē-
plum z detur ionathē. z ponat̄ in
monte sancto z in loco celebri. **Et**
videns demetrius rex q̄ siluit fra-
in p̄spectu suo. z nihil ei resistit di-
misit exercitū suū: vnūqueq̄ in lo-
cū suū excepto peregrino exercitu
quem contraxit ab insulis gentiū.

z inimici erant ei omnes exercitus
patrū ei⁹. **Tripbon autē erat q̄dam**
ptium alexandri prius. z vidit qm̄
omnis exercitus murmurat cōtra
demetrium. z iuit ad emacuel ara-
bem qui nutriebat antiochum fili-
um alexandri. z affidebat ei vt tra-
deret eū ipsi. z regnaret loco p̄ris
sui. **Et enūciauit ei quāta fecit de-**
metrius. z inimicias exercituum
eius aduersus illū. **Et mansit illic**
diebus multis. **Et misit ionathas**
ad demetriū regem vt eijceret eos
qui in arce erant in hierusalem. z
qui in p̄sidijs erāt: quia impugna-
bant israel. **Et misit demetrius ad**
ionathan dicens. **Non hec tantū**
faciam tibi z gēti tuę: sed gloria il-
lustrabo te z gentem tuā cū fuerit
oportunū. **Nunc ergo recte feceris**
si miseris viros mibi in auxilium.
quia discessit omis exercitus me⁹.
Et misit ionathas ei tria milia vi-
rozū fortū antiochiā. **Et venerūt**
ad regem. z delectatus est rex i ad-
uentu eoz. **Et cōuenerūt qui erāt**
de ciuitate centumviginti milia vi-
rozū z volebant inter ficere regem.
Et fugit rex in aulam. z occupaue-
runt qui erāt de ciuitate itinera ci-
uitatis. z ceperūt pugnare. **Et vo-**
cauit rex iudeos in auxiliū. z cōue-
nerūt omnes simul ad eū. **Et disp-**
si sunt omnes p̄ ciuitatem. z occi-
derūt in illa die centū milia homi-
nū. **Et succenderūt ciuitatem z ce-**
perunt spolia multa in illa die. et
liberauerūt regem. **Et viderūt qui**
erant de ciuitate q̄ obtinuisſent iu-
deī ciuitatem sicut volebant. z ifir-
mati sunt mente sua. z clamauerūt

trius auxilia aduersus
inimicos nisi q̄ docto-
res s̄c̄i expētūt a gētū
p̄ncipib⁹ z ab omī po-
pulo erroris z supbie
debellatōnem z ipsi si-
milē a s̄c̄is doctozibus
postulat̄ suffragiū do-
ct̄ne z orōnis ad supe-
rādos spiritales iūi-
cos. **Deut̄ eī ordo sine**
alter⁹ opitulatōe effe-
ctū ministerij sui rite p̄-
ficere valet. qz nec do-
ctores s̄c̄i meritū lucrif-
icādi sine cōsūone et
obediētia subditozū
nec ipsi s̄c̄i salutē p̄-
mereri p̄nt sine docu-
mēto z instructōe ma-
gistroz. **Deq̄ eī ordo**
vt p̄dictū ē ab alio ful-
ciē. z ab alio adiunat̄.
Quī paulus thessalo-
nicētib⁹ ait. **Tūc vi-**
uimus. si vos stans in
dño: qm̄ gaudem⁹ p̄-
ter vos ante deū n̄m
Et ad corin. **Gl̄a in-**
quit via sumus: sic et
vos n̄a in die dñi n̄i
iesu ch̄isti.

Et viderūt zc:
Iudei victoriam ca-
pientes de hostib⁹ co-
gebant eos pacē postu-
lare z dextras sibi da-
ri signat q̄ robur s̄c̄e
ecclesie hostib⁹ p̄minet
vniuersis. z sine eos p̄-
confessionem salubrit̄
cedere facit. sine cōtem-
ptores in sua p̄tinacia
insistentes iuste punit
quia ipsa a saluatore
suo dño n̄o iesu ch̄is-
to potestatem accepit
calcandi super serpen-
tes z scorpionēs. z sup
omnem virtutem ini-
mici. **De qua alibi in**
euangelio loquens ad
ap̄lm̄ suū petz ait. **Tu**
es petrus z sup̄ h̄ac p̄-
trā ḡdi. ec. me. z por. in
fe. non p̄g. adū. eam.
Et nominati sūt iquit
iudei in regno. qz cou-
fessores ch̄isti glorioſi
apparent in toto mun-
do. **Sz h̄ac gloriā nō**
sibi ascribunt s̄c̄i viri.
sed regi suo omniū vi-
delicet honoz largito-
ri deo. **Unde z subdi-**
tur. **Regressi sūt i hie-**
rusalem habentes spo-
lia multa. **Quinsecmōi**
gtes z psalmista deo
se referre testat̄ dicens.
Bene nunciāi iusti-
ciā tuā i ecclesia magna
ecce labia mea nō pro-
bibeto. **In ecclesia ergo**

fideles quique habentes spolia virtutum: regrediuntur ut laudes dicant deo. cum non suis viribus. sed gratie diuine victoria quam adepti sunt deprecantur dicentes cum propheta. Non nobis domine non nobis. sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua et veritate tua.

Et sedit demetrius. Demetrius ionathae pro beneficijs retribuit mala significat carnales stultos. cum eis consulit ad salutem non respondere benefactoribus suis. sicut debita beneficia. sicut finem obtuli cordis sui pro a consilia. Quidquid enim eis agit ad utilitatem illi totum reputat ad noxietatem et iudicij stimulo incitati nequissime sue eligunt deuire voluntati.

Et exiit ionathas. Per ionathae transitum ultra flumen predicationem verbi ad eos qui nondum baptizati sunt. possunt accipere. quia predicatorum sancti aliqui gerunt les ad sacrum baptismum. prouocant. alii quoniam fideles ad perfectum virtutum excitant. **Cur ergo transfluit regrediens ionathas.** venit ad eum exercitus syrie in auxilium. quia quoniam apostoli de iudeis ad gentium predicationem migraverant. mox plerumque de gentibus ad fidei et baptismum christi conueniebant. qui adiutores predicatoribus sanctis in euangelio dei fuerunt. quatinus paganos ad credulitatem perducerent. **Perrexit ascalonem.** quod interpretatur appensa lignis infamis. et occurrerunt de ciuitate honozificae cum predicatoribus sanctis hi qui ambitiose seculi desermiebant. audientes verbum dei. statim relicta cupiditate mundi ad obedientiam conuerterant euangelij. **Et abiit in gazam.** et obsedit eam. et percluserunt se qui erant gazae. **Per gazam** que interpretatur fortitudo: exprimit obstinatio infidelium. in qua se dure mentes prauorum inducunt. quod cedere veritati non consentiunt. **Qua obsedit ionathas.** et succedit ciuitates in circuitu. cum doctores christi vnicuique testimonij sanctarum scripturarum perfidos coartant. et errorum illorum machinationes debellando vastant. **Unde rogauerunt ionathan dextras sibi dare gazenses** quorum accepit filios obsides. mittens in hierusalem. cum prauitate deuicta superborum iam diutius veritati resistere non valentes. pacis sibi federa magistris ecclesie dare deposuerunt. suosque filios eis obsides tradidit. hoc est fidei pignora erroris videlicet abnegationem et obedientiam subiectionem in ecclesiam promittunt. quatinus peruersionis suae ad fidem spes certa reddatur. **Et audiuit ionathas.** Demetrii principes qui prouocati sunt in ca-

ad regem cum precibus dicentes.

Da nobis dextras. et cessent iudei oppugnantes nos et ciuitatem. et piecerunt arma et fecerunt pacem. **Et glorificati sunt iudei in conspectu regis** et in conspectu omnium qui erant in regno eius. et nominati sunt in regno.

Et regressi sunt in hierusalem habentes spolia multa. **Et sedit demetrius** rex in sede regni sui. et siluit terra in conspectu eius. **Et meritus est** oia quecumque dixit. **Et alienauit se a ionatha** et non retribuit ei secundum beneficia que sibi retribuerat. et verabat eum valde.

Post haec autem reuersus est triphon et antiochus cum eo pueri adulescentes et regnauit. et imposuit sibi diadema. **Et congregati sunt ad eum** omnes exercitus quos dispererat demetrius. et pugnaverunt contra eum et fugit et terga vertit. **Et accepit triphon bestias.** et obtinuit antiochia.

Et scripsit antiochus adulescens ionathae dicens. Constituo tibi sacerdotium: et constituo te super quatuor ciuitates. ut sis de amicis regis. **Et misit illi vasa aurea in ministerium.** et dedit ei potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et habere si-

bulam auream. **Et symonem fratrem eius** constituit ducem a terminis tyri usque ad fines egypti. **Et exiit ionathas:** et pambulabat trans flumen ciuitates. et congregatus est ad eum omnis exercitus syrie in auxilium. **Et venit ascalonem.** et occurrerunt ei de ciuitate honozificae. **Et abiit in gazam.** et concluderunt se qui erant gazae. et obsedit eam. et succedit que erat in circuitu ciuitatis. et perdatum est eam. **Et rogauerunt gazenses ionathan** et dedit illis dextram et accepit filios eorum obsides: et misit illos in hierusalem. et pambulauit regionem usque ad damascum. **Et audiuit ionathas** quod prouocati sunt principes demetrii in cades que est in galilea cum exercitu multo. volentes eum remouere a negotio regni. et occurrerunt illis. fratres autem suum symonem reliquit intra prouinciam. **Et applicuit symon ad bethsuram.** et expugnabat eam diebus multis. et concludit eos. **Et postulauerunt ab eo dextras accipere.** et dedit illis. **Et eiecit eos inde:** et cepit ciuitatem. et posuit in ea presidium. **Et ionathas et castra eius** applicuerunt ad aquam genezar. et

des galilee non in cogitacione potestates seculares intelligi possunt. quod licet inter fideles propter catholicam professionem annumerentur. hoc enim cades quod interpretatur sancta. vel mutata et galilea. hoc est transmigrationis facta per figuram exprimitur sepe in istis fraudem molunt negotio regni celestis. Quibus occurrit ionathas quod necesse est ut istis solertia sanctorum doctorum occurrat. ne fraudem quam disponunt animo. expleant facto. Symonem tamen fratrem suum reliquit intra prouinciam ut tueretur eam intrinsecus contra petulantiam insolentium. Sic etenim sancti predicatorum licet aliqui ad seculari actus moderandos et indisciplinatos infestationes tempandas se ponant. tamen nullomodo sui iuris ministerium ordinare infra ecclesiam cessant. sed hinc ibidem semper quod regularem in omnibus plerumque disciplina. ut sicut in exterioribus vtilis. sic in interioribus vbiq; inueniantur salubres.

Et applicuit symon. Quid per bethsuram nisi lectus sanctarum scripturarum denotatur. quod bethsura domus robustorum dici potest. quod ibi quique robusti et fortes viri semper discendo et bene operando inhabitant. quod cum psal mista a lege domini meditantur die ac nocte. In hac enim domo aliqui heretici falso inhabitare videntur cum scripturas legere. sed non intelligere omnino probant.

Unde dicitur quod symon expugnauerunt bethsuram diebus multis. et cepit ciuitatem. et eiecit prauos habitatores inde. posueruntque ibi presidium quod doctores sancti hoc habent maxime in conatu. hoc toto agunt nite. ut hereticos expugnent falsam eorum opinionem destruendo. scripturasque legis dei ab eorum manibus eruant. ponentes in ea presidium. hoc est pios scrutatores et meditatores sapientie diuine. qui studeant re-

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

Et ionathas et. Quid est quod ionathas ad aquam genezar castra applicuit. nisi quod ceteris sanctorum predicatorum spiritu dei accensus mundanis fluctibus et infidelium persecutionibus obuiare parat. Stagnum genezar est id est dicunt esse quod mare galilee. vel mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente prouincia dicitur. mare vero tyberiadis a proxima ciuitate que olim ceneris vocata. habet herode tetrarcha instaurata in honorem tyberij cesaris. tyberias est appellata. Pons genezar a lacu ipsius natura que crispantibus aquis de se sibi excitare auram prohibet greco vocabulo. quasi generas sibi auram dicitur. Recipit enim in stagni more sternit aqua. si spirantibus frequentibus

cte intelligere et rite proferre diuinum sermonem.

anris agat
sueridine
Quilacus
Sintu erent
religat. i
lacum vigi
lantis stud
Et aplo d
stata ange
au. Ipe e
gurat se in
cia. Unde
ministrum
ren' velut
stige. No
occurrent
dant infic
tibus. q
spiratus.
si homin
sive sup
vite. vel
sideris c
sunt sed
Quibus
miles de
ex aduer
fontem ca
confectian
bus eon
bus atq
soluant.
pplio fug
parte fuer
omnes. et n
et eis nili
as fil' ab
das filius c
ceps milit
quod prob
ecclesiastic
nem et volu
mandi sub
Unde in pa
galica dicit
te ipine suff
legere. hoc
et voluntat
focit verbu
ferat fructu
mathathias
preat domi
das hoc est
restat cum i
illi q dono
nati atq col
riti credede
ne operado
sunt dei cose
pluerant in
dele. et hof
pmur donec
rant. et suos
ant. Sed vi
Et scidi
quoniam suos lacer
stimenta sua
in capite suo
um pro deli
erga infirm
quod opo
voluntatem

auris agitur. haustu dulcis. et ad potandum habilis. sed hebreice lingue consuetudine omnis aquarum congregatio siue dulcis siue salsa: mare nuncupatur. Qui lacus influente iordane centum sexaginta stadiis in longitudine. et sexaginta extendit in latitudine. Quia ergo stagnum siue mare presens seculum designat. ionathas noster cum suis seculari tumultu resistere properat. et ante lucem vigilare certat in campo asor. hoc est contra insidias dyaboli vigilantis studiose. obseruare curat. Alor enim interpretatur sagitta luminis. Et aplos de eodem apostata angelo scribens ait. Ipse enim transfiguratur se in angelum lucis. Unde non mirum si ministri eius transfigurentur velut ministri iusticie. Ibi alienigenae occurrentes in campo tendunt insidias in montibus. quod siue maligni spiritus. seu etiam pueri si homines in luxuria siue supbia presentis vite. vel secularibus desiderijs quoscumque possunt seducere contendant. Quibus necesse est ut milites christi currant ex aduerso. et confligant fortiter cum illis ne forte consentiant persuasionibus eorum et voluptatibus atque illecebris dissoluantur. Sed commissio periculo fugerunt hi qui ex parte fuerant ionathae omnes. et nemo reliquus est nisi mathathias filius abshalomi. et iudas filius calphi. princeps militie exercitus. Et scidit ionathas vestimenta sua. et posuit terram in capite suo et orauit. Et reuersus est ad eos in prelium. et conuertit illos in fugam et pugnauerunt. Et viderunt qui fugiebant partis illius et reuersi sunt ad eum. et insequuntur cum eo usque caedes ad castra sua. et perueniunt. ut usque illuc. Et ceciderunt de alienigenis in illa die tria milia virorum. Et reuersus est ionathas in hierusalem.

Ca. XII.
Et vidit ionathas quod tempus eum iuuat. et elegit viros et misit eos romam statuere et renouare cum eis

auris agitur. haustu dulcis. et ad potandum habilis. sed hebreice lingue consuetudine omnis aquarum congregatio siue dulcis siue salsa: mare nuncupatur. Qui lacus influente iordane centum sexaginta stadiis in longitudine. et sexaginta extendit in latitudine. Quia ergo stagnum siue mare presens seculum designat. ionathas noster cum suis seculari tumultu resistere properat. et ante lucem vigilare certat in campo asor. hoc est contra insidias dyaboli vigilantis studiose. obseruare curat. Alor enim interpretatur sagitta luminis. Et aplos de eodem apostata angelo scribens ait. Ipse enim transfiguratur se in angelum lucis. Unde non mirum si ministri eius transfigurentur velut ministri iusticie. Ibi alienigenae occurrentes in campo tendunt insidias in montibus. quod siue maligni spiritus. seu etiam pueri si homines in luxuria siue supbia presentis vite. vel secularibus desiderijs quoscumque possunt seducere contendant. Quibus necesse est ut milites christi currant ex aduerso. et confligant fortiter cum illis ne forte consentiant persuasionibus eorum et voluptatibus atque illecebris dissoluantur. Sed commissio periculo fugerunt hi qui ex parte fuerant ionathae omnes. et nemo reliquus est nisi mathathias filius abshalomi. et iudas filius calphi. princeps militie exercitus. Et scidit ionathas vestimenta sua. et posuit terram in capite suo et orauit. Et reuersus est ad eos in prelium. et conuertit illos in fugam et pugnauerunt. Et viderunt qui fugiebant partis illius et reuersi sunt ad eum. et insequuntur cum eo usque caedes ad castra sua. et perueniunt. ut usque illuc. Et ceciderunt de alienigenis in illa die tria milia virorum. Et reuersus est ionathas in hierusalem.

Ca. XII.
Et vidit ionathas quod tempus eum iuuat. et elegit viros et misit eos romam statuere et renouare cum eis

quonia multus est ad ignoscendum.

Et ceciderunt. Nota quod alienigenae ternario numero prosteruntur. quod per sancte trinitatis fidem vniuersi hostes ecclesie conterunt. supant. atque prosteruntur. Et turba credentium regreditur cum duce suo in hierusalem iustitiam que est mater omnium nostrum. ut ibi gratias et laudes referant deo nostro in eternum et in seculum seculi.

Et vidit iona. Mittit ionathas epistolas ad romanos et ad sparcias et ad alia loca ut renouet pactum et amicitiam cum eis quam frater suus iudas prior cum illis sponte iniuncte demonstrat quod magna sollicitudo sanctis debet esse predicatoribus ut pacem quam christus in mundo obtulit ipsi toto studio renouare atque conseruare ubique contendant. quia ipse filius dei qui venit in terram ut pacificaret in carne sua celestia atque terrestria. statim in exortu natiuitatis sue voluit ab angelis decantari. Gloria in excelsis deo. Et in ter. par. ho. ho. vo. Quam utique pacem idem mediator dei et hominum iam homo factus suis discipulis commendauit dicens. Habete salutem et pacem habete inter vos pacem meam do vobis. Pacem etenim et concordiam vniuersum corpus christi adunatum regit ac stabilis. Qui autem cum proximis suis non vult habere pacem in corpore christi nullam habet societatem. nec iam ad eternam potest peruenire requiem. Unde se se parauit per contentionem. Et hoc est exemplum. Quomodo autem sparcias fuerit de genere abraam. facile non inuenitur. potuit tamen fieri quod abraam plures filios: excepto ysaac quem peperit ei sara. habuit de agar videlicet et zechura sicut scriptura manifestat ut ab aliquo eorum origo processerit sparcias. Sed iosephus huius loci mentionem faciens non videtur tantum cognationem sparcias cum iudeis. verum etiam aliquam societatem velle exprimere. qui lacedemoniorum epistolas scriptas taliter refert. Rex lacedemoniorum armis omni salutem. Legentes scripturam aliquam inuenimus ex vno genere iudeos et lacedemones extitisse. et familiaritatem cum abraam socialiter habuisse. Iustus ergo est dominus fratres christi et transmittit ad nos et petere que vobis necessaria iudicatis. faciemus pro et nos idem. et via propria simul et nostra communia reputamus. Postquam ista et motilis epistola vobis defert quadrangulo scriptas. sigillum habentes aquilam draconem vnguibus deportant. Epistola igitur a lacedemoniorum rege destinata

Ca. XII.
 ut renouet pactum et amicitiam cum eis quam frater suus iudas prior cum illis sponte iniuncte demonstrat quod magna sollicitudo sanctis debet esse predicatoribus ut pacem quam christus in mundo obtulit ipsi toto studio renouare atque conseruare ubique contendant. quia ipse filius dei qui venit in terram ut pacificaret in carne sua celestia atque terrestria. statim in exortu natiuitatis sue voluit ab angelis decantari. Gloria in excelsis deo. Et in ter. par. ho. ho. vo. Quam utique pacem idem mediator dei et hominum iam homo factus suis discipulis commendauit dicens. Habete salutem et pacem habete inter vos pacem meam do vobis. Pacem etenim et concordiam vniuersum corpus christi adunatum regit ac stabilis. Qui autem cum proximis suis non vult habere pacem in corpore christi nullam habet societatem. nec iam ad eternam potest peruenire requiem. Unde se se parauit per contentionem. Et hoc est exemplum. Quomodo autem sparcias fuerit de genere abraam. facile non inuenitur. potuit tamen fieri quod abraam plures filios: excepto ysaac quem peperit ei sara. habuit de agar videlicet et zechura sicut scriptura manifestat ut ab aliquo eorum origo processerit sparcias. Sed iosephus huius loci mentionem faciens non videtur tantum cognationem sparcias cum iudeis. verum etiam aliquam societatem velle exprimere. qui lacedemoniorum epistolas scriptas taliter refert. Rex lacedemoniorum armis omni salutem. Legentes scripturam aliquam inuenimus ex vno genere iudeos et lacedemones extitisse. et familiaritatem cum abraam socialiter habuisse. Iustus ergo est dominus fratres christi et transmittit ad nos et petere que vobis necessaria iudicatis. faciemus pro et nos idem. et via propria simul et nostra communia reputamus. Postquam ista et motilis epistola vobis defert quadrangulo scriptas. sigillum habentes aquilam draconem vnguibus deportant. Epistola igitur a lacedemoniorum rege destinata

textum huius mo'i co-
tinebat.

Et audiuit ionathas. Quid aut signi-
ficat q' ionathas adu-
sus demetrii principel
qui aduersus ea egres-
si sunt pugnare exiit ab
hierusalem. z occurrit
eis i amathite regione
nisi q' sacer ordo do-
ctoium aduersus psecu-
tores ecclesie. hoc e' in-
deos paganos z here-
ticos semp paratus e'
preliari z eoz perfidei
resistere. quib' egredi-
ens ab hierusalē occur-
rit in amathite regiōe
q' licet a quiete iternē
contemplatōis q' ani-
mi oculo intuent' celsi-
tudinez creatoris z sit
pernoz magnitudinē
premioz ad tēpus ere-
ant vt configant cum
hostib' tñ a recitūdie
veritatis nullo mō de-
clinant. Nā amathite
veritas mea interpeta-
tur. Sed sine in confi-
ctu disputationum z
errores eoz contēdat-
sine flagella eoz acce-
des patienter tolerant
iusticie tñ veritate nul-
lo modo relinquunt.
nec eis tribuūt faculta-
tem vt p fraudez aliq'
modo in regiōe eccle-
sie igrediant'. summo
opentunt' ut statim i
inicio voli prauitates
eoz conterant z castra
ecclesie illesa conseruet

Et misit iona-
thas speculatozib'
castra hostiū ionathas
explorat. cū p'dicato-
res sancti p viros idu-
stros fraudē inimicoz
inuestigant. q'tinus eo-
rū consilijs prauis co-
p'tis volū ipsoz faci-
lius p'canere possint.
Qui renūciauerūt eis
supuēire ipsos ad eos
velle nocte. Illi enī no-
cte parant venire q' ce-
co corde opa meditan-
tur tenebrarū agere ac-
contra ionathas suos
vigilare z esse in armis
paratos ad pugnam
inbet tota nocte. quia
propriū est electoz ma-
gistroz vt puigiles at-
cantos doceāt esse sub-
ditos suos omni tēpe
istius vite quo in ier-
to degentes ad certuz
finē tendūt. Et audie-
tes aduersarij q' para-
tus est ionathas cū su-

amiciciā ne forte alieni efficiamur
a vobis. Multa enī tpa trāsierunt
ex quo misistis ad nos. Nos ergo
in omni tempore sine intermissiōe
in diebus solennibus. z ceteris q'
bus oportet memores sumus v'ri
in sacrificijs que offerim' z obser-
uatōibus sicut fas est. z decet me-
minisse fratrum. Letamur itaq' de
gloria v'ra. Nos autem circūdede-
runt multę tribulationes. z multa
prelia. z impugnavit erūt nos reges
qui sunt in circuitu n'ro. Nolui-
mus ergo vobis molesti esse. neq' cete-
ris socijs z amicis n'ris i his preli-
is. Dabuimus enī de celo auxiliū
z liberati sumus. z humiliati sunt
iimici n'ri. Elegimus itaq' numeni-
um antiochi filiū. z antipatrū iaso-
nis filiū. z misim' ad romanos re-
nouare cū eis amiciciā z societa-
tem pristina. Mandauimus itaq'
eis vt veniant etiā ad vos. z salu-
tent vos z reddāt vobis epl'as no-
stras de innouatione fraternita-
tis n're. Et nūc benefacietis responde-
tes nobis ad hęc. Et hoc rescriptū
est epl'arū qd miserat onias. Rex
sparciatarū onias. ionathę sacer-
doti magno salutem. Inuentū est
in scriptura de sparciatis z iudejs
qm sunt frēs. z qz sunt de genere
ab'raaz. Et nūc ex quo hec p'gnoui-
m' bñfacietis scribētes nobis d' pa-
ce v'stra. Sed z nos rescriptim'
vobis pecora n'ra z possēsiōes no-
stre v're sunt. z v're n're. Mandau-
imus itaq' hęc nunciari vobis. Et
audiuit ionathas qm egressi sunt
p'ncipes demetrii cū exercitu ml-
to. supra q' prius pugnare aduer-

sus eū. z erūt ab hierusalem. z oc-
currit eis in amathite regiōe. Nō
enim dederat eis spaciū vt ingre-
derent regionem eius. Et misit spe-
culatozes i castra eoz. z reuersi re-
nunciauerūt. quia cōstituūt super-
uenire illuc nocte. Cum occidisset
autem sol: precepit ionathas suis
vigilare et esse in armis: paratos
ad pugna tota nocte. Et posuit cu-
stodes p circuitū castrorū. Et audi-
erunt aduersarij quia paratus ē io-
nathas cū suis i bello. z timuerūt
z formidauerūt in corde suo. z ac-
cenderunt focos i castris suis. Io-
nathas aut z qui cū eo erāt nō co-
gnouerunt vsq' mane. Tudebant
autem luminaria ardentia: z secu-
tus est ionathas z non cōprehen-
dit eos. Transierunt enim flumen
eleutherum. Et diuertit ionathas
ad arabas qui vocātur nabuthai.
z percussit eos z accepit spolia eoz.
Et iunxit z venit damascum. z per-
ambulauit omnem regionem illaz
Symon autē erūt z venit vsq' ad
ascalonem. z ad proxima p'fidia
z declinauit in ioppem. z occupa-
uit eam. Audiuit enim q' vellent p'
fidium tradere partibus demetrii.
z posuit ibi custodes ut custodi-
rēt eam. Et reuersus est ionathas
z cōuocauit seniores populi z co-
gitauit cum eis edificare p'fidia in
iudea. et edificare muros in hieru-
salem. et exaltare altitudinem ma-
gnā inter mediū arcis et ciuitatis.
vt separaret eam a ciuitate. vt esset
ipsa singulari et neq' emant neq'
vendant. Et conuenerunt vt edifi-
carent ciuitatem et cecidit murus

is in bello. timuerunt
valde. z accenderūt fo-
cos i castris. z medita-
ti sunt fugam. Quos
secutus ē ionathas tñ
non cōprehēdit quia
trans flumen iam posi-
tos iuenit. Formidāt
aduersarij q' se p'parent
in spiritale p'eluz ec-
clesiastici. z accendēt
focos in castris suis. B-
est fingūt fortitudinez
belli in turmis suis. B-
in mane lucescentis fi-
dei persequit' spintalis
ionathas hostes suos
q's tñ non cōprehē-
dit. i. ad credulitatem
non p'duxit. q' i amo-
re fluctuantis seculi il-
los estuantes conspici-
ens irremocābiles esse
indicanit.
Et reuersus est.
Ionathas reuersus
disposuit edificare mu-
ros hierusalē z cōsilio
iuto cū seniorib' ppli q'
sedia cōstruxit z altitu-
dinē magnā iter medi-
um arcis. z ciuitatē vt
separet eam a ciuitate
signat sanctos docto-
res postq' forensibus
bellis ad tps occupati
fuerint intus de ecclie
munitōe cum spiritali-
bus viris tractare. ne
forte p hostes iternos
ledatur. Hi ergo qui i
arce ciuitatis erant z i
sidiabant ciuibus hie-
rosolimitanis signant
hereticos qui in arce
superbie sue collocat
nunq' adūsus ecclesiam
volos machinari de-
sistunt. quos interdū
dit ionathas misticis
spiritali p'fidio. ut sint
singulariter z nō emāt
neq' vendant. q' erō
municatione validissi-
ma ab ecclesie vnitare
erecti sūt. nec eoz secta
recipit nec ecclesiastica
doctrina illis tāq' spur-
cissimis z omni s'g' d'ita-
te spissimis porcis ad-
p'taminandū vilo mō
cōmittit cōtradictē B-
ipsum z prohibēte do-
mino saluatore in enā-
gelo vbi ait. Nolite
sanctū dare canib'. ne-
q' mittatis margarit-
as vias ante porcos.
ne forte conculet eas.
z cōuersi diripāt nos
Durus ergo qui ceci-
dit sup torrentē ab or-
tu solis quē z repauit
ionathas significat eos

qui videban-
dela aliq'ā
re. in reb'us
ris inmitente
bionim scali
tes p'olap' s'
lupantib' i'
a p'po statū
quos uocesse
corum soler
rare cōtēda
orem firmi
sustico v'og
rando redu
Et cum
set trip' bon-
iste y'pocrita
hereticorū
net. qui alit
teroz loquū
intētiōe m-
tra quē ion-
quadragim-
occurrit. q'
euāgelica
z cultodia m-
vci necessari-
enim fm enā-
camēta legis
seruauerit. h-
neoz securus
bu. Sed q' n-
lo p'finit ion-
remiserit a se-
scōi p'pachio
sioz en' v'elut
namit. atq' se-
tes occidit. si-
ruinā q' legit-
obseruant. ne-
lam is arcū p-
dis z conuersi
poris babent
q' euāgelij illā
nam nō atten-
saluator v'is q'
is p'cepit dicit
glite z orate
trens in temp-
Et iterū dicit
vobis a fallie
tas qui veniūt
in vestimentis
intrinsecis su-
lupi rapaces.
bolū sup'at
runt erēt. z
firi celestis de-
illis non cōdi-
tat. Domo lo-
the symon fra-
sardotio sur-
populi v'ocati
cū in p'nti ecclē-
docētib' alt-
tunt' qui loq'
nis teneant. z
spiritalib' mil-
fisi sedulo exer-
tims hostib'
belligerando
ne resisterē va-

qui videbantur in ecclesia aliquam custodiam gregis sibi commissi gerere. In rebus transitibus innitentes atque ambitioni seculi deseruientes prolapsi sunt in voluptatibus istius vite. et a proprio statu ceciderunt. quos uecisse est ut sanctorum solertia restaurare contendant: et ad propriam firmitatem ecclesiasticam dogmate rotorando reducere.

Et cum cogitasset triphon. Triphon iste ypocritarum atque hereticorum figuram tenet. qui aliter agunt. aliterque loquuntur. et aliud intendere moluntur. Contra quem ionathas cum quadraginta milibus occurrit. quia contra tale euangelicam doctrinam. et custodia mandatorum dei necessaria est. Qui enim secundum euangelium doctrinam legis precepta seruauerit. hostium cum neos securus penetrabit. Sed quia triphon de loquax sit ionathas ut remiserit a se exercitum secum pacifice preterit. sicque eum delusum capti uauit. atque secum comedentes occidit. signat eorum ruinam quam legitime se non obseruant. neque caute lam in circumspecte cordis et conuersatione corporis habent. Hos enim quia euangelium illam doctrinam non attendunt. ubi saluator discipulis suis precepit dicens. Vigilate et orate ut non in tressis in temptatione. Et iterum attendite inquit uobis a falsis prophetis: qui ueniunt ad uos in uelamentis ouium intrinsecus sunt autem lupi rapaces. Merito hostium lupat atque intrinsecus exercitum. quia magistri celestis doctrina ab illis non condigne fuerunt. Porro loco ionathas symon frater eius sacerdotio fungitur. et populi ducatus gerit. cum in presbiterio ecclesia alijs decedentibus. alij substituantur qui locum regimini teneant. et in castris spiritualibus milites christi sedulo exerceant. qui tunc hostibus uniuersis belligerando oportuno resistere valeant. **S**

qui erat super torrentem ab ortu folis. **Et reparauit eum** qui uocatur caphedela. **Et symon edificauit** adiam et sephela. et muniuit eam. et imposuit portas et seras. **Et cum cogitasset** triphon regnare asyrie et assumere diadema. et extendere manum in antiochum regem. timens ne forte non permitteret eum ionathas. sed pugnaret aduersus eum. querebat comprehendere eum et occidere. **Et exurgens abiit** in bethsan. et exiuit ionathas obviam illi cum quadraginta milibus uirorum electorum in prelium. et uenit bethsan. **Et uidit** triphon quia uenit ionathas cum exercitu multo. ut extenderet in eum manus et timuit. **Et excepit eum** cum honore. et commendauit eum oibus amicis suis. et dedit ei munera. **Et precepit** exercitibus suis ut obedirent ei sicut sibi. **Et dixit** ionathas: **Ut quid** uerasti uniuersum populum cum bellum non sit nobis? **Et nunc** remitte eos in domos suas. **Elige** autem tibi uiros paucos qui tecum sint. et ueni mecum ptholomaidam. et tradam eam tibi et reliqua presidia et exercitum et uniuersos prepositos negocium. et uersus abibo. **Propterea** enim ueni. **Et credidit** ei. et fecit sicut dixit. et dimisit exercitum et abierunt in terram iuda. **Retinuit** autem secum tria milia uirorum ex quibus remisit in galileam duo milia. mille autem cum eo uenerunt. **Intrauit** autem ionathas ptholomaidam. et clauserunt portas ptholomenses et comprehenderunt eum et omnes qui cum eo intrauerant. in gladio interfecerunt. **Et misit** triphon exercitum et equi

tes in galileam et in campum magnum ut perderet omnes socios ionathas. **At illi cum cognouissent** quia comprehensus est ionathas et perit. et omnes qui cum eo erant. hortati sunt semetipsos. **Et exierunt parati** in prelium. **Et uidentes** hi qui insecuti fuerant quia pro anima res est illis reuersi sunt. **Illi autem omnes uenerunt** cum pace in terram iuda. **Et planxerunt** ionathan et eos qui cum eo erant valde. **Et luxit** israel luctu magno. **Et quesierunt** omnes gentes que erant in circuitu eorum pertere eos: **Dixerunt enim:** Non habet principem et adiuuantem: **Nunc** ergo expugnemus illos: et tollamus de hominibus memoriam eorum.

Ca. XIII.
Audiuisti symon quia congregauit triphon exercitum copiosum ut ueniret in terram iuda. et attereret eam. uidentis quia in tremore populus est et timore ascendit hierusalem. et congregauit populum et adhortans dixit. **Uos** scitis quanta ego et fratres mei et domus patris mei fecimus pro legibus et pro sanctis prelia: et angustias quales uidimus. horum gratia perierunt fratres mei omnes propter israel et relictus sum ego solus. **Et nunc** non mihi contingat parcere anime mee in omni tempe tribulationis. **Non enim** melior sum fratribus meis. **U**dicabo itaque gentem meam et sanctanatos quoque nostros et uiros. quia congregate sunt uniuersae gentes conttere nos inimicitie gratia. **Et accessus est spiritus** populi simul ut

triphon typicus simili modo symonem fictio nibus falsis ut fratres eius deluserat decipere conatur. quia nunquam antequam hostis per se suosque ministros cultoribus christi insidias disponere cessat. **Sed** quia symonis hoc est obediens et diuis preceptis rite obtemperantis diuine gerit officium. uniuersum hostium superno adiutorio auxilio potest deuitare scandalum. **Triphon** uero simul cum ionatha filios ipsius quos obsides accepit interfecit. licet eos promiserit simul cum patre seruandos. quia antiquus hostis quoscumque seducendo in peccati morte impellit. horum profecto filios. hoc est opera licet antea pacem blandiendo simulauerit sine christo cruciatui digna manifestabit. **P**ost rationem. thas simplicium qui sunt in ecclesia typum gerere quos uerlutia callidorum ad tempus captiuare uideat. cum corpora libere dantis eos affligit quorum anime tamen in fidei ueritate persistentes liberare post mortem carnis in luce euadent perpetuam. **U**nde et plurimi ipsorum post obitum presentis uite. uictoria signa iuxta sua sepulcra habere meruerunt. sicut symon in sequentibus legitur patri et matri et fratribus memoriam in sepulchris ipsorum perdidisse. **P**orro sancti qui saluatori simplicitate et innocetia sua permanentes confortati dicuntur. **P**olite eos qui corpus occidunt timere. et post hec non habent quod faciant uobis. sed potius eum timere: quia postquam occiderit habet potestatem mittere in gehennam ignis. **E**t itez. **B**eati estis ait cum maledixerit uobis homines et persecuti uos fuerint et dixerint omne malum aduersus uos mentientes propter me. **G**audete in illa die: et exultate quonia mer. ue. mlti est in celo. **E**t itez. **G**audete inquit et exultate quonia nomia uestra scripta sunt in celo. de quibus et psalmista ait

In diebus illis. Quid est qd symon oppugnare aggreditur gazam nisi qd predicatorum sancti mundi errores debellare conantur. **G**aza qd iter pretat fortitudo eius. significat gentium rigorem atq; duriciam. **C**onstruit g machinas multas symon aduersus gazam. cu doctores sancti diuisas spes dogmatum ad capiendas gentium munitiones construit quatinus eas pceda saluifera in dominiū regis sui iesu videlicet christi redigant. in quo percu sūt turrem vna. et comprehendit. cu superbiam gentilium strauit. eorumq; corda in obedientiam euāgelij adduxit. **Q**ui autem eruperant capi ebantur intra machinam in ciuitate. quia insolentia barbarorum licet euadere euāgelij rete quiescit. tū veridicis testimonijs legis dei circūligata atq; cōpressa est. **E**t factus ē motus magnus in ciuitate. cum totus mundus concussus est euāgelica p̄dicatōe. **M**otus enim magnus factus est in ciuitate qm̄ gentium feritas exarata est ad persequendū cōfessores christi. vt veri efficerentur martyres q̄ fidei ac dogmatis christi fiderat assertores.

Et ascēderunt.

Qui sunt illi qui cum vxoribus et filijs supra murum scissis tunicis ascēderunt. et a symone dextras sibi dari postulauerunt. nisi illi q̄ solitudinibus et cupiditatibus huius mundi diuitiū impleri: post modum conuersi non vestimenta sua: sed corda per penitentiam scindentes dextras reconciliationis ac societatis ab ecclesiasticis sibi dari expetunt. quoz petitioni miserando symon spiritualis consentiens. non anathematis gladio eos percussit. sed de superstitione gentilicis educens errores eorum abscindēdo amouit quatinus habitationem condignā i eorum pectoribus domino christo prepararet.

Et tunc intrauit

Lucetiam qm̄ errores eiecti fuerint gentiliuz cu laudib; dei. doctores sancti in conuenticula intrabūt gentium. **T**unc quoq; viros qui legem faciūt: ibidē ponūt: qd veros cultores christi p̄p̄s p̄dicationib; ibi esse faciūt. et muniūt eā faciūt qd sibi ibidem habitationē: cu p euāgelij vndiq; fidei munimē ecclesiam firmantes. in eius domicilio ipsi magistri cōmorando pro labore pio. eterna p̄mia: quem p p̄fessione ipsoz impenderant: a iudice viuorum ac mortuoz in sine sibi retribuenda expectant.

Qui autē erāt.

Hi qui erant in arce hierusalem et sepius infestabant iudeos significat hereticos et schismaticos qui in arce supbie sue se collocātes. lites et bella mouent p̄tra catholicos. **Q**uos vetat symon egredi et ingredi in regionem. et emere et vendere. quia talib; doctores sancti cum catholicis cōtra dicit omnē societatis habere cōmunionem. p̄pter qd multi

triphonis p direptionē fuerāt gesti

Et demetrius rex ad verba ista respondit. et scripsit eplam talē. **R**ex demetrius symoni sumo sacerdoti et amico regum. et seniozibus et gēti iudeoz salutem. **C**oronam auream et bacn quā misistis suscepim⁹ et parati sumus facere vobiscū pacem magnam. et scribere p̄positis regis remittere vobis que indulsimus. **Q**uecunq; enī constituim⁹ vobis constant. **M**unitiones quas edificastis vobis sint. **R**emittim⁹ quoq; ignorantias et peccata vsq; in hodiernū diem et coronam quā debebatis. **E**t si quid aliud erat tributarium in hierusalem: iam non sit tributariū. **E**t si qd ex vobis apti sunt conscribi inter nostros cōscribant. et sit inter nos pax. **A**nno centesimo septuagesimo ablatū est iugum gētiū ab israel. **E**t cepit populus israel scribere in tabulis et gestis publicis. anno primo sub symone sumo sacerdote magno duce et p̄ncipe iudeoz. **I**n dieb; illis symon applicuit ad gazam. et circūdedit eā castris. et fecit machias et

ex eis fame perierūt. quia multi et istis cum anathematizati extra cōmunionem ecclesie sequestrati fuerint fame verbi dei: et inedia spiritualis scientie dispereūt. **S**ed qz necessitate extrema compulsi huiusmodi sibi dextras cōmunionis dari ab ecclesia postulauerūt. hoc eis ab ipsa indicit pactum vt relinquunt errores suos et anathematizent sectas nepharias quibus antea adheserūt. et mudent cōscientiam suā ab omni nequicia hereseoz. et sic cōmunioni ecclesie restituant. vnde cōuenienter subiūgitur

Et intrauerūt zc

Numeri isti s̄ centesimus septuagesimus. et primus. et vicesimus tertius sacris pleni sūt misterijs. **N**am centesimus in quo abraham ysaac promissionis filium genuit. vite significat perfectōnem. **S**eptuagesimus in quo captiuitas hierosolimitana resoluta ē p̄cedit r̄ significat remissionē. **S**z qz nō nisi i ecclesie consistit vnitatē. p̄pterea super septuagenarium numerū monas addita est. **P**rimus vicesimus tertius numerus sancte trinitatis fidem cu duobus preceptis caritatis in quibus tota legi plenitudo cōsistit. designat. **S**cdm autē m̄sis in q̄ pascha facere videbāt illi qui sup animā hois imundi erant. temp⁹ gratie et vocationis gentium ostendit. **C**ū ḡ fm hāc distinctōez atq; signifiā mysticorum numeroz victoria a fidelibus capta. hoc est vt facte trinitatis fidem cu duobus p̄ceptis caritatis fm euāgelicā doctrinam integram seruent et vite perfectionem p̄ modulo suo habētes in ecclesie vnitatē. itgllectu et fide permanendo ad plenitudinē remissionis perueniant. **S**ic tunc rite cu cantico et palmarū ramis. hoc est cu laude vera et certa victoria celestē intrabunt hierusalem. vbi multiplices grās et laudes pro adepta salute et securitate creatori suo: perpetualiter referant. qz contritus ē inimicus magnus ex israel. et mors cum ipso mortis autore imperpetuum extat. **N**ec refugit hanc expositionem sequentis sensus sententie vbi scriptum est. qd cōstituerit symon vt omnib; annis diei huius leticia ageretur. et qd muniēt montē templi qui erat secus arcem et habitauerit ibi ipse: et qui cu eo erant qz omni tempore istius vite illius diei memoria in spe retinēda est. in qua triumphantes de morte p̄ gratiā redemptoris nostri vite restituemur eterne. **I**deo enim singulis annis resurrectionis dñice solennia celebram⁹. vt indicemus nos p̄ eius resurrectionē et victoriā de morte sperare et nostrorū corporoz resurrectionē in fine seculi futurā: et vitam in celesti regno perpetuam. **P**ropter qd montē templi: qui est secus arcem munire debem⁹. hoc est christi incarnationē: que omnē altitudinem p̄fectionis sanctorū p̄fectione sua

applicuit ad ciuitatē. et percussit turrem vna et percussit eā. **E**t q̄ eruperūt erāt intra machinā i ciuitate. et factus est motus magnus in ciuitate. **E**t ascēderunt qui erāt in ciuitate cu vxoribus et filijs supra murum tunicis scissis. et clamauerūt magna voce a symone postulātes dextras sibi dari. et dixerunt. **N**ō nobis reddas scdm malicias nostras sed scdm misericordias tuas. et seruiemus tibi. **E**t flexus symon non debellauit eos. eos tamē eiecit de ciuitate. et emundauit eades in quibus fuerant simulacra. **E**t tunc intrauit in eā cu hymnis dominū benedicens. **E**t eiecta ab ea omni immundicia collocauit in ea viros q̄ legem facerēt. et muniuit eam et fecit sibi habitadōem. **Q**ui autē erant in arce hierusalē phibebant egredi et ingredi in regionem. et emere et vendere. et esurierūt valde. et multi ex eis fame pierūt. **E**t clamauerūt ad symonez vt dextras acciperent. et dedit eis. **E**t eiecit eos inde. et mūdauit arcē a cōraminatōibus. **E**t intrauerūt in eā tertia et vicesima

transcendit: firma fide in corde tenere. et in hoc omni tēpe vite nostre tam p nos: q̄ etiam p nobis commissos: siue per societatem cōiunctos pie labore. q̄ uatinus eius corpon coniuicti atq̄ coadunati simul cum ipso capite regni celestis efficiamur heredes. Cuius uidelicet diei leticiam atq̄ memoriam beatus petrus ap̄tus in epla sua nobis cōmendat dicens. Unus uero hoc non lateat uos karissimi. q̄ unus dies apud deū sicut mille anni et mille anni sicut unus dies. Nō tardat dñs promissionem suā: sed patie ter agit ppter uos nolens aliquem perire. s̄ omnes ad penitentiaz reuertit. Adueniet aut̄ dies domini sicut fur in quo celi magno impetu transiet. elemēta uero calore soluentur. Cum hęc igit̄ dissoluēda sint omnia q̄les oportet uos esse in sanctis conuersationibz et pietatibus expectantes et properantes in aduentu diei domini. p̄ que celi ardētes soluentur et elementa ignis ardore tabescent: nouos uero cęlos et nouā terrā et promissa ipsius expectamus: in quibz iusticia habitat. ppter q̄ karissimi hęc expectantes satagite immaculati et inuolati ei inueniri in pace: et dñi nri loq̄nimitatem salutem arbitramini.

Et uidit symon. Symon iohanni filio suo cum uideret q̄ uir eēt ducatu h̄tutu uirū ul̄az cōmisit ut oñderet q̄ nullus magistro rum filio uel discipulo suo debz cōmittere potestatem ac ordines ecclesiasticos regim̄is. nisi antea eū uideat eē uirum. hoc est sensu probatum: et uirtutū operibus studiōsū. q̄z in superioribus dixim̄ symonē sanctoz gerere figurā doctoz: p̄t in hoc loco p̄ significationē exercimere p̄ncipē pastoz: qui p̄lo catholico sacri regim̄is ministerium. et omnium uirtutum dedit noticiā atq̄ effectum. cui et optime cōuenit q̄ in sequentibus scriptum est.

Et siluit omnis. Scriptū est in ysaiā p̄pheta: de ip̄o dño saluatore multiplicabit̄ et imperiū: et pacis n̄ erit finis. sup̄ solū dauid et sup̄ regnū eū sedebit ut p̄firmet et corroboret illud iudicio: et iusticia amodo et usq̄ in sepiternū. Principatus aut̄ illi et imperiū erit sup̄ solū et sup̄ regnū dauid: q̄d post captiuitatē babilonicā fuerat dissipatū ut p̄firmet illud et corroboret: et doceat esse p̄petuū: ne cassa dei p̄missio iudicet. et in psalmo p̄pheta dicit. Quiescat in diebz eius iusticia et abundantia pacis donec tollat luna. Remini em̄ alteri hęc cōuenit p̄missio: nisi soli mediatori dei et homini christo hiesu. qui p nobis incarnatus. p obedientiam crucis celi terreeq̄ possessor est factus. Cui pater in psalmo p̄pheta ait. Postula a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et possessionē tuā terminos terre. Silet om̄is terra iude omnibz diebz symonis: q̄ terra ecclesie a tpe incarnatiōis christi usq̄ in sepiternū: licet forinsecus p̄secutiones ab inimicis tolleret. intus tamen pace fruit̄ uera. Cui idem saluator in euāgelio ait. pacē meā do uob. pa. meā re. vo. Ipse quesit̄ bona gēti sue. et placuit illis potestas eius: et gloria ei⁹ omnibz diebz. Dia uidelicet bona ab ip̄o collata sunt ecclesie in remissione peccatorū. et dominatione uirtutum. Unde cōplacet illis potestas ei⁹. et gloria eius q̄ illi soli h̄uere omni tēpore elegit. Ipse accepit ioppen in portū. et fecit introitū in insulis maris. cū ex gentium

die secundi mensis anno cētesimo septuagesimo primo cū laude et ramis palmarum et cytharis et cyntharis et cimbalis et nablis et hūnnis et canticis quia contritus est inimicus magnus ex israel. Et constituit ut omnibus annis agerentur dies hi cū leticia. Et muniuit montem tēpli qui erat secus arcē. et habitauit ibi ipse et qui cū eo erāt. Et uidit symon iohannem filiū suū q̄ uir fortis eēt. et posuit eū ducē uerfarū uirtutū et habitauit i gazaris.

Ca. XIII.

Anno centesimo septuagesimo secundo: congregauit rex demetrius exercitum suū. et abiit in mediā ad p̄trahenda sibi auxilia. ut expugna

populo sibi fundauit ecclesiā. unde introitu m̄ fidei p̄ euāgelium panderet gentibus totius orbis. Iope pulcritudo in terpretatur et que pulchrior est sancta ecclesia cui sp̄s in cantico cantico ait. Pulchra es amica mea q̄ pulchra es. oculi tui columbar: absq̄ eo q̄d intrinsecus latet. unde dilatauit fines gentis sue ecclesie. et obtinuit regionē totius mundi: et cōgregauit captiuitatē multā. De quo in psalmo scriptū est. Ascendens in altum captiuam duxit captiuitates. dedit dona boibz: et dñatus est gazare et beth

ret triphonem. Et audiuit arfaces rex perfidis et medię quia intrauit demetri⁹ p̄ fines suos. et misit unū de p̄ncipibus suis ut cōprehēderet eum uiuum. et adduceret eum ad se. Et abiit: et percussit castra demetri⁹. et cōprehēdit eū et duxit eum ad arfacem. et posuit eū in custodia. Et siluit omnis terra iuda omnibz diebus symonis: et ḡsiuit bona gēti sue. et placuit illis potestas ei⁹ et gloria eius omnibus diebus. et cum omni gl̄ia sua accepit ioppen in portū. et fecit introitū in insulis maris. Et dilatauit fines gēti sue et obtinuit regionē. Et cōgregauit captiuitatē multā. et dñatus ē gazare et bethsure. et arci. et abstulit imūdi cias ex ea. et nō erat q̄ resisteret ei. Et unusquisq̄ colebat terrā suā cū

iuuant. et sermonibz roborant. Iuuenes aut̄ cętus fidelium q̄ gloria confessiōis christi freti. aduēt se armis uirtutū q̄ facili⁹ possint p̄terere hostiū exercitū. Cuius tribuebat alimonias. s̄ ē ecclesie ip̄debat atq̄ sermōes docēns q̄d p̄stituit eē uasa munitōis ut. s̄ thesa urū sapie spiritali seruaent in conscientia pura. et fide nō ficta. Qd̄ tā diu fec̄ quo ad usq̄ nominatū ē nomen gl̄ie ei⁹ usq̄ ad extremū terrę. q̄ in omnē terrā erunt son⁹ p̄dicatōis ap̄toū et in fines orbis terrę uerba eoz. Unde per ysaiā dicit. Audiam faciet terminus gloriā uocis sue. et terrorem brachij ostendit. Fecit pacem sup̄ terram. quia ipse est pax nostra. qui fecit utraq̄ unū. Et letatus est israel leticia magna: q̄ letabitur iustus in dño. et sperabit in eo. et laudabuntur oēs recti corde. Et sedit unusquisq̄ sub uite sua. et sub ficulnea. nec erat q̄ eos terret. Iuxta illud q̄d i michea dicit. Requiescet unusquisq̄ sub uinea sua. et sub ficulnea sua. et non erit qui exterreat. Hęc est uinea que in euāgelio loquebatur. Ego sum uitis et uos palmites. et p̄ mens agricolā. Omnis qui non facit fructum bonū excidet. et in ignē mittet. Iuuenis fructus bibunt et comedunt et letificant cor hominis. et inebriant amicos sponse. et in regno dei noui bibunt quotidie. Sub ficu autem requiescit et nullas insidias formidat: qui dulcedine sancti spiritus fruitur. et illius fructibus saturatur. caritate. gaudio. pace. continentia. patientia. De huiusmodi dicitur plantator. Qui plantauerat ficum comedit fructus eius. Qui tales edificauerat domos. et plantauerit uineas. de quibus ap̄tus loquit̄. Ego plantauit. apollo rigauit. deus incrementū dedit. comedet labores manū suarū. et seminans in spiritu. de spiritu metet uitā eternā. nec dya

holi et satelliti
dibus sup̄plā
Et confirmat
humiles popu
legz cōstituit
populi sunt sa
in euāgelio p̄
spiritu appella
quoz populi
ueteralcent. se
buntur et confir
tur uel confir
quotidie. ut n
lent in ueritatē
sed in nouitatē
Ialem legē et
symon noster
lit omnem in
malum. cū me
ctos doctores
nicat hęc
maticos et o
et in fine mu
et colligent o
dala de regn
eta glorifican
plicauit uasa
cū religione n
menti ordinat
rite in ecclesia
refacit. et mu
numerum cre
achene opera
ip̄i sunt uasa
apta in minist
ad accipien
na carinata
sancti spiritus.
Et audiet
De symone face
accipiente dicit
ts ad cū legato
tant rogantes
patis sunt. sig
q̄ ap̄tōlis atq̄
ribus noui test
post passionē
et resurrectionē
ascensionē ad
euāgelium in m
dicandus. mult
gentiū ad fidem
xriti. et pacem
opere eum eccle
postulant. n
tes ap̄tōlis h
creta cordis sui
filiōne illis pa
tes: quatinus
uinitatis accip
gali iusticię ab
saret. Labr̄ g
moniale p̄petuū
p̄t̄ est eni. In
ria eterna et i
au. n̄ r̄. Et
metallū diu
est atq̄ sonoz.
ocia atq̄ locat
firmū atq̄
nummānsiōis
bestatum.

boli et satellitū ei⁹ fraudibus suppleabitur. Et confirmavit omēs humiles populi sui et leges exquiruit. humiles populi sunt sancti. q̄s in euāgelio pauperes spiritu appellat. opera quoq̄ populi dei nō veterascent. sed inouabuntur et consumabuntur vel confirmabuntur quotidie. vt non abulent in vetustate litere sed in nouitate spirit⁹. Talem legē exquiruit symon noster et abstulit omnem iniquum et malum. cū modo p̄fectos doctores excomunicat hereticos atq̄ scismaticos et oēs impios et in fine mundi mittet et colligent omnia scandala de regno ei⁹. **S**ta gloria gloriā et multiplicauit vasa sanctorū cū religione noui testamenti ordinabiliter et rite in ecclesia sua sua re facit. et multiplicat numerum credentium ac bene operantium. q̄ ipsi sunt vasa sanctorū apta in ministeriū dei ad accipiendum diuina carismata et dona sancti spiritus.

Et audiuimus. De symone sacerdoti accipiente diuersas gentes ad eū legatos mittunt. rogantes ea que pacis sunt. significat q̄ apostolis atq̄ doctoribus noui testamenti post passionem christi et resurrectionem atq̄ ascensionem ad celos. euāgelium in mūdo p̄dicantibus. multitudo gentiū ad fidem p̄fluxerit. et pacem magno opere cum ecclesia hie postulerit. mittentes epistolas hoc est secreta cordis sui per confessionē illis patefaciētes. quatinus verbis veritatis accipiēdo regulā iusticie ab eis edicerēt. Tabule gręe memoriale perpetuū. Scriptū est enī. In memoria eterna erit iust⁹. ab au. m. n. ti. Eris q̄ppe metallū diu durabile est atq̄ sonans. sic amicitia atq̄ societas scōrum firmiū atq̄ clarissimum mansiōis sue habet statum.

pace. et terra iuda dabit fruct⁹ suos. et ligna campoz fructus suos. Seniores in plateis sedebant omnes. et de bonis terre tractabant et iuuenes induebant se gloriā et stolas belli. Et ciuitatibus tribuebat alimonias. et cōstituebat eas vt essent vasa munitionis quoad usq̄ nominatū est nomen glorie eius. vsq̄ ad extremū terrę. Fecit pacem super terram. et letatus est israel leticia magna. et sedit vnusq̄sq̄ sub vite sua. et sub ficulnea sua. nec erat qui eos terreret. Defecit impugnans eos sup̄ terram. reges contriti sunt in diebus illis. Et confirmavit omēs humiles populi sui et legem exquiruit et abstulit oēm malum et iniquū. Et sancta gloriā uit et multiplicauit vasa sanctorū. Et auditū est romę quia defunct⁹ est ionathas et vsq̄ in sparciatas et contristati sunt valde. Ut audierunt autem q̄ symon frater ei⁹ factus esset summus sacerdos loco eius. et ipse obtineret regionem et ciuitates in ea. scripserūt ad euz tabulis gręis vt renouarent amicitias et societatem quā fecerūt cum iuda et cū ionatha fratribus eius. Et lectę sunt in conspectu ecclesie i hierusalem. Et hoc exemplū epistolarū quas miserūt sparciatę. Sparcianos principes et ciuitates symoni sacerdoti magno. et senioribus et sacerdotibus et reliquo populo iudeoz fratribus salutē. Legati qui missi sunt ad populū nām nunciauerūt nobis de vestra glia et honore ac leticia. et gauisi sum⁹ in introitu eoz. Et scripsimus que

ab eis erant dicta in cōsilijs populi sic. Namenius antiochi et antipater iasonis filius. legati iudeoz venerunt ad nos. renouantes nobiscū amicitiam pristinam. Et placuit populo. excipere viros gloriose et ponere exemplū sermonum eoz et in segregatis populi libris vt sit ad memoriam populo sparciatę. Exemplū autem horū scripsim⁹ symoni magno sacerdoti. Post hec autē misit symon numeniū romaz habentem clipeū aureū magnum pondo mnarū mille. ad statuendā cum eis societate. Cū audisset autē populus romanus sermones istos dixerūt. Quā gratiarū actionē redem⁹ symoni et filijs. Restituit enī ipse fratres suos et expugnauit inimicos israel ab eis. Et statuerunt ei libertatem. et descripserunt in tabulis ereis. et in titulis posuerunt in montē syon. Et hoc est exemplū scripture. Octaua decima die mensis ebul. anno ceterimo septuagesimo secūdo anno tercio. sub symone sacerdote magno i asaramel. in cōneutu magno sacerdotū populi et principū gentis. et seniorū regionis nota facta sunt hec. Quoniam frequenter facta sūt p̄elia in regione nostra. Symon autē mathathie filius ex filijs iarib et fratres ei⁹ derunt se periculo. et restiterūt aduersarijs gentis sue. ut starent scā ipsorum. et lex. et gloria magna. et glorificauerūt gentem suā. Et congregauit ionathas gentem suā. et factus est illis sacerdos magnus. et appositus est ad populū suū. Et voluerūt inimici eoz calcare sancta

Post hec autē. Symon romanis dipeum aureum habentem pondus mnarum mille ad statuendā cū eis societate significat doctores sanctos in p̄dicatione euāgelij gētib⁹. p̄mittere regnū celeste. et eternam beatitudinē si fidē christi recipere voluerint euāgelicā doctrinā usq̄ in finem vite seruare. Clipei enī rotunditas et auri splendor. necnō et millenarij numeri p̄fectio per figuram eterne quietis coronam significāt.

Et statuerūt zc. Ebul mensis est sext⁹ apud hebreos. q̄ apud grecos dicitur gorpieos. apud latinos vero septembris. sed dispersi ordini numeroz propter diuersas inchoationes annoz q̄ apud singulas gētes existūt. P̄ hebrei qui primū mēsem hnt nisan. h est apud i sexto loco hnt sup̄ memoratum ebul. Greci autē q̄ sūū annū inchoant a primo mēse eoz a pileos. hoc est a kalendis decembriis. decimum mēsem hnt gorpium. Latini autē qui antiqui⁹ primoz diū anni sui a kalēdis martij habuere septē bien septimū mēsem p̄putauerūt.

Et suscepit sy. Deribolus grece dicitur murus atrij domus domini qui totus templus per quadrum ambiebat in circuitu sicut beatus hieronimus in expositione ezechielis prophete libro tercio decimo ostendit. In loco quoque celebri atrij interioris domus domini ponebantur tabule grege in quibus scriptum fuerat per scripturam sacerdotum symonis et filiorum eius. **M**isce autem christi sacerdotum et filiorum eius. **H**ec ipsi christiani in atrio domus domini hoc est in presenti ecclesia scriptura testificante confirmatur et in omnibus gentibus stabile et perpetuum esse declaratur. **U**nde est illud quod in psalmo scriptum est. **J**uravit dominus et non peccavit in conspectu meo. **E**t sic luna perfecta in te in conspectu meo. **D**ominum consuetudo est frequenter iurare: ut eis possit aliquis credere. **D**e enim semel iurat quod nulla varietate temporis imutat. **J**urare autem illius diximus esse veritatem. **P**er eius se religionem perstringit qui non habet fortiozem. **D**icit etiam in sancto suo id est in christo qui dixit. **C**ustodi animam meam quam sanctus sui. **A**ddit quoque si david mentiar si negatine positum est quod etiam communis usus habet. **S**emen christi sunt omnes qui ei fideliter crediderint. quia in ipsis futurum regnum seminum est quod veritatem melis ostendit. **S**icut et in vicesimo primo psalmo ipse dicit. **S**emen meum serviet illi. **M**anebunt ergo sancti in eternum qui in excellenti ac beata conversatione demorantur. **U**nde illos proprie manere non dicimus quia a regno domini repellunt. **I**bronus autem dei hic intelligenda est anima fidelis in qua reuera insidet. quam eam maiestatis sue illuminatione coplexerit. **S**ic enim scriptum est. **S**edes sapientie anima iusti. **A**ddidit sicut sol in conspectu meo. **L**ucida quippe erat anima illa iusti. quam sedem diximus saluatoris. **D**icendo autem sicut sol coparationem rerum visibilium facit. **Q**uia si magnum est de creatura clarescere. multo melius de creatore lucere. **L**una perfecta significat transmutationem corporis de corruptione in incor-

ruptionem. **T**unc enim perfecta erit corporum nostrorum natura quam mortalitas vel corruptio iam non erit illa. **U**nde ipsa luna que crescit et decrevit carnis humanę mirabilitatem significet. in multis scripturarum locis demonstrari potest. **H**ec testimonia de psalmo posuimus ad ostendendum veri symonis firmissimum et sempiternum esse sacerdotium.

Ca. XV.
Et misit rex antiochus. **A**ntiochus hic que assidetes cognominatus est. filius fuit demetrii sotris frater autem demetrii minoris qui post alexandrum filiole regem in syria regnavit. **D**emetrius autem sotris post antiochum eupatoris filium antiochi epyphibis: ut cronicon eusebij et hieronimi testatur regnavit annis xij. **P**ost que alexander philopalus annos regnavit decem. **P**ost hunc demetrius filius demetrii annos tres. qui captus a pithis in byzania ab arfacide rege retruditur. **P**ost quem antiochus assidetes frater eiusdem demetrii tenuit regnum annis quatuordecim. **P**ost cuius interitum iterum restituitur demetrio. quod postea tenuit annis quatuor. **Q**ualiter autem demetrio et antiocho fratribus regni successus proveniret non graue videtur debet legioni si aliquid qua hinc de byzonia pompeij trogi innotuit. qui in libro tricessimo sexto de hoc ita refert. **I**gitur antiochus me mor quod et propter superbiam insus et frater prope segnicie contemptus fuisset. ne in eadez vicinia incideret recepta in matrimonium deopatra vxore fratris civitates que in initio fracti imperij defecerant summa industria profectur domitasque rursus regni terminis adijt. iudeosque qui in macedonico imperio sub demetrio patre armis se in libertatem vindicauerant: subegit. quorum vires tante fuerunt post hec nullum macedonum regem tulerint. domesticisque imperijs vsi syriaque magnis infestauerant bellis. **I**tem in libro tricessimo octavo. atque tricessimo nono priorum narrationum sue ista subnectit. **Q**uia demetrius sicut super dictum est. cum bellum parthis intulisset. multisque congressionibus victor fuisset. repente in fidibus circumventus amisso exercitu capitur. cui arfacidis in byzania non

magna. **A**udiuit enim quod appellati sunt iudei a romanis amici et socii et fratres. et quia susceperunt legatos symonis glori osse. et quia iudei et sacerdotes eorum consenserunt eum esse ducem suum et summum sacerdotem in eternum donec surgat propheta fidelis. et ut sit super eos dux. et ut cura esset illi pro sanctis. et ut constitueret prepositos supra opera eorum et super regionem. et super arma et super presidia et cura sit illi de sanctis et ut audiat ab hominibus. et scribatur in nomine eius omnes conscriptiones in regiones. et ut opus purpura et auro. et ne liceat ulli ex populo et ex sacerdotibus irritum facere aliquid horum et contradicere his que ab eo dicuntur. aut convocare conventum in regione sine ipso. et vestiri purpura. et uti fibula aurea. **Q**ui autem fecerit extra hec. aut irritum fecerit aliquid horum: reus erit. **E**t complacuit omni populo statuere symonem et facere secundum verba ista. **E**t suscepit symon et placuit ei ut summo sacerdotio fungeretur et esset dux et princeps gentis iudeorum et sacerdotum et precesset omnibus. **E**t scripturam istam dixerunt ponere in tabulis greis. et ponere eas in peribolo sanctorum in loco celebri. **E**xemplum autem ponere in gratia ut habeat symon et filij eius.

Ca. XV.
Et misit rex an

gnus terminis adijt. iudeosque qui in macedonico imperio sub demetrio patre armis se in libertatem vindicauerant: subegit. quorum vires tante fuerunt post hec nullum macedonum regem tulerint. domesticisque imperijs vsi syriaque magnis infestauerant bellis. **I**tem in libro tricessimo octavo. atque tricessimo nono priorum narrationum sue ista subnectit. **Q**uia demetrius sicut super dictum est. cum bellum parthis intulisset. multisque congressionibus victor fuisset. repente in fidibus circumventus amisso exercitu capitur. cui arfacidis in byzania non

causa tunc regi
per eius ab
mostom des
opulenta vi
mes gallima
deserta dno
sed effuger
compendiu
tes occupari
ve est deduct
ges gallima
non tantu
etiam ptem
tum demetr
7 graniter ca
7 conge in h
remittit. art
castodis ob
bet. Interrec
re cu fide illi
peu liberi fa
amico comu
fuga est. **S**
fchitate p
gn sui rep
ac demo p
regem vt in
spectu subm
Luc quoz
beris donat
canu penale
tatem remitt
aureis i expo
poreu leuata
tis sed har
tam mitem in
am demetri
ricordia gens
nec respectus
no. **S** q syre
fotabant vsu
tio aduerfus
frem p ut res
vel forana be
se. **H**is audir
chus occupan
ratus exercitu
tis finitimo
durabat adu
thos dicit. **S**
lutuna non m
paratus q m
it. qpe octua
lia armatoz
tretra hixari
cocoz pifoz
numerus fuit
certe annis ta
caratqz mate
gentia instrum
Admientia a
sua cu exercitu
tribus pphib
ad cu omnib
fuis fuit. **C**
co plidio miter
tar. interm q
ppor multitu
dinitis erat.
7 iniurij mil
apud se dicit
Quz nunc

cultū tū regū prestīit. sed et filiam in matrimonium dedit. regnūq; syrie qd per eius absentiam tripho occupauerat restitutum. pmittit. Post huius mortem desperato reditu non ferens captiuitatem demetrius priuata et si opulenta vita percussus tacitus in regnū fugas meditat. Hortator illi et comes gallimander amicus erat qui post captiuitatem eius a syria per arabie deserta duabus pecunia copatis partico habitu babylonem peruenerat. Sed effugentem frabates qui arfacide successerat equitum sceleritate per compendiosos trames occupatū retrahit ut est deductus ad reges gallimandro quidē non tantū venia. verū etiam premiū fidei datum. demetrius autē et graniter castigatum et coniūgē in byzaniā remittit. artioribusq; custodijs obseruari iubet. Interiecto tempore cū fidē illi etiā suscepit liberi faceret eodē amico comite repetita fuga est. Sed pari infelicitate. ppe fines regni sui deprehenditur ac tenno perducit ad regem ut inuisus a conspectu submoueretur. Tūc quoq; vxorū et liberis donatus in byzaniā penale sibi ciuitatem remittit. talisq; aureis i exprobratōes puerileuitatis donatus. Sed hanc pthoz tam mitem in demetriū dementiā nō misericordia gētis faciebat nec respectus cognationis. s; q; syrie regnū affectabant vsuri demetrio aduersus antiochū frēm. p ut res vel tpus vel fortuna belli exegisset. His auditis antiochus occupandū bellū ratus exercitū quē multis finitimoz bellis indurauat adūsus parthos ducit. Sed per luxuriā non minor apparatus q; militie fuit. q; ppe octuaginta milia armatoz secuta sūt trecenta lixarū. e quib; cocoz pistozq; maior numerus fuit. argenti certe anriq; tantū. vt etiam congregarij milites auro caligas sigerent. paul carēntq; materiā cuius amore populi ferro dimicant. Culinarū quoq; argentea instrumenta facere proslus. quasi ad epulas non ad bellū pergerent. Aduenienti antiocho multi orientales reges occurrere tradētes se regnaq; sua cū execratione superbie pthice. Recemora congressioni fuit. antiochus tribus pthijs victor cū babylonā occupasset magnus haberi cepit. Itaq; ad eū omnibus populis defluentibus nihil paribis reliquū pter patriā finis fuit. Cū pthabates demetriū in syriam ad occupandū regnū cū pthico psidio mittit. vt eo pacto antiochus ad sua tuendā ad patriā reuocaretur. interim quoniā vrbis non poterat insidijs antiochū vbiq; tēptabat. ppter multitudinem hominū exercitū suū antiochus p ciuitatem hiberno diuisus erat. que res exitij causa fuit. Raz cū granari se copiarū pthbatōe et iniurijs militū ciuitates viderent. ad pthos deficiūt. et in die statuta oēs apud se diuisū exercitū p insidias neminem ferre auxilia posse aggrediunt. Que cū nunciata antiocho essent auxiliū. pximis laturus cū ea manu. que

antiochus filius demetrii epistolas ab insulis maris symoni sacerdoti et principi gentis iudeorum et vniuersae genti iudeorum. et erant continentes hunc modum. Rex antiochus symoni sacerdoti magno et genti iudeorum salutem. Quoniam quidem pestilentes obtinuerunt regnum patrum nostrorum volo autem vdicare regnum et restituere illud sicut erat antea. et electas feci multitudinem exercitus et feci naues bellicas. Volo autem procedere per regionem vt vliscar in eos qui corruerunt regionem nostram et qui desolauerunt ciuitates multas in regno meo. Nunc ergo statuo tibi omnes oblationes quas remiserunt tibi ante me reges. et quicunq; alia dona remiserunt tibi. et pmitto tibi facere percussuram. ppter non omisimatis in regione tua. Hierusalem autem sanctam esse et liberam et omnia arma que fabricata sunt. et presidia que extruxisti que tenes

secum hienabat progredit. In itinere obuū regem parthoz hūit. adūsus quem fortius q; exercitus eius dimicauit. Sed postremū tamen cū virtute hostes vincerent metu suoz desertus occiditur. Cui pthabates exequias regio more fecit. filiāq; demetrii quā secū antiochus adduxerat. capto amore virginis vxorem duxit. Penitere deinde dimissi demetrii cepit. ad quē retrahendū cum turmas equitū festinato misisset demetriū hoc ipsū metuentem iam in regno missi inuenerūt. frustra q; omnia conati ad regē suū reuerfi sunt. Antiocho in pthia cū exercitu de

maneat tibi. Et omne debitū regis et que futura sunt regi ex hoc et in totū tempus remittunt tibi. Cū autem obtinuerimus regnū nostrum glorificabimus te et gentem tuam. et templū gloria magna. ita vt manifestet gloria vza in vniuersa tra. Anno ceteresimo septuagesimo quarto exiit antiochus in terras patrum suorum. et conuenerunt ad eū omnes exercitus ita vt pauci relictū essent cū triphone. Et infecutus est eum antiochus rex. et venit doza fugies per maritimā. Sciebat enim q; congregata sūt in eū mala. et reliq; eū exercitus. Et applicuit antiochus super dozan cū centū viginti milibus viroz belligeratorum. et octo milibus equitū. Et circūiuit ciuitatē et naues a mari accesserūt. et vexabant ciuitatem a terra et mari. et neminem sinebāt ingredi vel egredi. Venit autē numenius et qui cuzco fuerant ab vrbe roma habentes

seto. frater eius demetrius obsidione pthorum liberatus ac restitutus in regnū. cū oīs syria in luctu ppe amissum exercitus esset. q; ptharcha ipsius ac fratris bella q; alt capto alter occisus erat. pspere gessissent. ita egypto bellū inferre statuit. regnū egypti deopatra focru pthici auxiliū aduersus frēm suū pollicente. Sed dū aliena affectat vt ad solet fieri propria p defectōes syrie amittit. Siquidē antiochenfes pmi dū ce triphone excreantes supbiā regi q; pthatoe crudelitas pthice intolerabilis scā erit. mor a pameia. ceterozq; ciuitates exēplū secute p absentia regis a demetrio defecere. Ptholomus quoq; rex egypti bello ab eodē petitus cū cognouisset deopatram fororem suaz opibus egypti nauibus impositis ad filiā et demetriū genē suū in syriā. pthugisse. imittit inuenem quēdā egyptiū ptharchi negotiatoris filiū qui regnū syrie et armis peteret. pposita fabula quali p adoptionem antiochi regis receptus in familiā regis esset. nec syrys que libet regem asperrantibus ne demetrii supbiam paterent. nomē inueni alexander impo-

nitur. auxiliaq; ab egypto ingentia mittunt. Interea corpus antiochi infecti a rege parthoz in loculo argenteo ad sepulturam in syriā remissū peruenit. Quod cū ingenti studio ciuitatum et regis alexandri ad confirmandas fabule fidem exapit. que res illi magnū fauorē populariū conciliauit. oib; non fictas in eos effundi lacrimas existimantibus. Demetrius autē vicē ab alexandro cū vndiq; circūstantibus malis pthemeret. ad postremū etiā ab vxore filijsq; deserit. Relictis igit cū paucis humilis cū tyri religione se tēpli defensus petisset. nani egrediens prefecti iussu interficitur pthictis autem canis zc. Quod antiochus possessas per pthia ciuitates a symone repetit. significat antiquū hostem semp sanctorū virtutib; inuidere. et in iustoseruitio si bi eos subiugare velle. s; eas symon spiritalis sibi vendicādo sui iuris esse dixit. ac patri suoz hereditatem nec vllā ibi hostem hie debere cōmunio nem. q; possessio virtutū. pthie electoz est non reproboz. Unde terras chanaanoz in quas introducuntur filij israel filij sem fuerant quondam in vrbis diuisione sortiti. quas deinceps per vim atq; potentia posteritas chā

persuasionis iniquitate possedit in quo et dei iudicium rectissimum comprobatur. quod et illos de locis alienis que male occupauerant expulit et istis sanctis tanquam patriam possessionem quam profane eorum in diuisionem orbis fuerat deputata restituit. Que figura in nobis quoque stare certissima ratione cognoscitur. Nam voluntas domini possessionem cordis nostri non vitis sed virtutibus naturaliter deputauit. que post peruariationem ad insolentibus vitis. i. populis chanaanis a propria regione depulsis cum eis rursum per dei gratiam diligentia nostra ac labore fuerint restituta. non tam alienas occupasse terras. quam proprias credende sunt recepisse.

epistolas regibus et regionibus scriptas. in quibus continebantur hec. **Lucius** consul romanorum ptholomeo regi salutem. Legati iudeorum venerunt ad nos amici nostri renouantes pristinam amicitiam et societatem. missi a symone principe sacerdotum et populo iudeorum. Attulerunt autem et clipeum aureum immensum mille. **Placuit** itaque nobis scribere regibus et regionibus. ut non inferant illis mala. neque impugnent eos et ciuitates eorum et regiones eorum. et ut non ferant auxilium pugnantibus aduersus eos. **Uisum** est autem nobis ab eis accipere clipeum. **Si** qui ergo pestilentia refugerit de regione ipsorum ad vos tradite eos symoni principi sacerdotum ut vindicet in eos secundum legem suam. **De** eadem scripta sunt demetrio regi et attalo et arabeg et arfaci et in omnibus regionibus et samosam et spartanis et delo et mideo et sydoni et carie. et samum et pampbilia et liciam et alacarnasum et rodum et phaselida et coo et siden et arado et gortina et gnidum et cyprum et cyrenem. **Exemplum** autem eorum scripserunt symoni principi sacerdotum et populo iudeorum. **Antiochus** autem rex applicuit castra in doran secundo admonens ei semper manus et machinas faciens. et conclusit triphonem ne procederet. **Et** misit ei symon duo milia virorum electorum in auxilium et argentum et aurum et vasa copiosa. et noluit ea accipere. sed irrupit omnia que pace est cum eo antea. et alienauit se ab eo. **Et** misit ad eum anthenobium unum de amicis suis ut tractaret cum ipso di-

cens. **Cos** tenet is ioppen. et gazara et arce. que est in hierusalem ciuitates regni mei. fines eorum desolastis et fecistis plagam magnam in terra. et dominati estis per loca multa in regno meo. **Nunc** ergo tradite ciuitates quas occupastis. et tributa locorum quibus dominati estis extra fines iudee. **Si** autem date per eis quingenta talenta argenti et exterminium quod exterminastis. et tributorum ciuitatum alia talenta quingenta. **Si** autem veniemus et pugnabimus contra vos. **Et** venit anthenobius amicus regis in hierusalem. et vidit gloriam symonis et claritatem in auro et argento. et apparatus copiosum. et obstupuit. et retulit ei verba regis. **Et** respondit symon et dixit ei. **Neque** alienam terram sumpsimus. neque alienam detinemus. sed hereditatem patrum nostrorum que iniuste ab inimicis nostris. aliquo tempore possessa est. **Nos** vero tempus habentes vendicabimus hereditatem patrum nostrorum. **Nam** de ioppe et gazara que expositas impi faciebant in populo plagam magnam et in regione nostra. horum damus talenta centum. **Et** non respondit ei anthenobius verbum. **Reuersus** autem cum ira ad regem renunciauit ei verba ista et gloriam symonis et vniuersa que vidit. et iratus est rex ira magna. **Triphon** autem fugit nauim in horthosaida. **Et** constituit rex cendebeum ducem maritimum et exercitum equitum et pedum dedit illi. **Et** mandauit illi castra mouere contra faciem iudee. et mandauit ei edificare cedronem. et obstruere portas ciuitatis et debellare populum. **Rex** autem

Et constituit rex cendebeum ducem maritimum quem antiochus ad rebellandum iudeos mittit. nisi potentatus illi mudi et persecutores religionis christianae designat. quos antiochus mysticus antichristus videlicet in exterminium populi christiani cum exercitu licito atque carnificum transmittit ut concutent veram iudeam. **Et** est ecclesia. et captiuetur per errorem. siue infirmitate per blasphemiam fidelium populorum. **Iubet** preterea cendebeo ut edificet cedronem. **Cedron** enim torrens siue vallis iuxta hierusalem est ad orientalem plagam. cuius et iohannes euangelista in passione domini meminit. **Ob** hoc autem edificari iussus est cedron. ut obstruerentur porte ciuitatis et coangustaretur populus. **Interpretatur** autem cedron isticia siue meror siue dolor. **Et** apte ille iussus est cedronem edificare. cui commendatum est christi confessionibus penarum dolore isgere.

Ca. XV. Et ascendit bannes etc. superius etc. in sacerdos etc. res principem cum illa videlicet obedientia tulit semetipsum pro nobis. cum filij duo sunt pudentia et iudicio. his comitatum belli cohes vniueros eos veritatem tra iudeos et hereticos contra malignos quatinus dem chulitegant veritas dei. loco meo egressi pugnauit. **Et** glo vobis sunt fratres de quibus ipse refertur a mulieres ipse cum vilitate glio ait. **Et** fratribus in galilea ibunt. **In** loco et apolo sunt facientes velleis prius victoria et a rante salute nliu re celestiq. **De** scriptis est. **Et** in sicca ip. da. vi. **Et** si elegit n milia viros ratoru. q. e. **Et** habiles ad militiam depuobus ppritate manerantores at totos sunt. **Et** adimstra etc. **Et** videret populum dantem ad dum torrente tanc primus q. illi qui meo doctores obdita funguntatem subiecti dei atq. confemplo p. **Et** au. facis tubi dogmanibus in aciem coneracere. **Et** bus spiritalibus fugant

Ca. XVI.
Et ascendit iohannes &c. Diximus superius qd symon fuit m^o sacerdos significaret principem sacerdotum illū videlicet qd per obedientiam crucis obtulit semetipsum patri pro nobis. cuius duo filij duo sūt populi crederentia et iudicis et gentib. his comendat virtutem belli contra hostes vniuersos et inimicos veritatis. hoc ē cōtra malignos spūs. quatinus defendat fidem christianam. et ptegant veros confessoris dei. **E**stote inquit loco meo et frēs mei. et egressi pugnate p gēte nostra. **A**uxiliū hō de celo vobiscū sit. **Q**ui sunt fratres isti nisi illi de quib. ipsa veritas resurgēs a mortuis ad mulieres ipsius sepulcrū visitantes in euangelio ait. **I**te nunciate fratribus meis vt eāt in galileā ibi me videbunt. **I**n loco qd christi et aplos sunt facti qui facientes voluntates celestis pātis et veritatis victoriā et animarū hauriant salutē. **Q**uibus auxiliū de celo est ab ipso vtiq. de qd in psalmo scriptū est. **M**irabilis deus in factis suis. **te.** **i**l. ip. da. vir. et for. pl. **s**ug. **I**sti elegerūt viginti milia virorū belligeratorū. qz eos solū habiles ad spiritalem militiā deputant qd in duobus pceptis caritatis mandatoꝝ dei executores atq. operatores fiunt.

Et admonuit castra &c. **D**ux ipse cū videret populū trepidantem ad transfretandū torrentem trāsfretauit primus. ostendit qd illi qui mēroꝝ loco et doctōis officio in ecclesia fungunt timiditatem subiectoꝝ suę fidei atq. constantie exemplo pfortare debēt a sacris tubis. hoc est dogmatibus diuinis in aciem contra hostes eracuere. **S**icq. cendebeus spirital. et castra eius fugantur et cadūt

persequeretur triphonem. **E**t peruenit cendebeus in iamniam. et cepit irritare plebē et cōculcare iudeam. et captiuare populū. et interficere et edificare cedronem. **E**t collocavit illic equites et exercitum. vt egressi pambularent viam iudeę sicut constituit ei rex.

Ca. XVI.
Et ascendit iohannes de gazaris. et nūciavit p̄i suo symoni qd se cēdebeus in populo ipsoꝝ. **E**t vocavit symon duos filios suos seniores iudā et iohannē. et ait illis. **E**go et frēs mei et domus p̄is mei expugnauimus hostes isrl' ab adolescentia vsq. in hūc diē. **E**t prosperatum est in manibus n̄is liberare israel aliquoties. **N**ūc autē senui s̄ estote loco meo et frēs mei egressi pugnate pro gente nostra. **A**uxiliū hō de celo vobiscū sit. **E**t elegit de regione viginti milia virorū belligeratorum et equites. et profecti sunt ad cendebeū. **E**t dormierūt in modin. **E**t surrexerūt mane. et abierunt in cāpū. **E**t ecce exercitus copiosus in obuiā illis peditū et equitum et fluminis torrens erat inter mediuꝝ ipsoꝝ. **E**t admonuit castra cōtra faciem eoꝝ ipse et populus eius. et vidit populū trepidantem ad trāsfretandū torrentem. et transfretauit primus. **E**t viderūt eū viri et trāsierunt post eū. **E**t diuisit populū et equites in medio peditū. **E**rat autē equitatus aduersarioꝝ copiosus nimis. **E**t exclamauerunt sacris tubis. et in fugam conuersus est cen-

debeus et castra eius. et ceciderūt ex eis multi vulnerati. residui autē in munitionem fugerūt. **T**ūc vulneratus est iudas frater iohannis. **I**ohannes autē insecutus est eos donec venit cedronē quā edificauit. et fugerūt vsq. ad turres quę erant in agris azoti. et succēdit eas igni. **E**t ceciderūt ex illis duo milia virorū. et reuersus est in iudeā in pace. **E**t ptolomeꝝ filius abobi constitutus erat dux in cāpo hiericho. et habebat argentū et aurū multū. **E**rat em̄ gener sūmi sacerdotis. **E**t exaltatus est cor eius. et volebat obtinere regionē. et cogitabat dolus aduersus symonem et filios eiꝝ vt tolleret eos. **S**ymon autē pambulans ciuitates quę erant in regione iudeę. et sollicitudinē gerens earū. descendit hiericho ipse et mathathias filius eius et iudas. anno centesimo septuagesimo septimo mense vndecimo. **D**ie est mensis sabbath. **E**t suscepit eū filius abobi in municinulam quę vocat doch cū dolo quā edificauit. et fecit ei conuiuū magnū. et abscondit illic viros. **E**t cū iebriatus esset symon et filij eiꝝ surrexit ptolomeus cū suis et superserūt arma sua. et intrauerūt in conuiuū et occiderūt eū. et duos filios eius. et quosdā pueros eius. **E**t fecit deceptionem magnam in israel et reddidit mala pro bonis. **E**t scripsit hęc ptolomeus. et misit regi vt mitteret ei exercitū in auxilium traderet regionē et ciuitates eoꝝ et tributa. **E**t misit alios in gazaram tollere iohannē. et tribunis misit

et eis multi vulnerati. qz diuine maiestatis virtutem tandem sentiri timore concussi.

Tūc vulneratus &c. **I**udas vulneratus est in p̄lio et iohannes insecutus est hostes. illud nisi fallo significat quod paul' ait. **E**x parte cecitas contigit in israel. **D**onec plenitudo gētū subintraret. et tunc ois israel saluus fieret. qz tardante i fide chisti plebe iudaica. gentiū ecclesia fortiter hostes p̄mit. donec eos aut salubri cōpunctione ad penitentiā conuertat aut perseverantes in nequicia minis futuram penam p̄dicādo puniat. **C**ū autē tempora gētū cōplebunt. et ipsarū plenitudo ad fidem subintrauerit. tūc omnis israel b̄ est ois ecclesia ex vtroq. videlicet populo salubri cōfessione p̄ fidem spem et caritatem chisti munere salua erit.

Et ptolomeꝝ. **Q**uid p̄ ptolomeꝝ nisi ypocrite atq. versuti homines figurantur. **D**i ḡ ficto discipulatu bonis magistris adherētes simulatēq. pietatē cuius virtutes penitus ignorant. plebē ad honorē ecclesię astice dignitatis ipsis magistris tribuentib. perueniūt. hoc est enī sūmi sacerdotis genē esse illas vtiq. p̄onas q̄s boni magistri aq. et verbo regenerabāt in potestate regim̄is sui accipere. **S**ed cū accepto gradu proprie potestatis esse cepint. linguā cupiditatis seruitētes ipsos sui auctoris honores doli circūuentionibus supplantare atq. subuertere student. occiduntq. filios eoꝝ ac pueros pariter cū nulli personę secum habitanti parcūt. **S**p̄ pecūias atq. adulationes sibi seclares potestates ecclesię occultis insidijs seu manifestis persecutiōib. infestant. **N**ec mirū talem nequiciā aliqui p̄uale re in ecclesia polle. **C**uz legimus ecclesię caput

per dolum inde proditoris iudeis traditum atq; captiuatum. Symon ma- gus a philippo baptisatus est. sed no a neq;ia metis purgatus. Julianus apollonia a rectoris ecclesie excitatus vsq; ad fine vite hostis truculentus in cepta malicia pseuerant. Quales etia istius tps etas nonnullos habz. qui licet magis suos no occidunt gladio. tn inidia atq; odijs psequi no cessat.

Et precurrens z. Iobis quidem pie per dolum necato se cautius ab hoste obseruat. ac viros qui eu venerant pdere occidit. cu quilibet ex fide lu numero gra rei saluatus. puidus ac sollicitus de sua salute seruanda audita deceptio ne alioz hostiu insidias pcanere ac machinationes eoz puerfas conterere studet. No emz sola simplicitas cuiq; sufficit ad salute huanam. s; cu simplicitate pariter debet esse prudentia. Unde saluator in euangelio ait discipulis suis. Estote ergo prudentes sicut serpentes: et simplices sicut columbe. Et aplos ait. Nolite pueri effici sensibus. s; malicia puuli estote. Debet ergo simplicitas a nobis haberi vt nemine nocemus. debet et prudentia ne despiciamur ab alijs. nec multu distat inter decipere quelibet et ab alio decipi posse.

Et cetera sermonu iohannis. Iste iohannes dux iudeoz simul et pontifex virtutu vir fuit. ac multa opa mirifica confecit. Sic q; aduersu hyrcanos bellu gerens et deuincens hyrcani nomen accepit. ac a romanis ius amicitie postulans. decreto senatus iter amicos relatus est. Qualiter autem iosephus de eodem hyrcano narret ad manifestanda ea que in sine libri machabeo p breuiter dicta sunt. no incognu videt nobis hic ponenda. Post q; em de symonis victoria aliq; commemorauit. de fine eius taliter refert. Et hic autem morit in conuicio captus insidijs ptholomei generi sui qui eius conuge duob; filijs in custodia pdusis. certos amicos misit. vt iobanem tertiu cui et hyrcanus fuit nome interficeret. Cognito aut impetu qui parabat a dolesces ad ciuitate pperabat. multoq; plo fretus. et ppter memoriam pine virtutis. et quiquitas ptholomei cunctis esset inuisa. Voluit autem ptholomeus alia porta ciuitatis ingredi. s; a plo reiectus est qui marturius hyrcanu suscepit. Et is quidez statim recessit. in aliq; vlc ierichonta castellu qd dagon vocat. Hyrcanus autem pinu honore pontificis assecutus est. Post q; deo sacrificia reddidit velociter ptholomeu petijt. et mri siml et fratrib; adimento futurus. castelluq; adgressus. alijs quidem reb; superior erat. in isto autem dolori cedebat. ptholomeus em quoties pmeret. mrem eius. frsq; in muru pductos pala vt possent cospici verberabat. cosd; q; pcepitaturus nisi q; pmu recederet minabat. Un hyrcanu qd plus timor ac misericordia q; iracundia comouebat. Di ho eius nihil plagiant inteta ta nece pterita manus pntendens filiu pcebat. ne vel suis fractis iurijs pceet impio siq; ipsa morte sibi a ptholomeo ppositam immortalitate duceret meliore. dimodo ille penas eoz que in domu sua p fas admisset erpederet. Iobannes autem nuc obstinationem matris cogitans. ac pces eius audiens ad irruendu impellebat. mo xberari ea. lacerariq; cospiciens effeminabat. totuq; plenus doloris erat. Ob hoc autem diu tracta obsidoe feriatu annus adueit que septimo quoq; orbe apud iudeos cessare moris est exemplo septimoz dicitur. Et in hoc ptholomeus obsidionis requiem nauatus. fratrib; iohannis vna cu matre occisis. ad genonem p fugit. q; corbila cognominatus est. philadelphie tyranu. Antiochus autem ad ea q; per symonem passus fuerat iratus iudea ducit exercitu. ibiq; assides hierosolimis hyrcanu obsidebat. Ille autem patefacto sepulcro dauid qui regni ditissimus fuerat. ablatuq; inde pecunie plusq; tribus milib; talentoz. et antiocho p sua sit tracentis ei talentis datus ab obsidione discedere. primuq; iudeoz priuatis opibus alere pegrina cepit auxilia. Rursusq; tunc qn antiochus contra medos bello suscepto tps ei vindicte pbeuit. cōfestim aduersus ciuitates syrie prexit. vacuas ppugnatoribus esse ratus qd erat veru. De debam quide et samgam cu primis. necno et sicamam et angarijin ipe capit et sup his cirtheoz gens adiacentia sano loca teolentiu expleo eius quod est hierosolimis edificato. capit aut ydumez quoq; non paucas alias ciuitates. et pterea adozcon et matalan. In samariam ho vsq; pgressus vbi nuc est sebastia ciuitas ab herode rege condita ex omi pte ea condidit. filiosq; suos aristobolu et antigonu obsidioni psecit. Quib; nihil renitentib; ad h; famis neitate qui erant in ciuitate venerut vt etia insuetam carne cogere

epistolas vt veniret ad se. et daret eis argeturum et aurum et dona. Et alios misit occupare hierusalem et montem templi. Et precurrens quidam nunciauit iohanni in gazara quia perijt pater eius et frēs eius.

tur attingere. Igit antiochū adiurore sibi aduocāt spondiū cognominatū. qui cū p̄mpta eis voluntate paruisset. ab aristobolo et antigono supatur. ille quidē ad cythopolim vsq; p̄sequentib; cōmemoratis fratrib; effugit. Ibi vero in samariā reuersi. et multitudinē intra murū iterū p̄pellūt. et expugnata ciuitate ipsaq; diruūt. et habitatores captos abducūt. Prosepe autē gestis ita cedentibus alacritatē refrigescere nō sinebat. sed cū exercitū citopolim vsq; progersi et ipsam p̄cullerūt. et agros intra carmelū omēs inter se

et quia misit te quoq; interfici. Ut audiret autē vehementer expauit et comprehēdit viros qui venerāt perdere eum. et occidit eos. Lognouit enim quia querebant eum perdere. Et cetera sermonū iohannis

ptiti sunt. Sedaru reru iobis et filioz eius iuidia seditione gentiu concitauit. multiq; aduersus eos collecti. no quiescebant. donec ap to bello veniti sunt. Reliquu ho tps iobanis euz fortissimē viueret. et optime res p annos xxx. tres administrallet. quiq; relictis liberis moit vir. plane beatissimus. et q; nullam dedisset occasioez cur et cam de fortuna quispiā quereat. De

niq; tria vel p̄cipua maxime solus habebat. Na et gentis princeps et potifex erat. et p̄terea p̄pha cū q; deus colloquebat. vt futuroru nihil penitus ignoraret. et etiā de duobus maiorib; filiis suis qui reru dmi permansuri non essent an vidit atq; pdixit. Tenuit aut ipsu pontificatu post p̄is obitum fm cronicoz fide annis xxvj. Di autē eius symon ante eu pontifex fuit annis viij. Ante que ionathas frater eius annis xvij. Judas q; frater ionathe et symonis trib; tm annis pontificatu habuit. licet bella plura cu duobus regū syrie an gesserit. Post iobanne q; aristobolus filius eius pontificatu apud iudeos accepit. qui et rex pariter fieri volēs dyadematis sumpsit insigne. post q; dringentos octoginta quatuor annos babilonię captiuitatis. Sic antigonu frēm suu dolo interfecit. et vno anno in regno expleto miserabili morte fratricida vitā finiuit. Cui successit frater eius anne qui et alexander in regnū. qd tenuit xxvij. annis tam crudeliter vt etiā irritata plebe sibi querenti ab his qd nā faciens aios sibi plebis recōciliaret. Rūtu est si moreret. Vix em forte cū mortuo tā guā p̄pelli in grām reuerterent vt odia adūsus defunctū deponerēt. Quib; excitatus rebelladiq; assuetudine multis necatis reliq; coegit in urbē. cui nomē beseled cui expugnatio acerbiorē solito pestē inuexit. tā seuo crudelitatis p̄cessu vt ex eo numero octingentos in medio ciuitatis crucifigeret. Quoz in cōspectu coniu ges eoz filiosq; ingulari iussit. Decepta bat accubās in medio cōcubinarū letus inter vna et pocula. s; magis sanguē q; vino inebriatus. Hoc solo facto amplu p̄p̄m q; bello terruit ita vt p̄xima nocte iudeoz. viij. milia vltra iudeā descenderent. q; fugē finis mors alexandri foiet. Eo mortuo alexandra vxor eius. q; et salina cognominata est regnauit hierosolimis annis nouē. De hinc duob; fratrib; filiis alexandri hyrcano et aristobolo de impio dimicantib; occasionem habuere romani vt iudeā inuaderēt. Itaq; p̄p̄cius hyrcano inuitante hierosolimā venit capta vrbē et tēplo reletato vsq; in sanera sedē accessit. aristobolu inuioz frēm suu secum ducit. pontificatu ho cōfirmat hyrcano. atq; antipatru herodes ascalonite p̄iez procuratorem palestine facit. Sicq; hyrcanus animo deses adiuuante antipatro p̄dicto procuratore tenuit pontificatum annis xxxiij. Post ea antipatro p venenū in conuicio necato. herodes filius eius successit in regnū. qui etiaz hyrcanu interfecit. Dince tū herodes predicti antipatri ascalonite et mis cypridis arabiq; filius a romanis iudeoz suscepit p̄ncipatū. cuius tpe chusit natiuitate vicina regnū et sacerdotiū iudee qd pus p successiones minorū tenebat destruatū est. cōpleta p̄pha q; ita p moysen loquit. No deficiet p̄nceps ex iuda. neq; dux de femorib; eius donec veniat cui repositū ē. et ipe erit expectatio gentiū. In h; loco etiā chusitas que danielis scriptura p̄fat accipit finem. Na vsq; ad herodē chusiti. i. sacerdotes erant reges iudeoz q; impare ceperūt a h; v. olimpiade. et ab instauratōne tēpli s; dario vsq; ad hyrcanu. et ceterimā et octogimā sextā olimpiadē. āms q; dringētis octoginta trib; in medio trāfactis. q; daniel q; s; q; dicens. Et scēs et intelliges ab initio sermonis respondēdi et edificādi hierusalem vsq; ad chusiti p̄ncipatū ebdomades vij. et ebdomades lxij. Que h; h; ebdomade faciūt annos q; dringētos octoginta tres. in quib; chusiti. i. sacerdotes p victionē cōsecrati regnauerunt vsq; ad hircanu. quo extremo oim a p̄tib; capto. herodes antipatri filius nihil ad se ptinentē iudeā ab angusto et senatu accepit. filij q; eius post eu regnauerūt vsq; ad nouissimā captiuitatem hierosolimoz neq; q; ex successioe sacerdotat; generis p̄ntificib; p̄stituitis. neq; p̄petuitate

vite fm legē moysi fuitibz deo. Ignobiles vero quidā 7 alio tpe alij 7 nō nulli vnus āni sine modico amplius a romanis sacerdotiū emebāt. Que oīa etiā daniel ppha vaticinat' ita dicens. Et post ebdomas septē 7 se raginta duas inūbit crisma. 7 iudiciū nō erit in eo. 7 tēplū sanctū corūpet populus duce veniēte. 7 cedent in cathadismo belli. Et in sequētibz. Et su per tēplū inq̄t 7 abominatio desolationū 7 vsqz ad p̄sumationem t̄pis p̄sumatō dabit sup desolationē. Herodes ananclū quēdam de babylone acatū pontificē consti tuit iudgoz. 7 post exi guū t̄pis aristobolum frēm vxoris suę nepo tem byzani successorē ei dedit. Quo post an nū infecto rursū ana nelo reddidit sacerdo tiū. Recias fuit sucef sio legalis i sacerdotiū si sine ipsius legis 7 sa cerdotij appinquate p̄fusa erāt oīa. Dic aut herodes strenuus fuit in acti bus bellī. 7 in gubernatione regni. atz in restoratione edificioz. Si infelicis sumis ac crudelissimis moribz. Apud hierosolimā multas 7 magnas edes cō struxit. Samariā olim in cineribz sedētē a sūdamentis suscitās i honore au gusti. angustā. i. sebasten appellauit. 7 in pamide id tēplū qd̄ pamon vo cat extruxit. cesareā aut i noie cesaris p̄didit. q̄ pus turris stratonis voca bat. Adidit p̄terea antidanā. 7 antipidiā atqz herodianē in honore p̄tis antipatri 7 suū extruxit. Innumerabilia quoqz opa in singlis vrbibz quas regēbat solertissime edificauit. Sed inter hęc byzaniū qui oīi sacerdos iud goz fuerat de captiuitate p̄blica regressū. 7 filiū eius qui sacerdotio p̄ti successerat. infectat. Sorore quoqz eius vxorē suā cū duobz filijs. p̄p̄is iam adolecentibz. 7 m̄rem vxoris ocule locū suā crudelissime necauit. Si qdē ipse herodes ne ignobilis forte 7 a iudgoz senite argueret c̄ncus. cōbussit libros oēs quibz nobilitas gētis iudgē in tēplo fuabat' adscripta. vt defi cientibz p̄bamentis 7 ipse ad hanc p̄tinere putaret. Insuper etiā vt suā sobo lē regio illoz generi p̄miseret. piecra te sude femia hierosolimāna quam puarus accepit vxorē. 7 nato ex ea filio antipio. sociat' sibi mariannā filiā alexandri nep̄tē aristoboli fr̄is byzani. q̄ an cū rex erat gēti iudgoz. Hęc quiqz filios ei genuit. quoz duos alexandrū 7 aristobolū ipse necauit i sa maria. nec mota. post etiā m̄res illoz q̄ nil carnis nouerat. simili scelere per emit. Equibus aristobolus herodē ex heronice suscepit filiū quē in acti bus aploz ab angelo p̄cussū legimus. Deinde ad ea q̄ sup crudelit' gesserat etiā h̄ addidit vt vniū sororis suę salome inficeret. Et cū ea alij tradidissz vxorē. etiā hūc necauit. Scribas quoqz 7 interptes diuine legis sili scelere occidit. Cū aut chusti dñi nr̄i natiuitatē q̄ in anno tricesimo secundo regni eius in betleem natus ē. magoz inditio cognouisset. vnū oculos iul sit infelicis. Sed post q̄ regni sui tricesimo septimū annū expleuerat morbo incauto 7 scaturitibz toto corpe vermibz m̄hibilit' digne morit'. Quo liter aut de sine herodis iosephus narret nō incōgnū videt hūc opusculo nō inserere. q̄ h̄ mō refert. Nā febris qdē nō mediocris erat. prurigo into lerabilis habebat oēm corpis supficiē. Adidus aut verab' colli tormētis pedesqz tanqz ex intētis aq̄ vicio tumuerāt. qn etiā inflatio v̄tricali p̄ tredogz testiculos 7 h̄micos generās. ac p̄terea creber anelitus 7 inrupta cū suspiria mēbroz qz oim p̄tractio fatigabat. vt q̄ hęc ad diuinitatem re ferrent penas eas esse dicerēt sopbistari. Ille aut quānis cū tor vicioz cru ciatibz luctaret. vite tū cupidus erat. 7 remedijs excogitatis salutem spera bat. Deniqz iordanē trāsgressus apud collirē aqz calidis vtebat'. q̄ i lacū feracē bitumis qui alphalditis vocat' effluētes p̄ dulcedine potū sūt. Ibi aut corpus eius qd̄ medicis oleo calidiorē foueri placuerat in archā plenā temerū ita dissolutū ē. vt etiā lumia q̄si mortuus resoluta totiq̄ret. Dein de p̄urbatis q̄ eū curabāt ad damorē quidē illoz respicere vnus ē. despe rata vero salute 7 militibz qnq̄genas dragmas multāqz pecuniā in recto ribz atz amicis diuidi iussit. Cū aut rediēs ad ibereonta venisset atrabili conep'. 7 ipse pene morti imutabat' sc̄m nefariū excogitauit. collectos em̄ cuiusqz vic' ex omni iudea nobiliores in locū cui nomē est ipodromo p̄du di p̄cepit. deinde sorore salome. 7 alexādro marito eius ad se vocatis. suo inq̄t morte meā festis gaudijs celebraturos esse iudeos. verū p̄ alios luge ri potero. 7 darissimos honores asseq' septurē. si q̄ ip̄e p̄cipio feceritis. hōs viros q̄ hūtur in custodia cū aiām efflauero. statū militibz circūdatos occi dite. vt etiā inuisa mibi oīs iudea oīsqs domus illacrimet. 7 silbis m̄ada tis. legatorz q̄s romā miserat eplē sūt allate. quibz acinē ancillā iussu cesa ris infēptā. 7 antipatrū morte dānatū esse iudicabat. Quin rsi p̄t eū in exiliū dare mallet. atqz p̄misse cesarē scriptū erat. Herodes aut paululuz hoc n̄icio recreatus rursūqz doloubz victus. nā inedia iussisqz piter violē

et bellorum eius 7 bonarum vir tutum quibus fortiter gessit. 7 edi ficij murozum quos extruxit. et re

tia distendebat. statū pueniri conatus est. Suptoqz malo etiā. castellū po polcit. sectū enī comedere p̄sueuerat. Deinde circūspecto ne q̄s arbiter ipe diret. tanqz se p̄cussurus dexterā sustulit. Cū hō adaby p̄sqz r̄inus eius ac currisset 7 manū cōtinuisset. vllulatus maximus in regia statim q̄si rex essz mortuus excitatus ē. Eoqz p̄pere audito antipī fiducia repetit. letusqz iaz custodes p̄m̄ssa etiā pecunia rogabat vt se soluerēt atz dimitterēt. Eoz p̄nceps nō solū ne fieret obstat. s̄ etiā regi velociter nūciauit. Ille aut for tius exdamās q̄s viref egrotantis valebant. cōtinuo satellitibz mis sis occidit antipatruz. mortuūqz sepelire p̄cep it in byzania. Deinde rursū corrigi testa mentū 7 successorē qui dē archelaū natu m̄ r̄ ximū ātipū fr̄es scribit tetrarchā vero antipā rum gestarum eius. ecce hęc scri pta sunt in libro dierum sacerdotij eius. ex quo factus est princeps

Post interitū aut filij v. diebz exactis morit'. annos qdē xxxiij. exq̄ interfe cit antigoniū regno potitus xxx. hō 7 vij. postq̄ rex a romanis declaratus est. Anno itaqz impij augusti. qdragesimo septimo mortuus est. p̄ q̄ substi tutus ab augusto filius eius archelaus. regnauit annis ix. vsqz ad ipsius augusti finē. Tūc enī nō ferentibz v̄s. sed accusantibz apud augustū feroci tate eius iudicē in viennā vrbē galie relegat'. 7 ad minuendā iudaici regni potētiam insolentiāqz domandā quoz fr̄es p̄ cō sūt tetrarche creati. herodes. antipī. lysias. 7 philippus. Quoz philippus 7 herodes q̄ antipas p̄ti us nūcupabat'. etiā vinētē archelao tetrarche fuerāt ordinati. Post arde laū hō herodes tetrarcha iudgē gētis tenuit p̄ncipatū annis xxiij. cū tybe rius impator hāc dederat p̄tatem. cū ano xij. pylatus iudgē p̄ncipator ab codē dirigit. atqz inibi p̄ x. annos cōtinuos vsqz ad ipsū pene finē tyberij p̄durauit. Anno aut xv. tyberij cesaris similit' 7 regni herodis xv. vt bysto rie p̄dūt. iohānes filius zacharie in dextro iux' iordanē flumiū p̄dicans chū stū filiū dei in medio eoz adesse testat'. quē p̄dūcēs herodes herodia vxore philippi fr̄is sui suadente in cōiunio ob saltatrici puelle petitionē decolla re iussit. sicut sacru euāgelij manifeste demonstrat. Ipse qz dñs iesus chū stus hic in p̄lo salutarē viā annūciat. signis atqz virtutibz vera p̄robās esse q̄ dixeret. Sūt 7 octauo decimo anno vtriusqz p̄ncipatus iesus chū stus fm p̄phas q̄ de eo fuerant p̄locute ad passionē venit. Ubi huic herodi p̄ pilati missos p̄ntatus nō fide receptus. s̄ p̄ fastū mūdānū sp̄ritus idu tus veste alba. iterū remissus ē ad pilatū. a q̄ p̄ milituz officium quāsiuus. tertia die resurrexit a mortuis. Refert aut diuina scriptura initiū euāgelice p̄dicatōis anno xv. tyberij cesaris inchoasse. 7 ip̄m iesū omne doctrinē suę t̄ps exegisse sub pontificabz anna 7 caypha. q̄. s̄. annē p̄ntificat' tpe incipi ente docere cepit. 7 vsqz ad initiū cayphę p̄tenderat. In quibz spacijs vix toti quoz cōdūdū anni. Legalibz poro p̄ceptis iā p̄ illud t̄ps 7 ambitōe cessantibz. nulli q̄ppe pontificatus honoz vite v̄l generis merito reddebat' s̄ romana p̄tate alijs nūc. item alijs sūma sacerdotij p̄stabat' ita vt annuū successionibz mutarent'. Deniqz iā idem iosephus refert quatuor p̄ ordinē vsqz ad cayphā p̄ntificatus officio post annā esse p̄fictos. bis h̄bis scri bens. Valerius gēus anna sacerdotio turbato bysina h̄cē p̄ntificē desi gnauit filiū bassi. s̄ h̄c nō multo post ab h̄cēs elecārū annaniā pontifi cis filiū pontificatū subrogauit. Post annū hō etiā h̄c arceit officio 7 sy moni cuidā canisili p̄ntificatus tradidit ministeriū. Quo nō amplius 7 ipse q̄ vnus anni spacio p̄fictus. iosephū als iosephū cui 7 cayphas nomē fuit accepit successorē. ac p̄ h̄ omne t̄ps qd̄ dñs 7 saluator nr̄i in terris docu isse describit. intra qdrēniū t̄pis spacia coartat. in q̄ quoz iste q̄s iosephū memorat successiones p̄ntificū describunt' vix p̄ annos singulos m̄strare. Qualiter aut herodes tetrarcha regnū amiserit iosephus p̄dit dicit'. Accu sator herodis tetrarche agrippa filius aristoboli quē p̄ herodis interfecit. ad tyberij venit. Illo aut nō suscipiente accusatōem relidens romē. ad ali quoz qdē potentū noticiā ambiebat. Maximis autē colebat officijs ger manici filij gayū. cū adhuc essz p̄uatus. 7 qdā die inf' copiosū epulaz appa ratū qd̄ apud eū ēdebat'. ad vltimū extēsis manibz apte cepit tēū p̄ca ri celerit'. illū mortuo tyberio dñm cūtoz videre. Hęc cū qdā de familiaribus eius tyberio nūciafset. statim cōdudi iussit agrippā. Qui sub grādi erū na vsqz ad mortē tyberij i carcere p̄ menses sex tenebat'. Sed defuncto eo post regnū annoz xij. dierū triū succedens in impij gayus cesar. absoluit agrippā a vincul' 7 tetrarchiā philippi (iam enī iste decesserat) ei tradidit. re gēqs appellauit. Cūqz venisset in regnū agrippas herodis tetrarche cupidi tates p̄ inuidiā suscitauit. Irritabat aut enī maxie in spem regni herodias vxor exprobrās ei p̄cordiā 7 dices. Quia p̄ id qd̄ noluerat ad cesarē nau gare careret p̄tate maiore. nā cū agrippā ex p̄uato regē fecissz. quō dubita

ret illū ex tetrarcha eodē honore donare. His adductus herodes vēit ad gayū a q̄ ob auariā vebemēter increpat⁹ ad hyspaniā fugit. Secur⁹ q̄p re fuerat accusator agrippas. cui etiā tetrarchiā illius gais adiecit. Atq; ita herode q̄ppe i hyspania pegrinante secū etiā vxore herodiade decessit. Pontius autē pilatus p̄fes eodē anno q̄ saluator passus ē secreto noctis ymagines cesaris in tēplo statuit. vt iosephus tradit. Et hęc p̄me seditiōis ⁊ turbārū iudcis cā extitit. Postea hō sacrū thesaurū quē corbanan iudci vocāt in agōneciū hierosolimoz expendens scēde seditiōis p̄buit semina. Sed cū de christianoꝝ dogmate idē pilatus ad tyberiu refferet. ⁊ de ipsius redē p̄tonis gestis passione ac resurrectiōe aliqua memoraret. tyberius retulit ad senatum vt inter sacra cęta recipient. Uerū cum ex p̄sulto patrū christianoꝝ eiminari vrbe placuisset. tyberius per edictū. accusatorib; christianoꝝ p̄minatus ē morte. Scribit terculianus in apologetico multos senatorū ⁊ equitū romanoꝝ ab eodē infectos. Igitur idēos p̄missio scelere vltio diuina dānabat. Sed ⁊ ipse pilatus q̄ in saluatorē inq̄ iudicis fūctus officio ē iisdē t̄pib; gais tantis ac talib; maloz dardib; cruciatus ē. vt a p̄p̄ia se manu trāsuerberasse. ⁊ nephariā vitā vi abicisse referat. Recem poterat tāti p̄iaculi minister ipunitus euadere. sicut in hystorijs grecoz iuuenimus eoz dūtaxat q̄ olimpiades scribunt. ⁊ ānua les rerū gestarū libros ad posteritatis memoriā pdāt. Agrippa autē ⁊ q̄ herodes filius aristoboli post infectionē iacobi filij cębedei. petrū aplm m̄sit in carcerē. ⁊ p̄secutionē credentib; in christū excitauit. s̄ nō ipunitus euasit. sic lucas in actib; aploꝝ manifestat. ⁊ ioseph⁹ in octauodecimo libro antiquitatū p̄memorat. q̄ de eodē refert h̄ mō. Ter cū inq̄t annū impij iudęe totius expleuerat. cū forte cesarē q̄ p̄bus turris stratōnis vocabat. aduenit. Vbi cū in honore cesaris spectacula ciuib; erexit. votiuo vt videbat salutaris cesaris die. Cūq; illuc totius p̄uinitie viri honore ⁊ facultatib; p̄diti cōnēmissēt. scōo spectaculo ⁊ die in dūtus veste fulgētē ex auro argētoq; mirabiliter cōtecta. incipiēte die p̄cedit ad theatrū. vbi cū p̄mo solis radios argenteꝝ vestis gremio suscepisset. repulso splendore duplicatā spectātib; luce. fulgor metalli vibrātis effudit. vt intuitib; p̄stringeret acie terror aspectus. ⁊ p̄ plus aliqd̄ de eo q̄ humanę nature est. artifex arrogantia m̄cēti ref. Nūc adulantis vulgā cōcrepāt voces honore sonātes. s̄ extitū conferētes. ⁊ h̄ic atq; inde caueis cōclāmātib; deus appellaret. vtq; fieret. p̄p̄ic⁹ sup̄pliciter exorat. dicentib; p̄p̄is q̄ nūc vsq; vt hominē te tenuimus. s̄ ex hoc iā sup̄ humanā te esse naturā fatem. Sed rex acclamationē cōtra fas habitam nō repellit. nec impietate illicite adulationis extoruit. donec respiciens paulo post iminentē atq; insistentem capiti suo videret angelum. cūq; sensit cōtinuo extitū sui ministrum quem prius non nouerat. p̄uifozē honorum. Et ecce repente cruciatus cum ex dolore incredibili ventris atq; inflatione corripuit. Respiciensq; ad amicos. en inquit ille ego deus vester. ecce p̄p̄elloꝝ confestim ⁊ deturbo: ex vita. qm̄ quēdā diuina virtus nup̄ collatas in me falsas arguit voces. ⁊ qui modo dicebar immortalis a vobis p̄p̄cepis iamq; rapior in mortem. Sed suscipienda est sententia quā deus statuit. ⁊ vitimus aut cōtemnēdi ⁊ longenitate quę beata putabatur expleuimus. Et cū hęc dixisset vi doloris vebementius agitatus instanter ad palatūz reportatur. Cūq; diuulgatum esset eū prope diem moitūru ingens multitudo totius etatis ⁊ sexus cōueniens more patrio sup̄cilia strati om̄ipotentē deo pro regis incolumitate supplicabāt. Omnis autē domus regia plantibus ⁊ gemitibus personabat. Cū interim rex ipse in excelso solario recubans. ⁊ deosum respiciens. ac pronos prostratosq; oēs cum stetitibus p̄cui dens. nec ipse quidem tempabat a lacrimis. verū continuis quib; diebus ventris doloribus cruciatus vitam violenter abruptit. quiquagesimū etatis ⁊ quartū agens annum. regni vero septimū. quatuor etem sub gaio cesare annis regnauerat. philippi tetrarchiā tribus annis obtinens. quarto autē etiam herodis sibi adiungens. tribus autē reliq; annis sub claudio cesare exactis. Post agrippam patrem regnam iudęe tenentem annis vij. filius eius agrippa a claudio substituitur in regnū quod tenuit annis vigintifex. hoc est vsq; ad secundū annum vespasiani quando vrbs excidiū factum est. Qualiter autē iosephus de hoc narret. hoc in loco ponendum esse censemus. Claudius inquit agrippam filium agrippe iudęorum regē constituit. felicem vero totius prouintie samarię quoq; ⁊ galileę. ⁊ regiōis

sacerdotum post patrem suum.

Explicit liber primus machabeoꝝ

quę dicitur trans iordanē procuratorem misit. Et post pauca addidit etiam. Inflammatur autē ⁊ seditiō acerbissima a pontificibus aduersum sacerdotes ⁊ primos plebis hierosolimoz. quozum singul. cōquērentes sibi et perditozum iuuenum ⁊ nouis rebus gaudentium manus. duces se metipsoꝝ. p̄p̄ie fautionis insituebant. Qui confligentes ad inuicē primo conuictis laescere tum deinde et saxis inuicem sternere. nec quisq; erat qui coherceret. sed agebantur omnia tāq; in vrbe non habente rectorem.

rum habens versus duo milia trecentos.

Igitur pontifices in tā tam venere penuriam vt feris suis ad aras missis inuaderēt decimas que sacerdotib; debebantur et accidebat vt nonnulli ex minorib; sacerdotib; qm̄ alimōie direpte vi fu-

erāt inedia deperirent. ita seditionū violentia ius fasq; confuderat. Item post pauca subiungit etiam hęc. Non nunq; autem etiam in media ciuitate occurrentes sibi trucidabant p̄cipue in diebus festis sicarij plebibus admixti. occultatis pugionibus oberrantes. vt quisq; designatus eis si cōminus recederet eū perimebant. ⁊ arte nepharia cū cornuisset is quē occulto vulnere strauerant. tumide ipsi percussores velut indignari se simulabant. aduersus eos qui hęc in media vrbe cōmitterent atq; hoc mō occulta eoz facinora permenebant. ⁊ primum omnium ab his ionathas pontifex iterfiatur. Post illū q̄ plurimi iugulantur. ita vt iam ipsis mortibus est; grauior metus mortis. dum vnulquisq; quasi in procinctu semp̄ positus per momenta singula speraret interfici. Cum autem claudius annis quatuordecim in imperio expletis mensibus septem. diebus viginti octo defunctus est. nero accepit imperium quod tenuit annis quatuordecim mensib; septē. ⁊ diebus viginti octo. Huius secundo anno festus iudęe procurator suo cessit felicia. a quo paulus romam vincitus mittitur. ⁊ biennū in liberta manens custodia. post hoc ad predicandum dimittitur. nec dum nerone ī tanta erumpente scelera. quanta de eo narrat hystorie. Jacob frater domini cum triginta annis hierosolimozum rexisset ecclesiam. septimo neronis anno lapidatur a iudcis vindicantibus in illo qd̄ paulum in terficere nequiverunt. Festo magistratu iudęe successit albinus. albino florus. cuius luxuria ⁊ auariciam. ceteraq; flagicia non ferentes iudci contra romanof rebellauerunt. Aduersum q̄ros vespasianus magister militie transmissus plurimas vrbes iudęe cepit. Primus nero super omnia scelera sua etiam christianos persequitur. Quozum eximios romę petrum cruce. paulum occidit gladio. Hic iure militari nihil omnino aulus britaniam pene amisit. Nam duo sub eo nobilissima opida illic capta atq; enersa sūt. Deniq; nero cum a senatu q̄retur ad penam a palatio fugiens ad quartum vrbs miliarium in suburbano libertini sui inter salariam ⁊ numentanam viam semet interfecit. anno etatis tricimosecundo atq; in eo omnis augusti familia consumpta est. Post neronē vero galba in hiberia. vitellius in germania. ottho romę imperium arripuerunt. Galba septimo mense impij sui in medio romę vrbs foro capite truncatur. Vespasianus duob; p̄ijs superatos iudęos ad muros ppulit. Ottho tercio regni sui mense apud vi triacū alias venatum propria manu occubuit. Vitellius a vespasiani duabus i tyberim projicitur. Romanozum septimus regnauit vespasianus annis octo. mensibus vndecim. diebus vigintiduo. q̄ apud iudęos imperator ab exercitu appellatus ⁊ bellum tito filio cōmendans romam per alexandriam proficiscatur. Cuius secundo anno titus iudęa capta ⁊ hierosolimis subuersis sexcenta milia virozum interfecit. Iosephus hō sciēs affirmat sexcēta milia viroz gladio ⁊ fame p̄isse. ⁊ alia centū milia captiuozū publice venundata. Et autem tanta multitudo hierosolimis reperiretur causam agimozum fuisse refert. Ob quę ex omni gente iudci ad templū cōfluentes. vrbe quasi carcere sunt reclusi. Oportebat enim in iisdē diebus pasche eos interfici. in quibus saluatorem crucifixerant. Colligitur autem omne tempus in secundum annum vespasiani. ⁊ nouissimam hierosolimozum enersionem a quindecimo anno tyberij cesaris ⁊ ab exordio euangelicę p̄dicationis anni quadraginta duo. A captiuitate autem quam ab antiocho perpelli sunt. anni ducenti triginta octo. Porro a darij secundo anno sub quo rursus templum edificatum est. anni quingenti uonaginta. A p̄ma autē edificatiōe templi sub salomone vsq; ad nouissimā eius ruinam quę sub vespasiano facta est anni mille centū duo. Explicit liber primus machabeoꝝ.